

SEANCE DU JEUDI 28 FEVRIER 1985
VERGADERING VAN DONDERDAG 28 FEBRUARI 1985ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1743.

COMMUNICATION:

Page 1743.

Dépenses en marge du budget.

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Page 1743.

M. R. Gillet et consorts. — Proposition de résolution relative à l'installation des missiles Cruise en Belgique.*Orateur:* M. R. Gillet, p. 1743.**MM. Vercaigne et Van Roye.** — Proposition tendant à instituer une commission d'enquête chargée d'étudier les problèmes relatifs au maintien de l'ordre en général, et plus spécialement au respect et à l'application de la loi du 7 juin 1969 fixant le temps pendant lequel il ne peut être procédé à des perquisitions ou visites domiciliaires et à la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 1744.

Mme Godinache-Lambert et consorts. — Proposition de loi relative à l'exercice de la liberté des cultes.**M. Cooreman et consorts.** — Proposition de loi relative à la construction de 200 000 habitations en l'espace de cinq ans.**M. Deleeck et consorts.** — Proposition de loi tendant à protéger la vie privée des inculpés.**M. Trussart.** — Proposition de loi modifiant les articles 170 et 171 du Code électoral et les articles 57 et 58 de la loi électorale communale.Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1743.

MEDEDELING:

Bladzijde 1743.

Uitgaven buiten de begroting.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijde 1743.

De heer R. Gillet c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de plaatsing van de kruisraketten in België.*Spreker:* de heer R. Gillet, blz. 1743.**De heren Vercaigne en Van Roye.** — Voorstel tot instelling van een commissie van onderzoek belast met de studie van de problemen van de ordehandhaving in het algemeen en in het bijzonder van de eerbiediging en de toepassing van de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht, en van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 1744.

Mevrouw Godinache-Lambert c.s. — Voorstel van wet betreffende de vrije uitoefening van de eredienssten.**De heer Cooreman c.s.** — Voorstel van wet strekkende tot het bouwen van 200 000 woonhuizen binnen de vijf jaar.**De heer Deleeck c.s.** — Voorstel van wet tot bescherming van de privacy van verdachten.**De heer Trussart.** — Voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 170 en 171 van het Kieswetboek en van de artikelen 57 en 58 van de gemeentekieswet.

- MM. De Bondt et De Kerpel.** — Proposition de loi complétant l'article 14 de l'arrêté royal du 29 juin 1973 portant statut pécuniaire du personnel des ministères.
- QUESTION ORALE DE M. VANDENHAUTE A MME GOOR-EYBEN, SECRETAIRE D'ETAT A LA REGION BRUXELLOISE, SUR «LE RECOUVREMENT DES TRANCHEES ROUTIERES PRES DU SQUARE MONTGOMERY» :**
- Orateurs :* M. Vandenhautte, Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1744.
- QUESTION ORALE DE M. VANDENHAUTE AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «L'ELECTION D'UN COMITE DE SECURITE ET D'HYGIENE APRES EMBAUCHE OBLIGATOIRE» :**
- Orateurs :* M. Vandenhautte, Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1745.
- QUESTION ORALE DE M. VANDEZANDE AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «LES NUISANCES CAUSEES PAR LE PLAN IC-IR DES CHEMINS DE FER SUR LA LIGNE BRUXELLES-LOUVAIN» :**
- Orateurs :* M. Vandezande, M. De Croo, ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, p. 1745.
- QUESTION ORALE DE M. COPPENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA COLLABORATION ENTRE LA PROTECTION CIVILE, LES POMPIERS ET LE «900» DANS LA REGION DE LIEDEKERKE» :**
- Orateurs :* M. Coppens, Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1746.
- QUESTION ORALE DE M. DONNAY AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LE RETARD APORTE A AUTORISER L'EXTENSION D'UN SERVICE DE MAINTIEN A DOMICILE DE PERSONNES AGEES» :**
- Orateurs :* M. Donnay, Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1746.
- QUESTION ORALE DE M. VAN IN AUX MINISTRES DE L'EDUCATION NATIONALE ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR «LES DONATIONS DE DEPOUILLES MORTELLES A DES FINS SCIENTIFIQUES» :**
- Orateurs :* M. Van In, M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 1747.
- QUESTION ORALE DE M. HUMBLET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «DES INCIDENTS AU CONSEIL COMMUNAL DE FOURON» :**
- Orateurs :* M. Humblet, Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise, p. 1747.
- QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, SUR «L'ASSIMILATION DE LA RADIODIFFUSION ET DE LA TELEVISION A LA PRESSE ECRITE AU REGARD DU PRESCRIT CONSTITUTIONNEL» :**
- Orateurs :* M. Van In, M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles. p. 1748.
- De heren De Bondt en De Kerpel.** — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 14 van het koninklijk besluit van 29 juni 1973 houdende bezoldigingsregeling van het personeel der ministeries.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENHAUTE AAN MEVROUW GOOR-EYBEN, STAATSSECRETARIS VOOR HET BRUSSELSE GEWEST, OVER «DE OVERDEKKING VAN DE WEGINGRAVINGEN AAN HET MONTGOMERYPLEIN» :**
- Sprekers :* de heer Vandenhautte, mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1744.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENHAUTE AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE VERKIEZING VAN EEN COMITE VOOR VEILIGHEID EN GEZONDHEID NA VERPLICHTE AANWERVING» :**
- Sprekers :* de heer Vandenhautte, mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1745.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDEZANDE AAN DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE MILIEUHINDER DIE DOOR HET IC-IR-PLAN VAN DE SPOORWEGEN VEROORZAAKT WORDT OP DE LIJN BRUSSEL-LEUVEN» :**
- Sprekers :* de heer Vandezande, de heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, blz. 1745.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER COPPENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «DE SAMENWERKING TUSSEN CIVIELE BESCHERMING, BRANDWEER EN «900» TE LIEDEKERKE EN OMSTREKEN» :**
- Sprekers :* de heer Coppens, mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1746.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DONNAY AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE VERTAAGDE GOEDKEURING VAN DE UITBREIDING VAN EEN DIENST THUISVERZORGING VAN BEJAARDEN» :**
- Sprekers :* de heer Donnay, mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1746.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTERS VAN ONDERWIJS EN AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE TERBESCHIKKINGSTELLING VAN STOFFELIJKE RESTEN TOT WETENSCHAPPELIJKE DOELEINDEN» :**
- Sprekers :* de heer Van In, de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 1747.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HUMBLET AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «INCIDENTEN IN DE GEMEENTERAAD TE VOEREN» :**
- Sprekers :* de heer Humblet, mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brussels Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brussels Gewest, blz. 1747.
- MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, BUITENLANDSE HANDEL EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, OVER «DE GELIJKSTELLING VAN BEELD- EN GELUIDSOMROEP MET DE DRUKPERS I.V.M. DE TOEPASSING VAN DE GRONDWET» :**
- Sprekers :* de heer Van In, de heer Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, blz. 1748.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'OUVERTURE AVEC L'ACTUEL REGIME DU SURINAM DE RELATIONS D'AFFAIRES COMPORTANT NOTAMMENT LA FOURNITURE D'ARMES»:

Orateurs: M. Van In, M. Aerts, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à l'Environnement, adjoint au ministre des Affaires sociales, p. 1748.

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA PRESENCE BELGE A L'EXPOSITION UNIVERSELLE DE TSUKUBA»:

Orateurs: M. Van In, M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles, p. 1749.

QUESTION ORALE DE MME DE PAUW-DEVEEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, SUR «LA FAÇON DONT DES PERSONNES EN DETENTION PREVENTIVE ONT ETE TRAITÉES AU COURS DE LEUR INTERROGATOIRE PAR LA GENDARMERIE DE LOUVAIN»:

Orateurs: Mme De Pauw-Deveen, M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles, p. 1749.

NOMINATION D'UN VICE-PRESIDENT ET D'UN SECRETAIRE DU SENAT:

Orateur: M. le Président, p. 1750.

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE A L'INSTALLATION DES MISSILES CRUISE EN BELGIQUE:

Prise en considération (demande d'urgence). — Vote, p. 1750.

PROJETS DE LOI (Vote):

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1984, p. 1751.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Finances de l'année budgétaire 1985, p. 1751.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Finances de l'année budgétaire 1984, p. 1751.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires économiques de l'année budgétaire 1985, p. 1751.

Projet de loi ajustant le budget du ministère des Affaires économiques de l'année budgétaire 1984, p. 1751.

Projet de loi contenant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1985, p. 1751.

Projet de loi ajustant le budget de la Gendarmerie de l'année budgétaire 1984, p. 1751.

Projet de loi portant approbation des actes internationaux suivants:

1. Convention portant création de l'Organisation européenne de télécommunications par satellite (Eutelsat), et Annexes;
2. Accord d'exploitation relatif à l'Organisation européenne de télécommunications par satellite (Eutelsat), et Annexes,

faits à Paris le 15 juillet 1982, p. 1752.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET AANKNOPEN VAN ZAKENRELATIES MET HET HUIDIGE REGIME IN SURINAME, WAARONDER HET LEVEREN VAN WAPENS»:

Sprekers: de heer Van In, de heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken, blz. 1748.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, BUITENLANDSE HANDEL EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, EN AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE BELGISCHE AANWEZIGHEID OP DE WERELDTENTONSTELLING TE TSUKUBA»:

Sprekers: de heer Van In, de heer Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, blz. 1749.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DE PAUW-DEVEEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, BUITENLANDSE HANDEL EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, OVER «DE WIJZE WAAROP PERSONEN IN VOORARREST TIJDENS HUN ONDERVRAGING DOOR DE RIJKSWACHT VAN LEUVEN WERDEN BEHANDELD»:

Sprekers: mevrouw De Pauw-Deveen, de heer Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, blz. 1749.

BENOEMING VAN EEN ONDERVOORZITTER EN EEN SECRETARIS VAN DE SENAAT:

Spreker: de Voorzitter, blz. 1750.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE PLAATSING VAN DE KRUISRAKETTEN IN BELGIE:

Inoverwegingneming (verzoek tot spoedbehandeling). — Stemming, blz. 1750.

ONTWERPEN VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1985, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor het begrotingsjaar 1985, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1985, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van de Rijkswacht voor het begrotingsjaar 1984, blz. 1751.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende internationale akten:

1. Verdrag tot oprichting van de Europese Organisatie voor telecommunicatiesatellieten (Eutelsat), en Bijlagen;
2. Exploitatieovereenkomst inzake de Europese Organisatie voor telecommunicatiesatellieten (Eutelsat), en Bijlagen,

opgemaakt te Parijs op 15 juli 1982, blz. 1752.

Projet de loi portant approbation des actes internationaux suivants :

- a) Protocole portant amendement de l'Accord fait à Genève le 25 septembre 1956 sur le financement collectif de certains services de navigation aérienne d'Islande;
- b) Protocole portant amendement de l'Accord fait à Genève le 25 septembre 1956 sur le financement collectif de certains services de navigation aérienne du Groenland et des îles Féroé,

faits à Montréal le 3 novembre 1982, p. 1752.

Projet de loi portant approbation de la Convention entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la République rwandaise concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signée à Kigali le 2 novembre 1983, p. 1752.

Projet de loi relatif à la souscription de la Belgique à l'augmentation du capital de la Banque asiatique de développement, p. 1752.

Projet de loi modifiant l'article 1er de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux, p. 1753.

Projet de loi relatif à la publicité des procédures disciplinaires devant les conseils d'appel de l'Ordre des médecins et de l'Ordre des pharmaciens, p. 1753.

Justification de vote: *Orateurs*: MM. Vandekerckhove, Lallemand, p. 1753.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. R. GILLET AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, DEVELOPEE LE 15 FEVRIER 1985:

Page 1754.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE, DEVELOPEE LE 15 FEVRIER 1985:

Page 1755.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de M. Van In au Premier ministre sur « la constitution douteuse et l'affectation tout aussi douteuse d'un Fonds pour la sécurité ».

Orateurs: MM. Van In, Vermeiren, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1756.

Interpellation de M. Close au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « le statut des objecteurs de conscience et, en particulier, les conditions de désignation et d'agrément des organismes de droit public et privé ».

Orateurs: M. Close, Mme De Pauw-Deveen, MM. Humblet, Luyten, Van Roye, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1760.

Interpellation de M. de Clippele au Vice-Premier ministre et ministre des Finances et des Classes moyennes sur « les mesures d'ordre fiscal qui devraient être prises suite aux dégâts que des intempéries ont occasionnés récemment aux forêts, entraînant, du même coup, la chute des cours du bois ».

Orateurs: M. de Clippele, M. Grootjans, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et des Classes moyennes, p. 1767.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende internationale akten:

- a) Protocol tot wijziging van de Overeenkomst opgemaakt te Genève op 25 september 1956 inzake gezamenlijke financiering van bepaalde diensten voor de luchtvaartnavigatie in IJsland;
- b) Protocol tot wijziging van de Overeenkomst opgemaakt te Genève op 25 september 1956 inzake gezamenlijke financiering van bepaalde diensten voor de luchtvaartnavigatie in Groenland en de Fär Öer eilanden,

opgemaakt te Montreal op 3 november 1982, blz. 1752.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Rwandese Republiek aangaande de wederzijdse aanmoediging en bescherming van investeringen, ondertekend te Kigali op 2 november 1983, blz. 1752.

Ontwerp van wet betreffende de inschrijving van België op de verhoging van het kapitaal van de Aziatische Ontwikkelingsbank, blz. 1752.

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 1 van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen, blz. 1753.

Ontwerp van wet betreffende de openbaarheid van de tuchtprocedures vóór de raden van beroep van de Orde der geneesheren en van de Orde der apothekers, blz. 1753.

Stemverklaringen: *Sprekers*: de heren Vandekerckhove, Lallemand, blz. 1753.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 15 FEBRUARI 1985 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER R. GILLET TOT DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE:

Bladzijde 1754.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 15 FEBRUARI 1985 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING:

Bladzijde 1755.

INTERPELLATIES (Bespreking):

Interpellatie van de heer Van In tot de Eerste minister over « de dubieuze vorming en al even dubieuze aanwending van een Fonds voor de veiligheid ».

Sprekers: de heren Van In, Vermeiren, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1756.

Interpellatie van de heer Close tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over « het statuut van de gewetensbezwaarden en inzonderheid de voorwaarden voor de aanwijzing en de erkenning van de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen ».

Sprekers: de heer Close, mevrouw De Pauw-Deveen, de heren Humblet, Luyten, Van Roye, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1760.

Interpellatie van de heer de Clippele tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand over « de fiscale maatregelen die zouden moeten worden genomen wegens de schade die de onweders onlangs in de bossen hebben aangericht en waardoor de houtprijzen zijn ingestort ».

Sprekers: de heer de Clippele, de heer Grootjans, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand, blz. 1767.

Interpellation de M. Wyninckx au Premier ministre sur « la célébration, le 8 mai prochain, du 40e anniversaire de la libération de l'Europe et de la victoire des armées alliées sur l'Allemagne nazie ».

Orateurs : MM. Wyninckx, Van In, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1768.

INTERPELLATIONS (Demandes) :

Page 1771.

M. Désir au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, sur « la diffusion et la réception de programmes de radio et de télévision dans la Région bruxelloise ».

M. Geldolf au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles, sur « les circonstances dans lesquelles certaines personnes ont intentionnellement engagé sur une fausse piste l'enquête judiciaire ouverte en 1981 sur des pots-de-vin dans l'affaire du dépôt anversoïse de déchets non toxiques *De Hooge Maey*, pour qu'on en arrive, au début de 1982, à classer ce dossier, ce qui, à la lumière des informations actuelles, est totalement inexplicable ».

Interpellatie van de heer Wyninckx tot de Eerste minister over « de viering op 8 mei e.k. van de 40e verjaardag van de bevrijding van Europa van Nazi-Duitsland door de geallieerde strijdkrachten ».

Sprekers : de heren Wyninckx, Van In, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1768.

INTERPELLATIES (Verzoeken) :

Bladzijde 1771.

De heer Désir tot de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over « de uitzending en de ontvangst van radio- en televisieprogramma's in het Brusselse Gewest ».

De heer Geldolf tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, over « de omstandigheden waarin een in 1981 ingesteld gerechtelijk onderzoek naar steekpenningen op de Antwerpse stortplaats voor niet-giftige afval « *De Hooge Maey* » door sommigen intentioneel op een dwaalspoor werd geleid en het aldus aanvang 1982 tot een, in het licht van de huidige informatie, totaal onverklaarbare klassering van dit dossier kwam ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 heures.

De vergadering wordt geopend te 15 uur.

CONGES — VERLOF

Mme Herman-Michielsens et M. Louis, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Herman-Michielsens en de heer Louis, om gezondheidsredenen.

MEDEDELING — COMMUNICATION

Uitgaven buiten de begroting — Dépenses en marge du budget

De Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 24, 2e lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrieven van 15 en 22 februari 1985, aan de Senaat kennis gegeven van de beraadslagingen (nrs. 2906 tot 2908), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a donné connaissance au Sénat, par dépêches des 15 et 22 février 1985, des délibérations (nos 2906 à 2908), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de la proposition de résolution relative à l'installation des missiles Cruise en Belgique (de M. Roland Gillet et consorts).

Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van het voorstel van resolutie betreffende de plaatsing van de kruisraketten in België (van de heer Roland Gillet c.s.).

La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, la proposition de résolution dont la prise en considération est demandée a été déposée le 31 janvier à la Chambre des représentants et le même jour au Sénat. Elle a été distribuée aux sénateurs très tardivement, ce qui fait que sa prise en considération, au contraire de ce qui s'est passé à la Chambre, est seulement inscrite aujourd'hui à notre ordre du jour.

Cette proposition de résolution invite le gouvernement à communiquer au Parlement, avant le 1er mars 1985, c'est-à-dire demain, le calendrier de l'installation des missiles Cruise et à soumettre ce calendrier et la politique qu'il traduit à un vote exprès de confiance.

Il est évident que si cette proposition de résolution est renvoyée en commission, la date du 1er mars, c'est-à-dire demain, ne pourrait pas être respectée.

C'est la raison pour laquelle je demande formellement que la proposition de résolution en question bénéficie de l'urgence et soit examinée immédiatement en séance publique. (*Applaudissements sur les bancs du FDF.*)

M. le Président. — La demande de M. Roland Gillet est claire: il sollicite l'urgence pour l'examen de sa proposition de résolution.

Je propose au Sénat de se prononcer, à 16 heures, sur la prise en considération et sur la demande d'urgence. (*Assentiment.*)

Le Sénat doit, en outre, se prononcer sur la prise en considération de la proposition et des propositions de loi que voici:

Proposition tendant à instituer une commission d'enquête chargée d'étudier les problèmes relatifs au maintien de l'ordre en général, et plus spécialement au respect et à l'application de la loi du 7 juin 1969 fixant le temps pendant lequel il ne peut être procédé à des perquisitions ou visites domiciliaires et à la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive (de MM. Vercaigne et Van Roye).

Voorstel tot instelling van een commissie van onderzoek belast met de studie van de problemen van de ordehandhaving in het algemeen en in het bijzonder van de eerbiediging en de toepassing van de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht, en van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis (van de heren Vercaigne en Van Roye).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

Het voorstel is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Propositions de loi:

1. Relative à l'exercice de la liberté des cultes (de Mme Godinache-Lambert et consorts);

Voorstellen van wet:

1. Betreffende de vrije uitoefening van de eredienssten (van mevrouw Godinache-Lambert);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financien.

2. Relative à la construction de 200 000 habitations en l'espace de cinq ans (de M. Cooreman et consorts);

2. Strekkende tot het bouwen van 200 000 woonhuizen binnen de vijf jaar (van de heer Cooreman c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financien.

3. Tendant à protéger la vie privée des inculpés (de M. Deleeck et consorts);

3. Tot bescherming van de privacy van verdachten (van de heer Deleeck c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Justice.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

4. Modifiant les articles 170 et 171 du Code électoral et les articles 57 et 58 de la loi électorale communale (de M. Trussart);

4. Houdende wijziging van de artikelen 170 en 171 van het Kieswetboek en van de artikelen 57 en 58 van de gemeentekieswet (van de heer Trussart);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

5. Complétant l'article 14 de l'arrêté royal du 29 juin 1973 portant statut pécuniaire du personnel des ministères (de MM. De Bondt et De Kerpel).

5. Tot aanvulling van artikel 14 van het koninklijk besluit van 29 juni 1973 houdende bezoldigingsregeling van het personeel der ministeries (van de heren De Bondt en De Kerpel).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

QUESTION ORALE DE M. VANDENHAUTE A MME GOOR-EYBEN, SECRETAIRE D'ETAT A LA REGION BRUXELLOISE, SUR «LE RECOUVREMENT DES TRANCHEES ROUTIERES PRES DU SQUARE MONTGOMERY»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENHAUTE AAN MEVROUW GOOR-EYBEN, STAATSECRETARIS VOOR HET BRUSSELSE GEWEST, OVER «DE OVERDEKKING VAN DE WEGINGRAVINGEN AAN HET MONTGOMERYPLEIN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Vandenhautte au secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise sur «le recouvrement des tranchées routières près du square Montgomery».

La parole est à M. Vandenhautte.

M. Vandenhautte. — Monsieur le Président, depuis très longtemps les riverains du square Montgomery demandent qu'on supprime la césure existant entre divers quartiers de Woluwe-Saint-Lambert, Woluwe-Saint-Pierre et Etterbeek par le recouvrement des tunnels. La réalisation de ce projet souhaité par tous est amplement justifiée sur les plans de l'habitat, de l'urbanisme et de l'environnement.

En 1984, votre administration, madame le secrétaire d'Etat, m'a fait savoir que l'enquête publique ayant abouti sur un avis défavorable des membres de la commission de concertation, il avait été nécessaire de réexaminer ce dossier avec tous les partenaires concernés et qu'un nouveau plan de réaménagement avait été demandé au Fonds des routes.

D'après les renseignements obtenus au service de l'urbanisme, il apparaît que ce plan a effectivement été remanié par le Fonds des routes et renvoyé au service de l'urbanisme qui serait d'accord sur cette modification, mais désirerait encore obtenir l'assentiment des trois communes concernées avant de délivrer le permis de bâtir.

Le secrétaire d'Etat peut-il me faire savoir si le nécessaire a été fait par le service de l'urbanisme auprès desdites communes? Dans l'affirmative, je souhaiterais savoir où l'on en est au niveau de la délivrance du permis de bâtir.

M. le Président. — La parole est à Mme Goor, secrétaire d'Etat.

Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, j'ai l'honneur de porter à la connaissance de l'honorable membre qu'il est exact que l'administration des routes a pour projet de recouvrir le tunnel du boulevard Saint-Michel.

Outre certains problèmes techniques de ventilation, les plans d'aménagement ont dû être remaniés afin de tenir compte des remarques de la commission de concertation du 15 juillet 1983.

L'administration des routes a introduit de nouveaux plans à la fin du mois de mai 1984, mais ce nouveau projet ne correspondait pas

suffisamment à ce qui avait été demandé par les membres de la commission.

Ce fait a été acté lors d'une réunion qui s'est tenue le 3 octobre 1984 à l'administration de l'urbanisme et à laquelle assistaient des représentants des trois communes concernées.

L'administration des routes a corrigé le projet suivant les indications données lors de cette réunion.

Mon administration a reçu ce dernier projet en novembre 1984.

Ce projet remanié, qui répond parfaitement aux souhaits des aménageurs de territoire, a été transmis aux trois communes, Etterbeek, Woluwe-Saint-Lambert, Woluwe-Saint-Pierre, qui organisent pour ce vendredi 1er mars la réunion de la commission de concertation.

La formule de la mise en œuvre du recouvrement des trémies du boulevard Saint-Michel ayant été étudiée avec beaucoup de soin, mon administration espère que la commission de concertation émettra un avis favorable.

Dès réception de ce dossier, mon administration ne manquera pas d'émettre son avis dans les plus brefs délais.

QUESTION ORALE DE M. VANDENHAUTE AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «L'ELECTION D'UN COMITE DE SECURITE ET D'HYGIENE APRES EMBAUCHE OBLIGATOIRE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENHAUTE AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE VERKIEZING VAN EEN COMITE VOOR VEILIGHEID EN GEZONDHEID NA VERPLICHTE AANWERVING»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Vandenhautte au ministre de l'Emploi et du Travail sur «l'élection d'un comité de sécurité et d'hygiène après embauche obligatoire».

La parole est à M. Vandenhautte.

M. Vandenhautte. — Monsieur le Président, le gouvernement a maintenu l'obligation, pour les entreprises de 50 personnes et davantage, de faire élire un comité de sécurité et d'hygiène.

Or de nombreuses conventions sectorielles, sur injonction ministérielle, prévoient des augmentations d'emploi de 2 p.c.

Pour une entreprise de 49 personnes, cela signifie pratiquement franchir le cap où elles auront à faire procéder aux dites élections sociales.

Il n'est plus contestable à l'heure actuelle que la protection de 8 personnes au minimum, 24 au maximum, est l'origine d'abus que les moyennes entreprises qualifient à juste titre d'intolérables de par les montants à payer — jusqu'à 8 millions par personne — en cas de licenciement.

Qu'en est-il donc dans le cas d'une embauche obligatoire de 2 p.c. ?

Monsieur le ministre ne trouve-t-il pas particulièrement injuste qu'une moyenne entreprise voie sa rentabilité détériorée non seulement par une embauche inutile, mais encore et surtout par le passage d'une catégorie à une autre ?

N'envisage-t-on pas de faire de ces entreprises des cas particuliers qui ne seraient pas soumis aux arrêtés royaux sur le comité de sécurité et d'hygiène ?

M. le Président. — La parole est à Mme Goor, secrétaire d'Etat, qui répondra en lieu et place du ministre concerné.

Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, en réponse à sa question, j'ai l'honneur de faire savoir à l'honorable membre que l'instauration des comités de sécurité, d'hygiène et d'embellissement des lieux de travail est régie par la loi du 10 juin 1952 concernant la santé et la sécurité des travailleurs ainsi que la salubrité du travail et des lieux de travail.

Les circonstances particulières qu'il évoque ont trouvé réponse dans la loi de redressement contenant des dispositions sociales.

En effet, la section 4 du chapitre IV de cette loi organise certains assouplissements aux dispositions initiales de la loi du 10 juin 1952.

Ces assouplissements tiennent bien évidemment compte des efforts imposés aux partenaires sociaux pour promouvoir l'emploi au travers des dispositions de sections 2 et 3 du chapitre IV de cette même loi.

Il ne s'agit donc en aucune manière d'une injonction du ministre de l'Emploi et du Travail, mais bien d'une loi votée par le Parlement.

Si l'honorable membre ne s'en souvenait plus, le ministre pourrait lui transmettre un exemplaire du *Moniteur belge* du 24 janvier 1985 qui publie la loi de redressement contenant les dispositions sociales du 22 janvier 1985.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDEZANDE AAN DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER «DE MILIEUHINDER DIE DOOR HET IC-IR-PLAN VAN DE SPOORWEGEN VEROOZAAKT WORDT OP DE LIJN BRUSSEL-LEUVEN»

QUESTION ORALE DE M. VANDEZANDE AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR «LES NUISANCES CAUSEES PAR LE PLAN IC-IR DES CHEMINS DE FER SUR LA LIGNE BRUXELLES-LOUVAIN»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandezande aan de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over «de milieuhinder die door het IC-IR-plan van de spoorwegen veroorzaakt wordt op de lijn Brussel-Leuven».

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, op de lijn Leuven-Brussel werden na het invoeren van het IC-IR-plan, in de volksmond ook genoemd «ietsje chance-ietsje rapper-plan», de bordeauxkleurige treinstellen ingezet. Het blijkt evenwel dat deze treinstellen niet degelijk werden uitgetest, vermits het bewezen is dat zij een overdreven geluidshinder en abnormaal zware trillingen veroorzaken met het gevolg dat de muren in de huizen, gelegen in de nabijheid van de spoorlijn barsten vertonen en dat plafonds en ramen worden beschadigd. Bovendien zijn deze treinstellen oorzaak van een slechte nachtrust bij volwassenen alsmede van angstcomplexen bij jonge kinderen.

Dat dit alles geen roekeloze beweringen zijn, werd bewezen door het wetenschappelijk onderzoek van de Kul, dat uitwees dat de veroorzaakte hinder boven de internationale normen ligt. De resultaten van dit onderzoek werden de minister door de gemeente Herent op 24 december 1984 toegestuurd.

Mag ik van de geachte minister vernemen:

Ten eerste, of alvorens deze treinstellen in gebruik te nemen, door de diensten van de NMBS testen werden uitgevoerd, dan wel of gespecialiseerde instellingen met dit onderzoek werden belast ?

Ten tweede, welke de resultaten waren van dit onderzoek ?

Ten derde, of het wetenschappelijk onderzoek, uitgevoerd door de Kul, betwist wordt ?

Ten vierde, welke maatregelen de geachte minister zal nemen om een einde te maken aan de geluidshinder en of de NMBS bereid is de schade te vergoeden ?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister De Croo.

De heer De Croo, minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie. — Mijnheer de Voorzitter, zowel voor werken als voor leveringen worden bestekken opgesteld waaraan moet worden voldaan vooraleer deze werken of leveringen worden goedgekeurd.

Voor de break-stellen werden aldus proeven en testen verricht op gebied van rijstabiliteit, comfort en dynamisch gedrag en dit bij verschillende snelheden gaande tot 170 km/uur. Buiten een lichte kastrilling in het midden van een rijkswagen waren de resultaten bevredigend.

Omtrent de invloed naar buiten waren geen eisen opgelegd. Dit probleem was nooit aan de orde. Er werden aldus bij de aflevering geen proeven of metingen verricht in verband met trillingen en lawaai. Achteraf werden door de NMBS zelf op verschillende plaatsen en in verschillende woningen metingen verricht. Ook de Kul verrichtte analoge metingen. Er is overeenstemming tussen de opgemeten resultaten zodat hieromtrent geen betwisting bestaat.

Voor de interpretatie van de cijfers wordt gesteund op de Duitse norm Din 4150 *Einwirkungen auf bauliche Anlagen*.

Beide partijen komen aldus tot het besluit dat de invloed op de gebouwen zich bevindt in het gebied waar beschadigingen uitgesloten zijn: *Schäden ausgeschlossen*.

Als gevolg van een nader onderzoek blijkt vast te staan dat het effect dat wordt ondervonden te wijten zou zijn aan de ophanging van de draaistellen van de motorrijtuigen zodat resonantieverschijnselen kunnen optreden in de omgeving.

De vervanging van de bestaande rubbervering door stalen veren en hydraulische schokdempers zou een verbetering teweegbrengen. Een proefopstelling die reeds op vier motorrijtuigen werd verwezenlijkt heeft dit bevestigd.

De NMBS wil aldus alle motorstellen wijzigen. In december 1984 werden reeds de nodige materialen besteld. Daar het hier evenwel speciaal materiaal betreft, zal de aflevering ervan maar in juni eerstkomend kunnen geschieden.

De wijzigingen zullen dan onverwijld worden aangevat. Er wordt voorzien dat vijf motorstellen per week zullen kunnen worden omgewerkt en onmiddellijk ingezet op de sporen. Er zijn evenwel 140 stellingen te wijzigen zodat het einde van de operatie tot begin 1986 zal duren.

Wat de schade zelf betreft en rekening houdend met de interpretatie van de uitgevoerde metingen, kan dus a priori, niet worden gesteld dat beschadiging zou veroorzaakt of verergerd zijn door de nieuwe motorstellen.

Tenslotte werd er gesuggereerd de snelheid van deze treinstellen eventueel te verlagen, maar de intens bereiden lijnen waarover de heer Vandezande heeft gesproken, laten deze versoepeling niet toe.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER COPPENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «DE SAMENWERKING TUSSEN CIVIELE BESCHERMING, BRANDWEER EN «900» TE LIEDEKERKE EN OMSTREKEN»

QUESTION ORALE DE M. COPPENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR SUR «LA COLLABORATION ENTRE LA PROTECTION CIVILE, LES POMPIERS ET LE «900» DANS LA REGION DE LIEDEKERKE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Coppens aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over «de samenwerking tussen Civiele Bescherming, brandweer en «900» te Liedekerke en omstreken».

Het woord is aan de heer Coppens.

De heer Coppens. — Mijnheer de Voorzitter, het antwoord op de vraag nr. 32, de dato 4 december 1984, met betrekking tot de Civiele Bescherming, de brandweer en de dienst «900» in Liedekerke en omgeving geeft me hoegenaamd geen voldoening en heeft me zelfs ontgoocheld.

Inderdaad, de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, de heer Nothomb, maakt er de jongste tijd een gewoonte van onjuiste en onvolledige antwoorden te verstrekken, zodat er steeds een zweem van onbehagen bij de ondervrager blijft bestaan.

Hij verwijst naar artikel 10 van de wet van 31 december 1963 betreffende de Civiele Bescherming, waarbij de gemeenten voor de organisatie van de brandweerdiensten, door de provinciegouverneur in gewestelijke groepen worden verdeeld.

In elke groep wordt een centrum aangewezen, verantwoordelijk voor de bescherming van de overige leden.

De gemeente Liedekerke wordt alzo beschermd door de brandweerdienst van de centrumgemeente Assen.

Denkt de Vice-Eerste minister niet dat dit achterhaald is en er hieromtrent een nieuwe regeling diende te worden getroffen bij de fusies van gemeenten in 1977.

Verder is de door de Vice-Eerste minister in punt 2 aangehaalde regeling in geval van brand niet klaar en duidelijk.

Wat is trouwens een brandweerdienst categorie X of Y?

Mag ik hieromtrent meer klaarheid vragen in deze netelige kwestie zodat men in Liedekerke en omstreken weet tot wie men zich moet wenden in geval van brand?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Goor die zal antwoorden namens Vice-Eerste minister Nothomb.

Mevrouw Goor-Eyben, staatssecretaris voor het Brusselse Gewest, toegevoegd aan de minister van het Brusselse Gewest. — Mijnheer de Voorzitter, blijkbaar is het nodig vooraf enige uitleg te brengen over wat het geachte lid omschrijft als «hulpdienst 900 uit de regio Aalst». Dan zult u meteen kunnen vaststellen dat mijn antwoord op de vraag nr. 32 van 4 december 1984 nog niet zo onvolledig was als het geachte lid beweert.

De wet van 8 juli 1964 betreffende de dringende geneeskundige hulpverlening heeft de Koning opgedragen, de gemeenten aan te wijzen die aangeduid worden als centra van het eenvormig oproepstelsel en die aldus voor de geregelde werking moeten instaan.

Als zodanig zijn aangewezen de telefoonzones 053 voor Aalst, 052 voor Dendermonde en 054 voor Ninove.

De hulpoproepen die de zogenaamde 900-centrale hetzij bij brand, hetzij voor dringend geneeskundig vervoer ontvangt, worden behandeld en uitgevoerd volgens de bestaande wetgevingen en reglementeringen.

Voor tussenkomsten bij dringende medische hulpverlening is dat in hoofdzaak bij toepassing van de wet van 8 juli 1964 en haar uitvoeringsbesluiten.

Voor tussenkomsten bij brand gebeurt zulks bij toepassing van de wet van 31 december 1963 betreffende de Civiele Bescherming en haar uitvoeringsbesluiten.

Welnu, artikel 10 van de wet van 31 december 1963 bepaalt dat het de provinciegouverneur toekomt, met het oog op de brandbeveiliging, de gemeenten van zijn provincie in te delen in gewestelijke groepen. In elke groep wordt een centrum aangewezen dat instaat voor de bescherming van de overige gemeenten van de groep.

Overeenkomstig artikel 12 van het koninklijk besluit van 8 november 1967 houdende voor vreedstijd organisatie van de gemeentelijke en gewestelijke brandweerdiensten worden de gewestelijke diensten in drie categorieën ingedeeld:

Ten eerste, van categorie X maken deel uit de brandweerdiensten van de steden Brussel, Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi.

Ten tweede, van categorie Y maken deel uit de brandweerdiensten van de gemeenten Aalst, Aarlen, Bergen, Brugge, Doornik, Genk, Hasselt, Geel, Hoei, Kortrijk, La Louvière, Leuven, Marche-en-Famenne, Mechele, Namen, Oostende, Oudenaarde, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout, Verviers, Veurne en Waver.

Ten derde, van de categorie Z maken deel uit al de brandweerdiensten die niet voorkomen in de voorgaande categorieën en die onder een groepscentrumgemeente ressorteren.

In geval van brand op het grondgebied van Liedekerke is de gewestelijke brandweerdienst van Assen in eerste instantie bevoegd.

In geval van brand in een gebouw, gebouwencomplex of installaties waar grote gevaren bestaan, moet de gealarmeerde brandweerdienst de dichtstbijgelegen brandweerdienst van de categorie X of Y, evenals de territoriaal bevoegde interventiedienst van de Civiele Bescherming ter versterking oproepen. In dit geval is dit de mobiele colonne van Liedekerke.

Dat is de wettelijke regeling die, naar ik meen, in algemene regel tegemoet komt aan de operationele noodzaak.

Uit de vraag van het geachte lid komt nochtans de diepe bezorgdheid tot uiting om de samenwerking tussen de diensten van de Civiele Bescherming en de brandweer ook in concrete termen om te zetten. Ik zal dan ook niet nalaten de concrete toepassing in de streek van Liedekerke te laten onderzoeken en eventueel de gewenste maatregelen te nemen.

QUESTION ORALE DE M. DONNAY AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL SUR «LE RETARD APORTE A AUTORISER L'EXTENSION D'UN SERVICE DE MAINTIEN A DOMICILE DE PERSONNES AGEES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DONNAY AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID OVER «DE VERTRAAGDE GOEDKEURING VAN DE UITBREIDING VAN EEN DIENST THUISVERZORGING VAN BEJAARDEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Donnay au ministre de l'Emploi et du Travail sur «le retard apporté à

autoriser l'extension d'un service de maintien à domicile de personnes âgées ».

La parole est à M. Donnay.

M. Donnay. — Monsieur le Président, en date du 20 mars 1984, l'administration communale de Saint-Nicolas a introduit une demande d'extension du projet TCT 284ter organisant un service de maintien à domicile de personnes âgées. Ce projet, qui concerne en tout dix personnes, vise à permettre la continuation d'un service de distribution de repas chauds ainsi que l'aide matérielle nécessaire aux moins valides pour assurer l'entretien de leur logement.

La demande a reçu un avis favorable de vos services et se trouve soumise à votre signature depuis le mois d'octobre 1984. Cependant, malgré deux rappels vous adressés personnellement les 11 décembre 1984 et 8 janvier 1985, aucune suite n'y a encore été donnée et le service projeté n'a pu être assuré tel que les besoins l'exigeaient.

Je dois ajouter qu'assez curieusement, cinq jours après l'envoi de cette question orale, l'approbation du projet était notifiée à l'administration communale.

Puis-je savoir, monsieur le ministre, ce qui a justifié ce retard inadmissible dont ont été victimes, en définitive, des personnes âgées, des handicapés, dont vous prétendez quelquefois vouloir vous préoccuper.

M. le Président. — La parole est à Mme Goor, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, qui répondra en lieu et place du ministre de l'Emploi et du Travail.

Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, l'honorable membre fait référence au projet TCT n° 284ter introduit par l'administration communale de Saint-Nicolas.

Je signale à l'honorable membre que j'ai signé ce dossier le 21 janvier 1985 et qu'il a été notifié le 20 février à l'administration.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTERS VAN ONDERWIJS EN AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU OVER «DE TERBESCHIKKINGSTELLING VAN STOFFELIJKE RESTEN TOT WETENSCHAPPELIJKE DOELEINDEN »

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AUX MINISTRES DE L'EDUCATION NATIONALE ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A L'ENVIRONNEMENT SUR « LES DONATIONS DE DEPOUILLES MORTELLES A DES FINS SCIENTIFIQUES »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de ministers van Onderwijs en de staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu over « de terbeschikkingstelling van stoffelijke resten tot wetenschappelijke doeleinden ».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, deze vraag heeft misschien een macabere achtergrond, maar is alleszins niet zo bedoeld. Ze handelt over het ter beschikking stellen van stoffelijke resten voor wetenschappelijke doeleinden.

Wie, in de vorm van codicil, goed dacht te doen, zijn stoffelijke resten ter beschikking te stellen van de wetenschap, werd onlangs verontrust door het bericht dat de universiteiten of universitaire centra voor de uitvoering van bedoeld codicil geen belangstelling meer zouden hebben.

Ter zake zou alleen uitzondering worden gemaakt voor de stoffelijke resten van jonge donors.

Om bij de betrokkenen en hun familie geen loze verwachtingen te wekken en vermits de codicil doorgaans ook een bepaalde instelling aanwijst, ware het nuttig te mogen vernemen:

Ten eerste, het standpunt van de onderscheiden universiteiten en universitaire centra in verband met het ter beschikking stellen van stoffelijke resten.

Ten tweede, in voorkomend geval, de preziese procedure die door de betrokkene of zijn erfgenamen ten aanzien van deze centra dient gevolgd te worden om de codicil uitwerking te zien krijgen.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Aerts.

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ingevolge zijn vraag betreffende de terbeschikkingstelling van stoffelijke resten voor wetenschappelijke doeleinden, kan ik het geachte lid mededelen dat wij uit onze eigen documentatie niet over gevraagde gegevens beschikken, maar dat ze aan de verschillende universiteiten werden opgevraagd. Zodra zij ter beschikking zijn, zullen ze hem schriftelijk worden toegestuurd.

QUESTION ORALE DE M. HUMBLET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR « DES INCIDENTS AU CONSEIL COMMUNAL DE FOURON »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HUMBLET AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER « INCIDENTEN IN DE GEMEENTERAAD TE VOEREN »

M. le Président. — Nous passons à la question orale de M. Humblet à M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, sur « des incidents au conseil communal de Fouron ».

Mme Goor, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, répondra en lieu et place de son collègue M. Nothomb.

La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, le ministre de l'Intérieur a annoncé, le vendredi 22 février, qu'il prescrivait une enquête sur les incidents qui se sont produits à Fouron, le jeudi 21 février, à l'occasion de la réunion du conseil communal.

On sait que certains se sont livrés à des voies de fait sur la personne du bourgmestre M. José Happort et que les forces de l'ordre ne seraient pas intervenues immédiatement.

De heer Luyten. — Dat is niet waar.

M. Humblet. — Ne hurlez pas, vous n'êtes pas à Fouron, ici.

M. le Président. — Monsieur Humblet, tenez-vous à votre texte et mijnheer Luyten, onderbreek niet.

M. Humblet. — Or, à deux reprises, au cours des dernières semaines, le ministre de l'Intérieur a pris le parti de l'opposition fouronnaise contre le bourgmestre, à propos de procédures de votes.

Pourtant, il semble bien que les votes en question étaient strictement conformes à la loi communale.

Je demande, par conséquent, au ministre de l'Intérieur, si c'est parce que le bourgmestre de Fouron se trouve dans une situation particulièrement difficile que le ministre de l'Intérieur ne le soutient pas objectivement, contrairement à sa pratique pour d'autres bourgmestres. Cette attitude n'a-t-elle pas encouragé les opposants à M. Happort ?

M. le Président. — La parole est à Mme Goor, secrétaire d'Etat.

Mme Goor-Eyben, secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise, adjoint au ministre de la Région bruxelloise. — Monsieur le Président, contrairement à ce qu'affirme l'honorable membre, je n'ai, par le passé, jamais pris position pour ou contre le bourgmestre de Fouron.

J'ai toujours rappelé que la manière correcte de voter au conseil communal est celle prévue à l'article 66 de la loi communale qui stipule expressément que les membres du conseil votent à haute voix, excepté lorsqu'il s'agit de présentations de candidats, nominations aux emplois, révocations ou suspensions, lesquelles se font au scrutin secret.

Cet article dispose, en outre, que le président vote le dernier lorsqu'il est membre du conseil. Il en reste ainsi même si des dérogations sont admises en cas de consensus entre les fractions politiques pour voter à main levée, par exemple, sur les articles du budget.

J'ai également déclaré que le bourgmestre, qui est chargé du maintien de l'ordre pendant les séances du conseil communal, doit veiller scrupuleusement au respect des lois et des procédures qui protègent les droits tant de la majorité que de la minorité.

En ma qualité de ministre exerçant la tutelle sur la commune de Fouron, il est de mon devoir de faire respecter la loi communale par l'autorité communale concernée. Telle est ma seule règle de conduite dans l'approche de cette affaire. J'applique d'ailleurs cette règle de manière identique à l'égard de toutes les communes qui relèvent de ma compétence.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, BUITENLANDSE HANDEL EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, OVER «DE GELIJKSTELLING VAN BEELD- EN GELUIDSOMROEP MET DE DRUKPERS IN VERBAND MET DE TOEPASSING VAN DE GRONDWET»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, SUR «L'ASSIMILATION DE LA RADIODIFFUSION ET DE LA TELEVISION A LA PRESSE ECRITE AU REGARD DU PRESCRIT CONSTITUTIONNEL»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie over «de gelijkstelling van beeld- en geluidsomroep met de drukpers in verband met de toepassing van de Grondwet».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, de vraag die ik wil stellen is ingegeven door gebeurtenissen van recente aard.

Het lijkt geen twijfel dat, steunend op moderne rechtsgevoelens, de grondwettelijke regels in verband met de vrijheid van drukpers — artikel 18 van de Grondwet — en in verband met de vervolging van mogelijke inbreuken op die vrijheid — artikel 98 — ook van toepassing zijn op het gebruik van radio en televisie.

Hoewel aan de parketten-generaal het recht niet kan worden ontzegd om autonoom wegen en middelen van vervolging te kiezen, kan toch evenmin worden ontkend dat, in zaken van interpretatie rond grondwettelijke vrijheden, de beleidsverantwoordelijke, *in casu* de minister van Justitie, het middel van beraad, eventueel het middel van ontrading bezit.

We menen dan ook een klare en ondubbelzinnige uitspraak te mogen verwachten op de vraag of de bewindsman van mening is dat inbreuken die bij het gebruik van radio of televisie zouden gepleegd zijn, tot de drukpersmisdrijven behoren en, zo ja, of dit standpunt ook via beraad of ontrading in de praktijk zal worden omgezet.

M. le Président. — La parole est à M. Gol, ministre.

M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, l'article 28 de la Constitution dispose: «L'interprétation des lois par voie d'autorité n'appartient qu'au pouvoir législatif», à plus forte raison lorsqu'il s'agit de la Constitution.

L'article 18 de la Constitution garantit la liberté de la presse.

Le texte même de cet article démontre à suffisance que le constituant a voulu viser des écrits.

Dans son traité de droit constitutionnel, Pierre Wigny écrivait en 1952: «Cette liberté concerne toute la presse, c'est-à-dire tous les écrits reproduits à un certain nombre d'exemplaires. Peu importe s'il s'agit d'un journal quotidien ou d'une revue périodique, d'un livre ou d'un simple tract. Peu importe encore le mode d'impression, machine d'imprimerie ou modeste stencil. Peu importe aussi si la pensée s'exprime par l'écriture ou l'image. Chaque fois, la liberté est entière.»

Les auteurs s'accordent à reconnaître que le constituant protège toute forme de publication par un moyen de reproduction quelconque.

L'article 98 de la Constitution établit le jury, notamment pour les délits de la presse.

Les définitions données par les auteurs à propos de l'article 18 sont, bien sûr, applicables à cet article 98.

M. Van In estime qu'il ne fait aucun doute que les règles constitutionnelles relatives à la liberté de la presse et à la poursuite des délits de la presse sont applicables en matière de radio et de télévision.

Si, comme je le présume, sa question a été posée à l'occasion d'un cas concret, je ne puis que rappeler que l'application et l'interprétation de la loi lors du traitement de cas d'espèce relèvent de la compétence exclusive des cours et tribunaux.

Toutefois, je souhaite apporter certaines précisions.

Le régime de la radio et de la télévision n'est pas déterminé par les articles 18 et 98 de la Constitution.

La liberté d'audition des postes de radio et télévision trouve son fondement dans l'article 14 de la Constitution relatif notamment à la liberté d'opinion.

La liberté d'émission fondée sur le même article est toutefois soumise, en Belgique, à un régime préventif d'autorisation, en fonction de la répartition internationale des fréquences disponibles.

Pour ce qui concerne la répression des délits qu'on pourrait qualifier «de la radio et de la télévision», la Constitution ne prévoit aucune règle d'exception.

L'article 98 ne leur est pas applicable, à mon sens, *de lege lata*.

Le 10 février 1971, M. Perin a déposé une proposition de révision de cette disposition constitutionnelle afin d'étendre son champ d'application à d'autres moyens de diffusion de la pensée tels que la radiodiffusion, le cinéma, etc.

La commission spéciale du Sénat chargée de l'examen du projet de déclaration de révision de la Constitution lors de la session 1978-1979 a adopté un amendement de son rapporteur M. Pierson, au texte du gouvernement, précisant qu'il y a lieu à révision de l'article 98 par l'ajout d'un alinéa étendant la garantie du jury aux autres moyens d'information».

Un commissaire avait notamment constaté «qu'il est tout à fait anormal à notre époque de ne pas placer sur pied d'égalité les autres moyens de communication que la presse écrite, à savoir la radio, la télévision et le film».

La déclaration de révision publiée au *Moniteur belge* du 6 octobre 1981 reprend également l'article 98 parmi les dispositions soumises à révision avec la même justification.

Il appartient dès lors aux Chambres de réviser cette disposition dans le sens indiqué par cette déclaration.

Il est manifeste qu'à défaut, le jury ne restera établi que pour les délits de la presse et non pour ceux liés à d'autres moyens de communication.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «HET AANKNOPEN VAN ZAKENRELATIES MET HET HUIDIGE REGIME IN SURINAME, WAARONDER HET LEVEREN VAN WAPENS»

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU MINISTRE DES RELATIONS EXTERIEURES ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «L'OUVERTURE AVEC L'ACTUEL REGIME DU SURINAM DE RELATIONS D'AFFAIRES, COMPORTANT NOTAMMENT LA FOURNITURE D'ARMES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen en de minister van Economische Zaken over «het aanknopen van zakenrelaties met het huidige regime in Suriname, waaronder het leveren van wapens».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag is ingegeven door recente gebeurtenissen, namelijk de militaire parade van 25 februari jongstleden in Suriname. Ze luidt als volgt: Tot grote ontstemming van onder meer Nederland heeft ons land ten minste zakelijke relaties aangeknoopt met het regime van «overste» Desi Bousterse in Suriname. Met het oog op een militaire parade, waarbij ook

kolonel Kadafi als gast en sponsor zou optreden, zouden aan Suriname onder meer zware mitrailleurs en richtapparatuur geleverd zijn.

Het hoeft nauwelijks betoog dat, zoals onlangs door en onafhankelijke verslaggeving is gebleken, het regime van overste Bouterse op een geweldadige manier is tot stand gekomen en dat, hoewel er geen aanwijsbare buitenlandse bedreiging van militaire aard beslaat, bedoeld regime er prat op gaat zijn aanhangers tot de tanden toe te bewapenen.

We menen dan ook dringend opheldering te mogen verwachten op de vraag of ons land met het Suriname van Bouterse enige rechtstreekse of onrechtstreekse zakelijke relatie onderhoudt en meer bepaald of er, met rechtstreekse of onrechtstreekse bestemming naar Suriname, vergunning voor wapenuitvoer is gegeven?

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Aerts, die zal antwoorden in naam van de minister van Buitenlandse Betrekkingen.

De heer Aerts, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, de minister van Buitenlandse Betrekkingen heeft mij gevraagd de heer Van In volgend antwoord te verstrekken.

Zoals ook met Nederland het geval is, werd de handel met Suriname, sedert overste Desi Bouterse het bewind in dit land heeft overgenomen, principieel niet onderbroken doch ingevolge de gebeurtenissen van 9 december 1982 werd wel een belangrijke maatregel genomen om hem te belemmeren. Inderdaad, de Delcredere dienst heeft beslist geen nieuwe transactie te dekken tot de betrekkingen tussen Nederland en Suriname weer genormaliseerd zullen zijn.

Wat meer bepaald de uitvoer betreft van wapens, munitie en militair materieel, werd de toekenning van alle licenties volledig opgeschort sedert mei 1983, zodat rechtstreekse levering van deze producten aan Suriname uitgesloten is.

Over de beweringen van de voormalige president Chin A. Sen volgens welke zware mitrailleurs en richtapparatuur, waarover de heer Van In spreekt, onrechtstreeks, met name via Argentinië, eind 1984, begin 1985 aan Suriname geleverd zouden zijn, werd door mijn diensten een grondig onderzoek gevoerd. De resultaten van dit onderzoek laten toe te besluiten dat geen afleiding van de door de heer Chin A. Sen geciteerde wapens naar Suriname heeft plaatsgehad en dat het bestaan van een voornemen tot fraude als onwaarschijnlijk moet worden beschouwd.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN IN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, VAN BUITENLANDSE HANDEL EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, EN AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER « DE BELGISCHE AANWEZIGHEID OP DE WERELDTENTONSTELLING TE TSUKUBA »

QUESTION ORALE DE M. VAN IN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR « LA PRESENCE BELGE A L'EXPOSITION UNIVERSELLE DE TSUKUBA »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie, van Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, en aan de minister van Economische Zaken over « de Belgische aanwezigheid op de wereldtentoonstelling te Tsukuba ».

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, deze vraag werd gericht tot de nieuwe minister van Buitenlandse Handel, die daarbij nog wel enkele bevoegdheden cumuleert. Zij luidt als volgt: op 17 maart aanstaande opent te Tsukuba, Japan, een wereldtentoonstelling die 184 dagen zal duren en waarop circa 20 miljoen bezoekers worden verwacht.

Ons land heeft voor nuttige aanwezigheid op deze wereldexpo onder meer een commissaris-generaal, een paviljoendirecteur en 70 miljoen frank uitgetrokken.

Nochtans schijnt men nog niet precies te weten wat ons land te Tsukuba in de verf zal zetten. Volgens oosterse begrippen zou de aanloop naar en de introductie van hetgeen wordt gedemonstreerd ruim zo belangrijk zijn als het tentoongestelde zelf. In dit verband lieten ingewij-

den opmerken dat we — en dat is Vlaanderen —, met het Japanse volksleven drie markante affiniteiten hebben, met name duivensport, biljarten en motorcross!

Vermits de voornaamste media de aanwezigheden op de tentoonstelling al begin maart aanstaande zullen testen, ware het nuttig nu te vernemen waarop onze verantwoordelijken in Tsukuba de nadruk zullen leggen en op welke manier het gekozene in de schijnwerpers zal worden gebracht?

M. le Président. — La parole est à M. Gol, Vice-Premier ministre.

M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, le commissaire général belge à l'exposition de Tsukuba, le sénateur J. Chabert, a tenu une importante conférence de presse au cours de laquelle il a eu l'occasion de présenter la participation belge et d'exposer tous les renseignements correspondant aux questions soulevées par l'honorable membre.

Pour mémoire, je précise que les objectifs de notre participation à l'Exposition internationale de Tsukuba sont: aider à pénétrer le marché japonais en s'y faisant connaître; améliorer notre image de marque; offrir un forum aux industries et aux régions dans le cadre d'une présence belge; faire prendre conscience à nos compatriotes de la réalité japonaise.

Je suis persuadé qu'une politique de présence belge dans les grandes manifestations internationales relatives à la promotion de la technologie dans son environnement humain, est une impérieuse nécessité. Notre présence permettra de démontrer et de faire connaître à l'ensemble des autres pays participants, qui sont tous potentiellement les clients de notre industrie ou des utilisateurs futurs des technologies que nous développons, les capacités de l'industrie et de la recherche, bref, l'ensemble du potentiel humain de notre pays.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DE PAUW-DEVEEN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE, VAN BUITENLANDSE HANDEL EN VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, OVER « DE WIJZE WAAROP PERSONEN IN VOORARREST TIJDENS HUN ONDERVRAGING DOOR DE RIJKSWACHT VAN LEUVEN WERDEN BEHANDELD »

QUESTION ORALE DE MME DE PAUW-DEVEEN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES, SUR « LA FACON DONT DES PERSONNES EN DETENTION PREVENTIVE ONT ETE TRAITÉES AU COURS DE LEUR INTERROGATOIRE PAR LA GENDARMERIE DE LOUVAIN »

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw De Pauw, voor het stellen van een mondelinge vraag aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie, van Buitenlandse Handel en van Institutionele Hervormingen, over « de wijze waarop personen in voorarrest tijdens hun ondervraging door de rijkswacht van Leuven werden behandeld ».

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag betreft de behandeling, bij hun ondervraging, van personen die in voorarrest worden aangehouden, uitgaande van het volgende concrete feit: een van de vrouwen, die, ingevolge een aanklacht, zonder op heterdaad te zijn betrapt, pacifistische slogans op gebouwen in Leuven zou hebben gespoten, werd, naar ik vernam, op de volgende manier door de rijkswacht behandeld: ze werd rond 7 u. 30 's morgens aangehouden en werd ondervraagd tot 's avonds laat. Tijdens die ondervraging moest ze blijven staan en ze kreeg slechts na aandringen, één kop koffie rond 13 uur. Rond 10 uur 's avonds pas werden haar boterhammen aangeboden, met een tweede kop koffie. Haar werd geweigerd te telefoneren om te weten hoe het met haar drie kinderen — beneden de 10 jaar — gesteld was. Mag ik de minister vragen een onderzoek te laten instellen naar deze onmenselijke en dus onaanvaardbare handelwijze en mij te laten weten hoe hij hieraan een einde zal maken? (*Applaus op sommige socialistische banken en op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Gol.

De heer Gol, Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter,

hoewel het geachte lid geen naam noemt, veronderstel ik dat het gaat om een vrouw van Nederlandse nationaliteit woonachtig in Leuven.

Door de rijkswacht is mij meegedeeld wat volgt:

Deze vrouw is op 23 januari 1985 om 7 u. 30 aangetroffen in haar woning door leden van de rijkswachtbrigade Leuven. Zij werd voor verhoor overgebracht naar de brigade van Leuven.

Zij werd aldaar verhoord om 7 u. 52 en 12 u. 15. Om 15 u. werd betrokkene overgebracht naar het gerechtshof. Zij werd er om 18 u. 50 onder aanhoudingsmandaat geplaatst wat haar om 19 u. 10 werd betekend. Om 21 uur werd zij opnieuw verhoord door de rijkswachtbrigade Leuven en om 21 u. 10 werd zij door de leden van de BOB-Leuven geconfronteerd met een getuige.

Tussen de verhoren werd betrokkene opgesloten in de doorgangsgangen van de rijkswacht Leuven.

Vanaf 23 u. 30 werd zij opnieuw ondergebracht in de doorgangscel om er de nacht door te brengen, dit in afwachting van haar overbrenging naar de gevangenis van Vorst op 24 januari 1985.

Betrokkene weigerde eten te aanvaarden van leden van de rijkswacht van Leuven op 23 januari om 11 u. 45. Zij aanvaardde wel een kop koffie.

Volgens de verbaliserende rijkswachters is het verhoor normaal verlopen en aan betrokkene werd de verplichting niet opgelegd om tijdens het verhoor te blijven rechtstaan. Wel werd haar verbod opgelegd te roken in de cel. Dit verbod vloeit voort uit de vigerende onderrichtingen.

Op 23 januari 1985 om 19 u. 30 kreeg betrokkene een avondmaal van de BOB-Leuven. Zij nam een boterham en koffie. Op 24 januari ontving ze een morgenmaal vóór haar overbrenging naar de gevangenis van Vorst.

Op het ogenblik dat betrokkene meegenomen werd door de rijkswacht was haar advocaat in de woning aanwezig. De advocaat zegde het nodige te zullen doen voor de kinderen. Tijdens de dag heeft de advocaat regelmatig navraag gedaan naar haar cliënt.

Omstreeks 22 uur heeft de betrokkene een vijftiental minuten getelefooneerd met haar kinderen en een vriendin.

NOMINATION D'UN VICE-PRESIDENT ET D'UN SECRETAIRE

BENOEMING VAN EEN ONDERVOORZITTER EN EEN SECRETARIS

M. le Président. — Mesdames, messieurs, comme vous le savez, à la suite du décès de notre regretté collègue M. Gramme, la place de troisième vice-président du Sénat est devenue vacante.

La candidature de M. Jean Kevers à cette fonction est proposée par son groupe. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

J'acte l'accord de l'assemblée et suis donc heureux de proclamer M. Kevers troisième vice-président du Sénat.

Je suis saisi de la candidature de M. Robert Conrotte à la place de secrétaire, devenue vacante après la nomination de M. Kevers en qualité de vice-président du Sénat.

Si l'assemblée est d'accord, je proclame M. Conrotte secrétaire du Sénat. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE A L'INSTALLATION DES MISSILES CRUISE EN BELGIQUE

Prise en considération

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE PLAATSING VAN DE KRUISRAKETTEN IN BELGIE

Inoverwegingneming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, avant de voter sur la demande de M. Roland Gillet tendant à faire examiner d'urgence sa proposition de résolution relative à l'installation des missiles Cruise

en Belgique, il convient que nous nous prononcions sur la prise en considération de cette proposition de résolution.

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de résolution est donc prise en considération.

Het voorstel van resolutie is dus in overweging genomen.

Il nous appartient maintenant de nous prononcer sur l'urgence.

Le vote que le Sénat émettra impliquera, s'il est positif, la discussion immédiate de la proposition de résolution et, dans l'éventualité d'un vote négatif, le renvoi devant la commission des Relations extérieures.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming.

151 membres sont présents.

151 leden zijn aanwezig.

93 votent non.

93 stemmen neen.

52 votent oui.

52 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Califice, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleeck, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Adriaensens, Basecq, Belot, Boel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Debusseré, Delcroix, Mme De Pauw-Deveven, MM. Désir, De Smeyter, de Wasseige, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Féris, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hieraux, Houben, Hubin, Humblet, Knuts, Lallemand, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, S. Moureaux, Paque, Péciaux, J. Peetermans, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Toussaint, Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen et Van Roye.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. de Bruyne, Deconinck, P. Peeters, W. Peeters, Van der Elst et Wyninckx.

M. le Président. — En conséquence, la procédure d'urgence n'est pas admise et la proposition de résolution est renvoyée devant la commission des Relations extérieures.

Derhalve is de spoedbehandeling niet aanvaard en wordt het voorstel van resolutie overgezonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met mevrouw Herman.

Dat geldt ook voor alle volgende stemmingen.

De heer de Bruyne. — Ik ben afgesproken met de heer Poma.

De heer Van der Elst. — Ik ben afgesproken met de heer Geens.

De heer P. Peeters. — Ik ben afgesproken met de heer Akkermans.

De heer Deconinck. — Ik ben afgesproken met de heer Vannieuwenhuyze.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN FINANCIËN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN FINANCIËN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN DE RIJKSWACHT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Stemming

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DES FINANCES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DES FINANCES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DES AFFAIRES ECONOMIQUES DE L'ANNEE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DES AFFAIRES ECONOMIQUES DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA GENDARMERIE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTERE DE LA SANTE PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Vote

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi (*Assentiment*.)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

90 votent oui.

90 stemmen ja.

58 votent non.

58 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Les troisième, quatrième, cinquième, sixième et septième seront soumis à la sanction royale.

Het derde, het vierde, het vijfde, het zesde en het zevende zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Le premier et le deuxième seront transmis à la Chambre des représentants.

Het eerste en het tweede zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagohier, François, Friederichs, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Edg. Peetermans, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Basecq, Belot, Boel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Debussé, de Clippele, Delcroix, Mme De Pauw-Deveene, MM. Désir, De Smeyter, de Wasseige, Donnay, Draulans, Egelmeeers, Eicher, Férier, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Gossjean, Hiernaux, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lallemand, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, S. Moureaux, Mouton, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Tousse, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. de Bruyne, Deconinck, Paque, P. Peeters, Van der Elst et Wyninckx.

M. le Président. — M. Paque est prié de faire connaître les motifs de son abstention.

M. Paque. — Monsieur le Président, j'ai pairé avec M. Waltiel.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN VOLGENDE INTERNATIONALE AKTEN :

1. VERDRAG TOT OPRICHTING VAN DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR TELECOMMUNICATIESATELLIETEN (EUTELSAT), EN BIJLAGEN;
2. EXPLOITATIEOVEREENKOMST INZAKE DE EUROPESE ORGANISATIE VOOR TELECOMMUNICATIESATELLIETEN (EUTELSAT), EN BIJLAGEN,

OPGEMAAKT TE PARIJS OP 15 JULI 1982

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN VOLGENDE INTERNATIONALE AKTEN :

- A) PROTOCOL TOT WIJZIGING VAN DE OVEREENKOMST OPGEMAAKT TE GENEVE OP 25 SEPTEMBER 1956 INZAKE GEZAMENLIJKE FINANCIERING VAN BEPAALDE DIENSTEN VOOR DE LUCHTVAARTNAVIGATIE IN IJSLAND;
- B) PROTOCOL TOT WIJZIGING VAN DE OVEREENKOMST OPGEMAAKT TE GENEVE OP 25 SEPTEMBER 1956 INZAKE GEZAMENLIJKE FINANCIERING VAN BEPAALDE DIENSTEN VOOR DE LUCHTVAARTNAVIGATIE IN GROENLAND EN DE FÄR ÖER EILANDEN,

OPGEMAAKT TE MONTREAL OP 3 NOVEMBER 1982

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE RWANDESE REPUBLIEK AANGAANDE DE WEDERZIJDE AANMOEDIGING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, ONDERTEKEND TE KIGALI OP 2 NOVEMBER 1983

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INSCHRIJVING VAN BELGIË OP DE VERHOOGING VAN HET KAPITAAL VAN DE AZIATISCHE ONTWIKKELINGSBANK

Stemming

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DES ACTES INTERNATIONAUX SUIVANTS :

1. CONVENTION PORTANT CREATION DE L'ORGANISATION EUROPEENNE DE TELECOMMUNICATIONS PAR SATELLITE (EUTELSAT), ET ANNEXES;
2. ACCORD D'EXPLOITATION RELATIF A L'ORGANISATION EUROPEENNE DE TELECOMMUNICATIONS PAR SATELLITE (EUTELSAT), ET ANNEXES,

FAITS A PARIS LE 15 JUILLET 1982

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DES ACTES INTERNATIONAUX SUIVANTS :

- A) PROTOCOLE PORTANT AMENDEMENT DE L'ACCORD FAIT A GENEVE LE 25 SEPTEMBRE 1956 SUR LE FINANCEMENT COLLECTIF DE CERTAINS SERVICES DE NAVIGATION AERIENNE D'ISLANDE;

B) PROTOCOLE PORTANT AMENDEMENT DE L'ACCORD FAIT A GENEVE LE 25 SEPTEMBRE 1956 SUR LE FINANCEMENT COLLECTIF DE CERTAINS SERVICES DE NAVIGATION AERIENNE DU GROENLAND ET DES ILES FEROE,

FAITS A MONTREAL LE 3 NOVEMBRE 1982

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CONVENTION ENTRE L'UNION ECONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LA REPUBLIQUE RWANDAISE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RECIPROQUES DES INVESTISSEMENTS, SIGNEE A KIGALI LE 2 NOVEMBRE 1983

PROJET DE LOI RELATIF A LA SOUSCRIPTION DE LA BELGIQUE A L'AUGMENTATION DU CAPITAL DE LA BANQUE ASIATIQUE DE DEVELOPPEMENT

Vote

De Voorzitter. — Ik stel, de Senaat voor één enkele stemming te houden over deze ontwerpen van wet.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble des projets de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over de ontwerpen van wet in hun geheel.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Les deuxième, troisième et quatrième seront soumis à la sanction royale.

Het tweede, het derde en het vierde zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Le premier projet sera transmis à la Chambre des représentants.

Het eerste ontwerp zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Adriaensens, Aerts, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Bonmarriage, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveene, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, Doumont, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Féfir, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geldolf, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Hiernaux, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, S. Moureaux, Mouton, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pedé, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenaeele, Van den Broeck, Vandenhoute, Vandenhove, Vanderborgh, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandermissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Oote-

ghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 1er DE LA LOI DU 23
DECEMBRE 1963 SUR LES HOPITAUX

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 1 VAN DE
WET VAN 23 DECEMBER 1963 OP DE ZIEKENHUIZEN

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi modifiant l'article 1er de la loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van artikel 1 van de wet van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

MM. Adriaensens, Aerts, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaecker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Désir, De Smeyter, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, Doumont, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, Flagothier, François, Friedrichs, Geldolf, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Hiernaux, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, S. Moureaux, Mouton, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pedé, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborght, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandermissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens, Wyninckx et Leemans.

PROJET DE LOI RELATIF A LA PUBLICITE DES PROCEDURES
DISCIPLINAIRES DEVANT LES CONSEILS D'APPEL DE L'OR-
DRE DES MEDECINS ET DE L'ORDRE DES PHARMACIENS

Vote

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE OPENBAARHEID VAN
DE TUCHTPROCEDURES VOOR DE RADEN VAN BEROEP VAN
DE ORDE DER GENEESHEREN EN VAN DE ORDE DER APO-
THEKERS

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble du projet de loi relatif à l'Ordre des médecins et à l'Ordre des pharmaciens.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet betreffende de Orde der geneesheren en de Orde der apothekers.

Het woord is aan de heer Vandekerckhove voor een stemverklaring.

De heer Vandekerckhove. — Mijnheer de Voorzitter, namens de Volksuniefractie kan ik mededelen dat wij dit ontwerp van wet zullen goedkeuren, met dien verstande dat het niet mag blijven bij een fragmentaire oplossing of aanpassing, maar dat het probleem van de Orde der geneesheren en haar hervorming grondig zal moeten besproken worden, zoals dat trouwens aangekondigd werd door de minister. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lallemand pour une explication de vote.

M. Lallemand. — Nous voterons le projet, mais avec les mêmes réserves que celles qui viennent d'être exprimées.

En effet, nous estimons qu'une réforme plus fondamentale des conseils de l'Ordre doit être entreprise.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi relatif aux conseils d'appel de l'Ordre des médecins et de l'Ordre des pharmaciens.

Wij gaan over tot de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel, betreffende de raden van beroep van de Orde der geneesheren en van de Orde der apothekers.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

152 votent oui.

152 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Capoen, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Mme Coorens, MM. Coppens, Cuvelier, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaecker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, de Clippele, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Delcroix, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, M. Demuyter, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, De Smeyter, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, Doumont, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Férier, Février, Flagothier, François, Friederichs, Geldolf, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mme L. Gillet,

M. R. Gillet, Mmes Godinache-Lambert, Goor-Eyben, MM. Goossens, Grosjean, Mme Hanquet, MM. Hatry, Hiernaux, Houben, Hubin, Jandrain, Kenens, Kevers, Knuts, Lagae, Lagasse, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lepaffe, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Marmenout, Matthys, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Mouton, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pécriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mme Remy-Oger, MM. Reynders, Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vandersmissen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Van Ooteghem, Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens, Wyninckx et Leemans.

S'est abstenu :

Heeft zich onthouden :

M. S. Moureaux.

INTERPELLATION DE M. R. GILLET AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, ET AU SECRETAIRE D'ETAT AUX POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, SUR « LES MODIFICATIONS DES TARIFS TELEPHONIQUE ET LEURS CONSEQUENCES DESAGREABLES POUR LES PERSONNES AGEES ET HANDICAPEES »

Vote sur la motion pure et simple

INTERPELLATIE VAN DE HEER R. GILLET TOT DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, EN TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE, OVER « DE WIJZIGING VAN HET TELEFOONTARIEF EN DE ONAANGENAME GEVOLGEN ERVAN VOOR BEJAARDEN EN MINDER-VALIDEN »

Stemming over de eenvoudige motie

M. le Président. — Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Roland Gillet au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, et au secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, sur « les modifications des tarifs téléphoniques et leurs conséquences désagréables pour les personnes âgées et handicapées ».

Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Roland Gillet tot de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, en tot de staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over « de wijziging van het telefoontarief en de onaangename gevolgen ervan voor bejaarden en minder-validen », werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par M. De Bondt, Mme Delruelle, MM. Van den Broeck en Sondag, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Après avoir entendu l'interpellation de M. Roland Gillet et la réponse du ministre des Communications;

Passé à l'ordre du jour. »

« De Senaat,

Na de interpellatie van de heer Roland Gillet en het antwoord van de minister van Verkeerswezen te hebben gehoord;

Gaat over tot de orde van de dag. »

L'autre, par M. Roland Gillet, est ainsi rédigée :

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Roland Gillet et la réponse du secrétaire d'Etat aux PTT;

Considérant que la mesure portant la communication téléphonique locale à 5 francs par 6 minutes pour les seuls abonnés à un central de

type perfectionné, établit une discrimination entre citoyens et paraît contraire à l'article 6 de la Constitution;

Considérant que cette mesure atteint surtout les personnes défavorisées, les malades, les pensionnés, les handicapés, de même que celles qui ont recours aux organisations sociales;

Insiste auprès du gouvernement pour qu'il réexamine cette mesure à la lumière de ses conséquences malheureuses. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Roland Gillet en het antwoord van de staatssecretaris voor PTT;

Overwegende dat de maatregel waardoor de prijs van een zoonal telefoongesprek op 5 frank per zes minuten wordt gebracht, enkel voor abonnees aangesloten op een geperfectioneerde centrale, een discriminatie tussen burgers tot stand brengt en blijkbaar strijdig is met artikel 6 van de Grondwet;

Overwegende dat die maatregel vooral de kansarmen, zieken, gepensioneerden, minder-validen treft, alsook de personen die de hulp van sociale organisaties nodig hebben;

Verzoekt de regering die maatregel in het licht van die kwalijke gevolgen opnieuw te onderzoeken. »

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

154 membres sont présents.

154 leden zijn aanwezig.

90 votent oui.

90 stemmen ja.

58 votent non.

58 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleek, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Basecq, Belot, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Debusséré, de Clippele, Delcroix, Mme De Pauw-Deveen, MM. Désir, De Smeyter, de Wasseige, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Férier, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lagasse, Lallemand, Lepaffe, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, S. Moureaux, Mouton, Pécriaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys,

Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. de Bruyne, Deconinck, Paque, P. Peeters, Van der Elst et Wyninckx.

INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE SUR « LES SITUATIONS INADMISSIBLES DANS LESQUELLES LE GEL A MIS LES FORCES BELGES D'ALLEMAGNE »

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELATION DE M. VAN OOTEGHEM AU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE SUR « LES SITUATIONS INADMISSIBLES DANS LESQUELLES LE GEL A MIS LES FORCES BELGES D'ALLEMAGNE »

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de minister van Landsverdediging over « de onaanvaardbare toestanden die zich tengevolge van de vorst bij de Belgische strijdkrachten in Duitsland hebben voorgedaan », werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Van Ooteghem au ministre de la Défense nationale sur « les situations inadmissibles dans lesquelles le gel a mis les forces belges d'Allemagne ».

De ene, de eenvoudige motie, door mevrouw Delruelle en de heer Bascour, luidt :

« De Senaat,

Na de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de minister van Landsverdediging te hebben gehoord;

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Après avoir entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem et la réponse du ministre de la Défense nationale;

Passe à l'ordre du jour. »

De andere, door de heer Luyten, luidt ;

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de minister van Landsverdediging over de onaanvaardbare toestanden die zich tengevolge van de vorst bij de Belgische strijdkrachten in Duitsland hebben voorgedaan, en het antwoord gehoord van de minister,

Verzoekt de regering ervoor te zorgen dat onze strijdkrachten bij prioriteit en in elk geval tegen volgende winter over een degelijke winterkledij beschikken. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem à M. le ministre de la Défense nationale sur les situations inadmissibles dans lesquelles le gel a mis les forces belges d'Allemagne, ainsi que la réponse du ministre,

Demande au gouvernement de faire en sorte que nos forces puissent disposer par priorité, et en tout cas pour l'hiver prochain, d'une tenue d'hiver convenable. »

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

90 votent oui.

90 stemmen ja.

57 votent non.

57 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Aerts, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bonmariage, Bosmans, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Clerdent, Close, Coen, Conrotte, Cuvelier, Dalem, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, De Kerpel, Deleecq, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, Flagothier, François, Friederichs, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, Goor-Eyben, Hanquet, MM. Hatry, Kenens, Kevers, Lagac, Lagneau, Lahaye, Lutgen, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Tilquin, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vandersmissen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Weckx, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Bascq, Belot, Boel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, Debussère, de Clippele, Delcroix, Mme De Pauw-Devee, MM. Désir, De Smeyter, de Wasseige, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Féris, Geldolf, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hiernaux, Houben, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lallemand, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Marmenout, Matthys, Minet, S. Moureaux, Mouton, Péciaux, J. Peetermans, W. Peeters, Mmes Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Van Roye.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. de Bruyne, Deconinck, Paque, P. Peeters, Van der Elst et Wyninckx.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Dames en heren, aan de orde zijn thans de interpellaties.

Aangezien echter de ministers tot wie die interpellaties gericht zijn wegens stemmingen opgehouden zijn in de Kamer, moet ik in afwachting van hun aanwezigheid hier de vergadering schorsen.

— La séance est suspendue à 16 h 25 m.

De vergadering wordt geschorst te 16 u. 25 m.

Elle est reprise à 17 heures.

Ze wordt hervat te 17 uur.

M. le Président. — La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN IN TOT DE EERSTE MINISTER OVER «DE DUBIEUZE VORMING EN AL EVEN DUBIEUZE AANWENDING VAN EEN FONDS VOOR DE VEILIGHEID»

INTERPELLATION DE M. VAN IN AU PREMIER MINISTRE SUR «LA CONSTITUTION DOUTEUSE ET L'AFFECTATION TOUT AUSSI DOUTEUSE D'UN FONDS POUR LA SECURITE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Van in tot de Eerste minister, over «de dubieuze vorming en al even dubieuze aanwending van het Fonds voor de veiligheid».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijn interpellatie is gericht tot de Eerste minister. Ik heb deze beslissing echt afgewogen en beredeneerd. De Eerste minister is immers «de coördinator van het algemeen beleid».

Ik ben bovendien de mening toegedaan dat de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken in mijn ogen elk krediet verloren heeft met betrekking tot de materie die ik vanavond wens te behandelen.

Tevens moet ik eraan toevoegen dat de materie die in deze interpellatie ontwikkeld wordt, betrekking heeft op diverse ministeriële departementen. Normaal kan worden verwacht dat slechts één figuur, namelijk de Eerste minister, het algemeen beleid en de coördinatie ervan kan rechtvaardigen.

Ik stel vast dat de Eerste minister niet aanwezig is. Ik neem akte van het feit dat eens te meer de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken het antwoord in verband met deze aangelegenheid zal geven, een antwoord dat ons trouwens al bekend is.

Het is immers niet de eerste keer dat wij met de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, de heer Charles-Ferdinand Nothomb, over deze zaak van gedachten wisselen.

Onmiddellijk nadat op enigszins verrassende manier aangekondigd was dat er van 1983 af een bedrag ter beschikking zou worden gesteld van de provinciegouverneurs om een beleid van preventie te voeren en om hiertoe politiediensten op te leiden, hebben wij bij wijze van schriftelijke vraag aan de Vice-Eerste minister hierover uitleg gevraagd. Wij hebben die vraag tijdens de daaropvolgende jaren herhaald. Wij zijn er het laatst op teruggekomen tijdens de bespreking van de begroting van Binnenlandse Zaken voor 1984.

Na de vaststelling dat het gegeven van mijn interpellatie niet nieuw is, wens ik nog een tweede voorafgaande opmerking te maken. Het weliswaar belangrijke gevoel van veiligheid van de burger, het gevoel in een rustige atmosfeer te kunnen leven, is niet het onderwerp van deze interpellatie.

Niettegenstaande de maatregelen die de jongste jaren met het oog op de veiligheid werden genomen, blijkt het gevoelen van onveiligheid hand over hand toe te nemen.

Een aantal instanties, zowel privé-instanties als openbare, hebben dan ook de wens uitgesproken om in dit verband meer stringente maatregelen te nemen. Het oprichten van een Fonds voor de veiligheid blijkt de burger en de politiekorpsen niet tevreden te stellen. Ik geef wel toe dat deze conclusie misschien enigszins voorbarig is.

Het is om te beginnen belangrijk even stil te staan bij wat er leeft onder de bewaarders van de openbare orde.

Mijnheer de Voorzitter, wij weten allemaal dat degenen die geroepen zijn om op één of andere manier bij te dragen tot onze veiligheid, talrijk zijn. Ik kom daar nog op terug.

Wij hebben allemaal vastgesteld dat deze mensen nu ook beroepmatig georganiseerd zijn en zich tot de minister, tot de politici, tot de publieke opinie en haar achterban gericht hebben om uiting te geven aan hun bekommerning over het feit dat zij op het vlak van mensen en middelen niet meer bij machte zijn om de veiligheid van de burger voldoende te behartigen. Het is een vaststelling die ik vanavond, doodgewoon, maak en waarop de bedoelde minister wellicht zal antwoorden.

Uiteindelijk wanneer hij middelen ter beschikking stelt om de veiligheid van de burger te verbeteren, veronderstel ik dat hij zich tot het aspect van een tussenkomst via de provincies niet zal beperken.

Zo kom ik dan tot de aanloop naar de kern van mijn betoog. Wij stellen vast — en dit zal misschien ook de hier aanwezige minister van Financiën voor de toekomst interesseren — dat er voor de jaren 1983, 1984 en 1985 op de begroting van Binnenlandse Zaken 1,2 miljard werd ingeschreven voor — en ik citeer het libellé vermeld in de begroting — «de bevordering van een rationele verdeling van de uitgaven op provinciaal niveau», een nogal sibillijnse uitdrukking overigens. Voor 1983 ging het om 350 miljoen, voor 1984 om 417 miljoen en voor dit jaar om 433 miljoen.

Op het eerste gezicht zou dit geen enkel verband houden met programma's of suggesties voor het verbeteren van de politiediensten. Later is er verduidelijking gekomen en sprak men gemakshalve over de oprichting van een «Fonds voor de veiligheid». Maar dat neemt niet weg dat in de begroting van 1985 die nog moet worden besproken, dezelfde sybillijnse uitdrukking voorkomt.

Hoe worden deze kredieten aangewend? Wij komen tot een zeer eigenaardige vaststelling, die ook in de verslagen tot uiting komt.

Aan de heren provinciegouverneurs — tot nog toe zijn er nog geen dames gouverneur geworden, wat wij kunnen betreuren — werd gevraagd voor de eigen provincie een voorstel te doen om op een of andere manier de preventie van de misdadigheid of de opleiding van de politie te verbeteren.

De provinciegouverneurs konden dan ook niet anders dan een voorstel indienen.

Voor zover mijn inlichtingen correct zijn, heb ik dan een tabel opgemaakt van de diverse suggesties gedaan door de provinciegouverneurs.

Drie provincies hebben gevraagd hun politiediensten te laten aansluiten op de computer van de rijkswacht.

Twee provincies hebben meer middelen gevraagd voor de verbetering van de automatisering in de politiedienst.

Drie provincies hebben gevraagd voor hun provincie, ten bate van de politie, een radio-netwerk op te zetten.

Drie provincies hebben gevraagd te zorgen voor betere uitrusting van de politiediensten van de gemeenten.

Verscheidene provincies hebben gevraagd, onder een of andere benaming, te zorgen voor het oprichten van hetzij een politieacademie, hetzij een politie-academie.

Tenminste vier provincies hebben gevraagd aanvullende opleidingen ten bate van de politie te organiseren.

Vijf provincies hebben gevraagd een educatieve campagne op te zetten voor de burgers.

Op het eerste gezicht lijken al die voorstellen plausibel.

Het toeval wil dat wij vanmorgen uitgenodigd waren door het hoog commando van de rijkswacht om de werking van de rijkswacht te leren kennen. Aangezien wij leden zijn van de commissie voor de Justitie werd uiteraard de nadruk gelegd op bepaalde prioriteiten die in het beleid van de rijkswacht worden verdedigd.

De gegevens die ons door vooraanstaande rijkswacht-officieren werden verstrekt, zijn revelerend.

Wij moeten eraan denken dat de goede bedoelingen van de minister zonder twijfel ook voor een deel zijn ingegeven door de golf van misdadigheid, onder meer een reeks roofmoorden in het arrondissement Nijvel.

Verder werkend op dergelijke gegevens hebben de studiediensten van de rijkswacht kaarten opgemaakt waarop genoteerd staat in welke streken bepaalde soorten van criminaliteit hoofdzakelijk voorkomen. Het is misschien aangenaam of minder aangenaam te horen, maar iedereen van ons voelt het wel aan, en het blijkt ook uit deze door de rijkswacht verzamelde gegevens, dat een aantal vormen van criminaliteit, de voornaamste, geconcentreerd zijn in grote agglomeraties, vooral in Brussel en Luik. Criminaliteit ten opzichte van eigendom en vermogen komt ook in andere streken voor, zij het in mindere mate.

Wij mochten veronderstellen dat er rekening zou worden gehouden met deze statistische gegevens bij het plannen van een preventief beleid. Preventie en betere uitrusting zouden bij voorrang moeten worden verdedigd in streken die bij uitstek door bepaalde vormen van criminaliteit worden geteisterd.

Dat blijkt niet het geval.

Hoe is het bedrag van 1,2 miljard gespreid over de negen provincies?

Men heeft het zich gemakkelijk gemaakt. Men heeft doodgewoon de verdeelsleutel gehanteerd die geldt voor het Provinciefonds.

Wij weten allen dat die verdeelsleutel al jaren wordt aangevochten en niet goed inspeelt op de echte noden van de provincies.

Naar wie gaan immers in hoofdzaak de middelen verdeeld via het Provinciefonds?

Zij gaan in de eerste plaats naar die provincies die, ofwel het grootste provinciaal wegennet hebben, ofwel het grootste aantal provinciale scholen hebben.

Zo is, tot verbijstering van velen, de provincie Henegouwen overbe-deeld door het Provinciefonds juist omdat zij over heel wat schoolgebouwen beschikt.

Aansluitend bij wat ik daareven kom te zeggen zou het voor de hand liggen dat men, zelfs als men de absurde redenering blijft volgen en het geld verder blijft verdelen via de provinciegouverneur, minstens zou hebben nagegaan in welke provincies de preventie en de opleiding het meest dringend is, met andere woorden in welke provincies de criminaliteit het hoogst was, om aan de hand van die gegevens tot een billijker verdeling van de middelen over te gaan. Ook dat heeft men echter niet gedaan.

Even verbijsterend is het feit dat men in het beleid dat door de minister van Binnenlandse Zaken wordt gefinancierd en gestimuleerd, klaarblijkelijk geen oog heeft voor wat leeft bij de verschillende lokale politiediensten. Daarom ben ik, met de weinige wapens waarover wij als parlementslid beschikken, zelf op onderzoek uitgegaan.

Ik heb mij veroorloofd in contact te treden met vijftig politiecommissarissen verspreid over het hele land. Ik heb hun de volgende vragen voorgelegd: is u op de hoogte van het besaan van het Fonds voor de veiligheid?

Ik vertel hier toch niets nieuws wanneer ik zeg dat alle steden en gemeenten in ons land, wat betreft de financiële middelen in het algemeen en die bestemd voor de politie in het bijzonder, zeer karig bedeeld zijn. Zij moeten hun middelen blokkeren op het volume van vorig jaar, kunnen niet tot bijkomende investeringen overgaan, zitten met verouderde uitrusting opgescheept en kunnen geen bijkomende effectieven benoemen. De lokale politiediensten kunnen met andere woorden, de veiligheid preventief, educatief en repressief niet naar behoren verzekeren.

Het ligt dan ook voor de hand dat de politiecommissarissen op de vragen die ik hun had gesteld, antwoordden dat zij in de eerste plaats een beter uitgerust of een groter effectief nodig hebben en dat zij ook over meer materiële middelen zouden moeten kunnen beschikken. Voorts nemen zij akte van het feit — ik zeg dit ook tot mijn spijt — dat lokale politiekorpsen verdeeld en ongecoördineerd optreden en dat — men moet dit ook luidop durven te zeggen — de opleiding van de lokale politieagenten niet meer beantwoordt aan de huidige normen.

Wij stellen vast dat dit laatste niet als prioritair wordt ervaren en wij kunnen dit begrijpen omdat de lokale politiekorpsen in de eerste plaats de veiligheid van de burger moeten verzekeren en daartoe moeten kunnen beschikken over een volwaardig effectief dat behoorlijk is uitgerust.

Ik zal hier niet alle antwoorden mededelen die ik schriftelijk heb ontvangen van een aantal politiecommissarissen van belangrijke gemeenten.

Sommigen geven laconiek akte van het feit dat bepaalde beslissingen over hun hoofd heen worden genomen. Als mens en als verantwoordelijke voor een politiekorps legden zij evenwel ook de nadruk op het feit dat al wat hun wordt beloofd en het weinige dat daarvan terecht komt, pleisters zijn op een houten been.

Wat schort er eigenlijk aan het geheel van het preventief en repressief beleid in ons land?

Het kan u een troost zijn, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, dat ik deze vraag niet alleen aan u richt, maar ook aan uw collega van Justitie, al twijfel ik eraan of hij, nu hij ook nog de taak van minister van Buitenlandse Handel op zich heeft genomen, nog de tijd heeft om over deze materie na te denken. Toch meen ik dat, aangezien er in ons land zoveel verschillende politiediensten bestaan, hierover enige bezinning moet kunnen komen.

Ik noem er enkele op, al was het maar om ons geheugen op te frissen.

Wij hebben een Hoog Comité van toezicht, dat werkt op instigatie van de Eerste minister en van hem afhankelijk is, doch rapporteert aan de parketten-generaal.

Wij hebben economische en financiële inspecties, die voor bepaalde materies dezelfde bevoegdheid hebben als de officieren van de gerechtelijke politie.

Wij hebben de gerechtelijke politie zelf, die werkt onder de bevoegdheid van de heer procureur en als dusdanig verbonden is met een gerechtelijk arrondissement.

Wij hebben politiediensten die verbonden zijn aan diverse departementen.

Het zal u bekend zijn dat de douanen, wat hun concrete opdrachten betreft, afhankelijk zijn van de minister van Financiën, dat wij verkeerspolitie hebben afhankelijk van de minister van Verkeerswezen en andere politiediensten die typisch geënt zijn op een afzonderlijk departement, en dan spreek ik nog niet over de Staatsveiligheid en andere bijzondere veiligheidskorpsen, zoals dit inzake de nucleaire beveiliging.

Ten aanzien van een land zoals het onze, met de bevolkingsdichtheid van het onze, gesitueerd op het Europese continent als het onze, met de bereikbaarheid van het onze, mogen wij luidop — zeker vanavond, aangezien ik er in mijn betoog de nadruk op wil leggen — de vraag stellen of de veiligheid van onze burgers niet beter zou zijn verzekerd indien men in de eerste plaats zou overgaan tot de coördinatie, de samenwerking, de vereenvoudiging van de verschillende uiteenlopende, concurrerende en soms discriminerende politiediensten.

Zou men, als men bescheiden wil blijven en op het vlak van de studies wil verder gaan, en vooraleer aan de gouverneurs vragen te richten die betrekking hebben op zoveel verschillende terreinen, niet eerst de bevoegden raadplegen ten einde voorstellen te kunnen doen die tot een sluitend politieel optreden kunnen leiden, met respect voor de eigenheid van elk korps? Welnu, dat heeft de regering niet gedaan. Men heeft 1,2 miljard zomaar ter beschikking gesteld in de hoop dat er iets zinnigs uit de bus zou komen.

Mijn tweede bezorgdheid gaat uit naar de opleiding in de korpsen voor de veiligheid. Die opleiding varieert enorm. Vandaag hebben wij vernomen dat een keuronderofficier bij de rijkswacht een opleiding van minimum drie volledige jaren moet volgen, terwijl een politieagent, na een examen en een proeftijd in dienst van één jaar, kan worden benoemd.

U weet, of u weet het niet, dames en heren, dat de stad Brussel voor de vijftiende maal een aankondiging heeft geplaatst voor de aanwerving van politieagenten.

Hetzelfde is gebeurd in Sint-Gillis, in Elsene en in Schaarbeek. In verschillende gemeenten van de Brusselse agglomeratie is, op een ogenblik waarop er 500 000 werklozen zijn, bij herhaling gevraagd naar kandidaten voor de politiediensten. Klaarblijkelijk schort er iets aan de situatie en is de aantrekkelijkheid van het beroep niet verzekerd want opnieuw zien wij oproepen van de diverse gemeenten verschijnen. Voor de zoveelste maal.

Nu wij toch over de opleiding praten, wijs ik erop dat het absurd is in 1985 zoveel miljoenen ter beschikking te stellen om een gebouw op te richten ten einde er een provinciale politie school te huisvesten. Op een ogenblik waarop de schoolgebouwen leeglopen, vinden bepaalde provincies het nodig, geïnciteerd door de regering en door de minister, gebouwen op te richten om er binnenkort een school te vestigen. De absurditeit kent waarlijk geen grenzen.

Waarom dienen die politie schoolgebouwen? Enkel om tijdens weekenden of 's avonds stukjes cursus te geven. In de huidige stand van zaken is het materieel noch moreel mogelijk aan de aangeworven politieagenten een permanente opleiding te geven, bijvoorbeeld van zes maanden, laat staan van één jaar. De aanvullende cursussen, die door de minister worden gefinancierd, zijn ten hoogste avond- of weekendcursussen. Dergelijk beleid leidt tot aberraties waarvoor de minister en dus ook de regering verantwoordelijk zijn.

Besprekingen zijn aan de gang voor een nieuwe wet ten voordele van de lokale politie. Ik maak vandaag niet de kritiek van dit wetsontwerp. Ik stel enkel vast dat de wijze waarop men de aanwervingen aanpakt van de mensen die tot een veiligheidskorps moeten behoren, niet beantwoordt aan de eisen van de moderne tijd. De agenten, die toegelaten worden tot om het even welk veiligheidskorps, zijn niet gewapend om de specifieke criminaliteit, die zich op bepaalde terreinen voordoet, te bestrijden. Zij zijn niet deskundig op een aantal technische gebieden. Zij kunnen niet over een laboratorium beschikken om ontleding te doen. Het ontbreekt hun bovendien aan de theoretische kennis die hiervoor nodig is.

De misdadigheid is nochtans ter zake goed gewapend en degenen die de misdadigheid de hand boven het hoofd houden, zorgen er dan ook

voor dat wanneer iemand wordt gesnapt hij gemakkelijk zijn straf kan ontlopen.

Zou het te veel zijn gevraagd deze suggestie door te geven aan de provinciegouverneurs ingeval men toch op de ingeslagen weg verder gaat? Zou het te veel zijn gevraagd de lokale politiediensten, van welke aard ook, een inventaris te laten maken van de prioriteiten die op hun terrein belangrijk lijken? Dit is zeker niet te veel gevraagd maar de inspiratie om het te doen is bij de minister en bij de regering niet aanwezig.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb reeds gezegd dat de veiligheid van de burgers ons ten zeerste bekommert, dat de werking van onze politiediensten, hoe onaangenaam deze voor de individuele burger soms ook mag overkomen, ook onze belangstelling moet wegdragen. Het verzekeren van een statuut, een behoorlijk inkomen en een menselijk sociaal leven ten voordele van die ambtenaren is zeker prioritair.

Met de gegevens waarover wij nu beschikken, krijgen wij niet alleen de indruk, maar hebben wij de zekerheid, dat de minister van Binnenlandse Zaken en de hele regering van de bestaande situatie misbruik maken om een politiek te voeren die wij, wat de globale opties betreft, moeten afkeuren en waarvan in de oorspronkelijke regeringsverklaring geen enkel spoor is terug te vinden.

Ik verklaar mij nader.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft klaarblijkelijk een poging gedaan om de provincies terug enigszins op de voorgrond te plaatsen. Er werden bevoegdheden gegeven aan diensten die tegen die taak niet opgewassen zijn en de opdrachten niet kunnen opvangen. Meent de minister op die manier misschien een dienst aan de gemeenschap te bewijzen?

Wij menen dat op die manier alleen maar geld wordt verkwest. Ik kan dat mathematisch bewijzen. Op welk echelon, op welke plaats moet de vervolging van de misdaad gebeuren? Het is ofwel het gerechtelijk arrondissement, ofwel, maar dan overkoepelend, het gebied van het hof van beroep, ofwel, vermits het nog altijd over een nationale materie gaat, het geheel van het Rijk. De provincies komen hier als dusdanig niet tussenbeide. De vraag rijst trouwens in welke mate de procureurs of de procureurs-generaal geraadpleegd werden bij het benaderen van deze materie en of zij ooit advies hebben uitgebracht over het programma dat de gouverneurs hebben voorgelegd.

Ik kan dezelfde vraag stellen ten aanzien van andere politiekorpsen, zoals de rijkswacht dat toch een coördinerend politiekorps zou moeten zijn. Met andere woorden, de provincie is als territorium van een beleid op politieel vlak alleen in totaal ondergeschikte orde aanwezig.

Ik heb de indruk dat de minister tegen alle redelijkheid in, poogt de provincies terug op de voorgrond te brengen.

Aansluitend bij de gegevens die ik daarstraks heb verstrekt, blijkt dat de keuze van de programma's en de prioriteiten op hoogst subjectieve en op inefficiënte manier is gebeurd.

De programma's en de prioriteiten beantwoorden niet aan een objectief criterium en zij zijn trouwens in strijd met de statistische vaststellingen ten aanzien van de spreiding van de criminaliteit zoals zij door diverse diensten werden verzameld.

Tenslotte stel ik vast dat wij voor een situatie staan die hoogst ongebruikelijk is. Er werden namelijk eerst middelen ter beschikking gesteld, die werden dan uitgezaaid en pas daarna werden er intenties opgeplakt. Op die manier wordt aan de efficiëntie van de ter beschikking gestelde gelden afbreuk gedaan.

Mogen wij in het jaar 1985, wanneer er zoveel andere prioriteiten aanwezig zijn, dulden dat men de nadruk zou leggen op gebouwen voor een politicacademie of voor een politie school, waarvan op korte termijn niet kan worden verwacht dat zij bijdragen tot het doel dat we allen beogen, namelijk een betere preventie, een betere coördinatie en vooral het herstel van een gevoel van veiligheid bij de burger.

Mijnheer de minister, ik stel u formeel in beschuldiging. U hebt uw begroting, u hebt 's lands middelen gebruikt om uw persoonlijke, kleine politiek te voeren. Het is mogelijk dat een deel van de regering is misleid, dat een deel van de regering met u akkoord gaat, maar ik heb de indruk dat iedereen die over deze materie ernstig en nuchter nadenkt, tot de vaststelling moet komen dat uw manier van werken slecht is en afbreuk doet aan de efficiëntie, aan de zakelijkheid en aan de eerlijkheid. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vermeiren.

De heer Vermeiren. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb het begin van de interpellatie van de heer Van In niet gehoord, omdat ik opgehouden was in de commissie voor de Landbouw.

U weet dat de PVV aan de veiligheid van de burgers veel belang hecht. Ik voel het dan ook als mijn plicht te reageren op het eerste gedeelte van het betoog van onze collega.

Ik steun hiervoor op mijn ervaring in de provincie Brabant waar de zaken niet verlopen zoals de heer Van In heeft gezegd. Ik heb geen brieven van honderden commissarissen. Ik weet niet of het in andere provincies gebeurt zoals in de provincie Brabant, meer bepaald in mijn arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Enkele maanden geleden werd ik in mijn hoedanigheid van burgemeester samen met andere burgemeesters, vergezeld door onze politiecommissarissen, uitgenodigd op een vergadering, bijeengeroepen om verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken, via de provinciegouverneur en de arrondissementcommissaris, om onze mening uit te spreken in verband met de aanwending van de fondsen waarover het hier vandaag gaat. Het was een zeer vruchtbare vergadering.

Nadien zijn er nog bijeenkomsten geweest van de respectieve commissarissen, onder het voorzitterschap van de voorzitter van het beroepsverband van commissarissen van de regio Brussel-Halle-Vilvoorde.

Zij hebben voorstellen geformuleerd die nadien werden behandeld door de respectieve burgemeesters. Die voorstellen hebben een uitvoering gekregen nadat zij door de verschillende gemeenteraden zijn gemen-deerd en goedgekeurd. Op het ogenblik hebben we door de aanwending van dit fonds in onze regio een nieuw radionet in gebruik kunnen nemen. Het heeft reeds zijn nut bewezen voor de bestrijding van de criminaliteit.

Er hebben nadien nog vergaderingen plaatsgehadt. Ook in verschillende gemeenteraden werd er nog over gediscussieerd.

Wat mijn gemeente betreft, hebben die besprekingen plaatsgehadt in de commissie veiligheid, waar wij de kans hebben gehad onze ideeën naar voor te brengen, wat nadien ook in de gemeenteraad is gebeurd.

Na ons, als burgemeesters, terug te hebben gehoord, doet men momenteel een onderzoek naar de noden van de regio waarvoor die fondsen worden aangewend. Wij hebben tevens de gelegenheid gehad een bepaald bedrag, na ruggespraak met onze politiecommissariaten, aan te wenden om bestellingen te plaatsen voor zaken die noodzakelijk zijn voor de werking van de diensten.

Het is niet mijn taak de verdediging van de minister op mij te nemen. Ik meen echter dat ik mijn eigen ervaring ter zake eerlijkheidshalve moet mededelen. Ik wil terzelfder tijd een verzoek richten tot de minister.

Indien er momenteel kredieten ter beschikking worden gesteld en indien er bepaalde nieuwe netten in het leven worden geroepen, wat uiteraard kosten met zich brengt, dan moet men er ook voor waken dat deze netten in de toekomst leefbaar blijven. Ik heb daar ook tijdens de verschillende vergaderingen die wij hebben gehouden de aandacht op gevestigd.

Anders, mijnheer de minister, is het een slag in het water.

Men kan onmogelijk van de respectieve gemeentebesturen verwachten dat die kosten, eigen aan die nieuwe creaties, nadien door de gemeenten zouden worden gedragen. U en uw opvolgers moeten ervoor zorgen dat het werk waarmee vandaag wordt begonnen in de toekomst kan voortgaan. Ik wou daar ter gelegenheid van de interpellatie van de heer Van In even de aandacht op vestigen.

Ik kan alleen mededelen hoe de zaken zich voordoen in mijn regio. Ik heb uiteraard geen kennis van de toestand ter zake in andere regio's.

De heer Van In. — Het is niet mijn taak u te antwoorden, mijnheer Vermeiren, maar ik zal u zeggen wat in Brabant gevraagd is: voertuigen, informatica, radio's, wapens, scholing, fotografie, betere laboratoria.

De heer Vermeiren. — Ik herhaal dat ik niet in de plaats van de minister wil antwoorden, mijnheer Van In. Maar in Brabant is er in de jongste twee jaren een nieuw radionet opgericht.

Voor mijn gemeente heb ik gisteren een bestelbon ondertekend voor onder andere de aankoop van wapens, die zullen worden gefinancierd door de kredieten waarvan sprake, en dit in volledige samspraak met de diensten. Er is ook geen enkele beperking wat betreft die aankopen maar een volledige vrijheid.

Ik meen dat het mijn plicht is de aandacht te vestigen op de samspraak die er is geweest met de vraag aan de minister ervoor te waken dat de werkingskosten voor deze nieuwe initiatieven in de toekomst

worden gedragen door de begroting van Binnenlandse Zaken. (*Applaus op de liberale banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je me réjouis de ce que M. Van In ait choisi le thème de la sécurité pour son interpellation d'aujourd'hui. C'est un sujet qui, en effet, inquiète chaque jour davantage nos concitoyens ainsi qu'un nombre croissant de parlementaires. Des formations politiques, de plus en plus nombreuses, le mettent à l'avant-plan de leurs préoccupations.

Je tenterai de répondre point par point à l'honorable membre et d'expliquer ensuite la méthode que nous avons essayé de suivre.

Ik heb de vragen van het geachte lid met de grootste aandacht onderzocht.

Het lijkt mij duidelijk dat elke verwezenlijking die onder meer strekt tot een betere informatie en opleiding van de politiekorpsen, tot een verbetering van hun uitrusting en tot de bevordering van een betere coördinatie van de interventies, rechtstreeks bijdraagt tot de veiligheid van de bevolking.

Door zijn nauwe contacten met de bevoegde lokale overheden inzake politie en wegens zijn grondige kennis van de specifieke behoeften van de lokale besturen van zijn ambtsgebied, is de provinciegouverneur ontegenzeggelijk de administratieve overheid die het best in staat is om een coördinatie in het beleid van investeringen en uitrustingen op lokaal niveau te verzekeren. Daarenboven herinner ik het geachte lid eraan dat de provinciegouverneurs over een eigen politiebevoegdheid beschikken en dat deze aangelegenheid hun derhalve niet vreemd is.

De politiediensten verzekeren niet alleen taken van administratieve politie maar eveneens taken van gerechtelijke politie. Bij het opmaken van de verdelingsplannen kunnen die diensten derhalve automatisch hun behoeften laten kennen ten aanzien van al de aspecten van hun opdracht. Daarenboven kunnen de parketten worden betrokken en zijn zij betrokken bij vergaderingen of bij projecten opgezet in het kader van het koninklijk besluit tot verdeling.

Het spreekt vanzelf dat het investeringsbeleid inzake veiligheid uiterst soepel moet blijven om aangepast te kunnen worden aan de eventuele evolutie van de toestanden op dat gebied. Te strakke maatstaven zouden belangwekkende initiatieven kunnen verlammen en daardoor een negatieve weerslag op het te verwezenlijken algemeen oogmerk kunnen hebben.

De initiatieven genomen door de in het koninklijk besluit tot verdeling bedoelde overheden moeten binnen de grens worden gehouden van de toelagen die op de begroting van het departement van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt kunnen worden toegekend. Daarom is het nodig vooraf de globale envelop van de kredieten vast te stellen die daartoe kunnen worden vrijgemaakt.

Geen enkel beleid inzake verbetering van de informatie en van de opleiding van de politiediensten is denkbaar zonder een infrastructuur die het mogelijk maakt dat beleid in optimale omstandigheden te voeren. Het komt mij bovendien voor dat een doeltreffend preventief beleid niet kan en niet mag worden beperkt tot een korte termijn en ik ben er stellig van overtuigd dat de heden gedane investeringen de basis van de veiligheid van morgen vormen.

Je voudrais expliquer maintenant le mécanisme et la philosophie de cet effort.

Ainsi que l'a signalé l'honorable membre, il faudrait, pour répondre au besoin de sécurité ressenti par la population, étoffer les cadres de toutes les polices: gendarmerie, police communale, police judiciaire et autres services. Il faudrait veiller également à une meilleure formation là où elle est insuffisante. Effectivement, je reconnais que certaines polices communales connaissent un retard important de formation, je dis bien certaines, car les niveaux diffèrent d'une commune à l'autre. De meilleurs équipements s'avèrent nécessaires — M. Van In l'a souligné —, en particulier dans le Brabant qui devrait disposer, en outre, d'un meilleur armement. Les liaisons radio devraient être améliorées mais, par dessus tout, il faudrait développer un esprit de coordination entre les nombreuses polices — l'honorable sénateur l'a relevé — et mener des campagnes de prévention et d'information auprès de la population, dont la coopération est indispensable.

Dès le début de cette législature, le gouvernement a été confronté avec le problème d'un besoin accru de sécurité ressenti par la population alors

que dans le même temps, les pouvoirs publics connaissaient des difficultés financières — c'est vrai pour les communes *in globo* et pour l'Etat en particulier — qui les empêchaient d'accroître les crédits. Nous nous sommes trouvés devant des choix politiques. Le ministre de l'Intérieur a donc dû essayer, pendant ces quatre années de législature, de contribuer à améliorer la sécurité dans les limites de son budget.

C'est ainsi qu'en quatre ans j'ai octroyé, à cet effet, 1,6 milliard de crédits. Que peut-on faire avec 400 millions par an? Pour vous donner un exemple, cette somme correspond au budget dont je dispose chaque année pour l'équipement des services de pompiers. Nous ne pouvons pas diminuer cet effort en faveur des services contre l'incendie.

Si nous avons consacré la totalité des crédits à l'équipement, les communes auraient pu effectivement améliorer leur parc de véhicules et leurs liaisons radio, et ce d'autant plus que nous disposons de deux corps de police, à savoir la gendarmerie, avec un effectif d'environ 16 000 hommes, et les polices communales qui en comptent tout autant.

Mais vous conviendrez qu'avec un budget aussi limité, il était impossible d'agir de manière centralisée. Je me serais trompé dans cinq cas sur dix, si j'avais tout centré sur la formation, l'équipement ou sur les liaisons radio, et ce d'autant plus que nous disposons de deux corps de police, à savoir la gendarmerie, avec un effectif d'environ 16 000 hommes, et les polices communales qui en comptent tout autant.

Par ailleurs, des difficultés de coordination se posent entre, d'une part, la gendarmerie qui dispose d'un seul commandement et d'une organisation centralisée et, d'autre part, 589 polices communales ayant chacune à leur tête un bourgmestre et représentant chacune un organe autonome de niveau et de qualité différents.

Il ne m'a pas paru judicieux, du fait des moyens limités dont nous disposons, de laisser au ministre de l'Intérieur ou au service de la police générale du royaume le soin de déterminer la destination des crédits. J'ai donc opté pour la décentralisation de manière à favoriser les concertations sur place.

C'est ainsi que j'ai eu recours aux services des gouverneurs qui ont une compétence générale et représentent le gouvernement au sein de leur province. Puisqu'il s'agit principalement de polices communales, ils sont les mieux placés pour avoir avec les communes les concertations susceptibles de permettre l'établissement des priorités.

Si, à mon avis, cet argent devait surtout servir à améliorer la coordination entre les polices et la formation des agents, j'ai admis que d'autres priorités pouvaient parfaitement entrer en ligne de compte. Le gouverneur de la province de Hainaut a jugé utile de réunir les bourgmestres et les commissaires de polices des 69 communes de cette province. Ce fut également le cas dans le Brabant. D'autres provinces ont préféré des méthodes différentes. C'est leur droit.

Le gouverneur de la province de Hainaut a estimé impossible de faire un effort à long terme de formation des agents sans une école de police, école qui existe dans la plupart des autres provinces, notamment parce que les grandes villes comme Bruxelles, Anvers, Gand et Liège en possèdent et cette école sert d'ailleurs à l'ensemble de la province.

A mon avis, cette revendication n'était pas prioritaire, mais j'ai assuré le gouverneur que si les consultations débouchaient sur un avis contraire, je me rallierais à son point de vue car il était, de par sa situation, meilleur juge en la matière.

C'est ainsi qu'on a vu naître une série d'initiatives partielles, certaines communes ayant, par exemple, montré davantage d'intérêt pour améliorer la coordination; parfois l'émotion du moment les a conduites à un certain type d'action.

Ce fonds fut créé, à un moment où, dans le Brabant wallon, l'émotion était forte à la suite de plusieurs assassinats qui prouvaient le manque de coordination des polices communales et de la gendarmerie, l'insuffisance des effectifs et l'absence de liaisons radio.

Il est évident que dans cette zone, le gouverneur a répondu à l'attente des bourgmestres qui ont manifesté la volonté d'une meilleure coordination et l'accent fut mis sur les liaisons radio ainsi que sur les possibilités de mettre en œuvre des patrouilles communes.

Il existe de nombreux autres exemples. Dans la banlieue liégeoise notamment, trois communes ont mis sur pied un système interpolice en utilisant les crédits pour se rattacher au niveau informatique à la gendarmerie.

Si, en tant que ministre de l'Intérieur, j'avais décidé que l'objectif prioritaire était la liaison police-gendarmerie, j'aurais dû faire face à une véritable levée de boucliers, peut-être à juste titre d'ailleurs. D'aucuns auraient proclamé que le ministre voulait placer toutes les polices communales sous l'autorité de la gendarmerie.

J'ai au contraire estimé que les responsables de la police communale avaient une vue plus juste de la situation.

Les bourgmestres qui ont choisi la connexion avec l'ordinateur et avec les liaisons radio de la gendarmerie ont eu raison et ont usé au mieux de leur autonomie. A mon avis, c'est fort bien.

Ce n'est pas là le seul effort fourni en matière de sécurité, monsieur le sénateur.

En effet, si nous avons essayé de réduire les effectifs de la Fonction publique, nous n'avons pas appliqué cette mesure à la gendarmerie. Nous avons estimé que la sécurité était un besoin prioritaire et les cadres de la gendarmerie ont donc été maintenus.

Le gouvernement a établi des plans d'assainissement pour aider les grandes villes à consolider leurs dettes, mais nous avons agi en manière telle que les villes ne soient pas contraintes d'effectuer d'économies au niveau de leur police respective, estimant qu'il était nécessaire, là aussi, de maintenir les effectifs: 1 750 hommes à Bruxelles, 950 à Liège, par exemple.

On jugera l'arbre à ses fruits.

Cet effort de collaboration entre les deux grands corps de police est absolument indispensable. Afin de rendre plus efficace la coopération entre les 16 000 gendarmes et les 16 000 policiers communaux qui forment les 90 p.c. des effectifs de police assurant la sécurité des citoyens, à la fois sur le terrain, où tout dépend de l'ambiance locale, et au sommet, nous avons créé l'Institut supérieur de police où nous réunissons en trois sessions annuelles les officiers supérieurs de la gendarmerie et les commissaires de police des villes.

La première session a eu pour thème la formation des officiers de police. Nous avons veillé à l'établissement de critères permettant aux officiers, à quelque police qu'ils appartiennent, de bénéficier d'une même formation et ainsi de mieux se connaître, de s'estimer mutuellement et dès lors de pouvoir collaborer entre eux.

La deuxième session, qui aura lieu dans quelques semaines, sera consacrée à la prévention. La troisième, prévue pour l'automne, aura vraisemblablement pour sujet la coordination entre les policiers en matière de prévention.

Il est de loin préférable que la police elle-même prenne une part active dans la recherche de la solution de ses problèmes, plutôt que de faire appel constamment au ministre de l'Intérieur ou à je ne sais quel conseiller de son cabinet ou de son administration.

Je crois pouvoir affirmer que la décentralisation était la méthode la plus judicieuse. L'amélioration de la sécurité n'est pas un problème identique dans les provinces d'Anvers ou de Namur. Les circonstances, les équipements, les rapports entre polices et gendarmerie diffèrent selon les régions.

Les gouverneurs ont pu, grâce à la concertation, opérer les choix les plus proches des réalités locales.

Ik dank de heer Vermeiren omdat hij heeft uitgelegd hoe ik hoopte dat de dingen zouden gebeuren, en dat is ook het geval geweest in verschillende provincies. Er is wel een probleem van leefbaarheid voor de toekomst. Wij beschikken over 400 miljoen per jaar gedurende vier jaar. Als ik al dat geld geef aan de politiekorpsen — en dat zijn er ongeveer 400 —, dan is het na vier jaar gedaan en blijft er niets meer over voor uitrusting, opleiding en coördinatie. Ik wil aan de gemeenten niet meer manschappen opleggen, want uiteindelijk moeten deze manschappen niet gedurende 1 jaar maar gedurende een hele loopbaan worden betaald.

Nous veillerons, monsieur Vermeiren, à ce que l'effort soit poursuivi.

J'hésite à couler dans des arrêtés royaux, les conclusions auxquelles nous avons déjà abouti, car nous établirions ainsi des règles, alors que l'idée était précisément de s'adapter simplement à des réalités localement très différentes et pouvant évoluer d'année en année. Je ne me suis pas encore fait une religion définitive à cet égard. J'ai noué des conversations avec les gouverneurs sur base de l'expérience acquise et nous ferons d'ici à avril-mai un bilan de ce qui a été réalisé au cours de ces trois dernières années, en vue d'en tirer une philosophie pour l'avenir.

Nous pourrions à ce moment avoir une discussion intéressante et je serai heureux d'en débattre avec la commission de l'Intérieur du Sénat. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie zal na deze interpellatie geen gemotiveerde motie indienen, omdat wij binnen afzienbare tijd bij de bespreking van de begroting van Binnenlandse Zaken nog op dit onderdeel zullen terugkomen en dan eventueel, met de indiening van een amendement, de Senaat voor zijn verantwoordelijkheid zullen stellen.

Op mijn wezenlijke vragen heeft de minister, zoals ik trouwens had verwacht, niet geantwoord. Mijn interpellatie bestond uit drie delen. Eerst heb ik onderstreept dat de gegevens nopens de criminaliteit in dit land verondersteld worden gekend te zijn. Als dat niet het geval is, moet men ze zo spoedig mogelijk verzamelen. Bovendien moet elk zinnig beleid dat gericht is op de veiligheid van de burgers en op het belang van de betrokken politiediensten met deze gegevens rekening kunnen houden.

Ik herhaal dat het provinciaal niveau — en de minister kan dat niet ontkennen — geen criterium is om met deze gegevens rekening te houden. Het zal ofwel het arrondissement of het rechtsgebied van het hof van beroep ofwel het volledige territorium van het Rijk zijn. Voor een goed beleid dient één van deze drie modaliteiten te worden gekozen.

Op een tweede element van mijn betoog is de minister evenmin ingegaan. Wij hebben de minister beschuldigd voor de slinkse manier waarop hij instanties, instituten of instellingen bevoegdheden wil geven die ze nooit hebben gehad en die ze niet kunnen uitoefenen.

Derde punt van onze interpellatie: wij hopen dat deze gelden niet verspild zullen worden.

Wij zijn evenwel terecht bevreesd dat het wel het geval zal zijn.

Ik kan natuurlijk geen namen noemen en ik heb trouwens mijn gesprekspartners anonimiteit gegarandeerd, maar ziehier het antwoord van de verantwoordelijke van één van de belangrijkste politiediensten in dit land, in een provinciehoofdplaats:

« Het lijkt mij veel nuttiger dat de financiële middelen worden verstrekt aan de gemeentebesturen voor de aankoop en het opbouwen van een degelijk uitgeruste politiedienst met voertuigen, wagens en uitrusting, zoals het nu reeds gebeurt voor de brandweer. Dat zou mijns inziens voordeliger en efficiënter zijn dan de kredieten via de heren gouverneurs. »

In een situatie van onmacht waarin zij zich nu bevinden, opteren deze mensen voor directe hulp, die ze ook direct kunnen gebruiken.

Mijnheer de minister, dat doet u niet. U hebt dat ongelukkige kanaal van de provincie ingeschakeld en u wil dat mordicus in stand houden. Wij zijn van oordeel dat u zich vergist. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

INTERPELLATION DE M. CLOSE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR « LE STATUT DES OBJECTEURS DE CONSCIENCE ET, EN PARTICULIER, LES CONDITIONS DE DESIGNATION ET D'AGREMENT DES ORGANISMES DE DROIT PUBLIC ET PRIVE »

INTERPELLATIE VAN DE HEER CLOSE TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER « HET STATUUT VAN DE GEWETENSBEZWAARDEN EN INZONDERHEID DE VOORWAARDEN VOOR DE AANWIJZING EN DE ERKENNING VAN DE PUBLIEKRECHTELIJKE EN PRIVAATRECHTELIJKE INSTELLINGEN »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'interpellation de M. Close au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « le statut des objecteurs de conscience et, en particulier, les conditions de désignation et d'agrément des organismes de droit public et privé ».

La parole est à l'interpellateur.

M. Close. — Monsieur le Président, il n'entre nullement dans mes intentions de vous infliger un rappel processionnel des dispositions successives qui ont conduit au statut actuel des objecteurs de conscience pas plus qu'aux revendications diverses de ces mêmes objecteurs dont l'essentiel a porté, et porte encore, sur la durée du service de remplacement et sur le montant des allocations qui leur sont accordées.

Mon propos a plus spécialement trait aux conditions de désignation et d'agrément des organismes de droit public ou privé remplissant les conditions légales pour employer des objecteurs de conscience visés à l'article 21 des lois portant sur le statut des objecteurs de conscience, coordonnées le 20 février 1980.

Mais avant d'entrer dans le vif du sujet, il convient sans doute, pour la bonne intelligence de la portée du projet, de rappeler à grands traits quelle est la situation actuelle.

J'en tirerai ultérieurement les conséquences dans l'immédiat et à terme, avant de conclure par des propositions de mesures concrètes à prendre de toute urgence.

Il existe quatre types d'exemption : de service militaire armé, de tout service militaire, d'obligation militaire armée et de toute obligation militaire.

Trois sortes de service de remplacement sont prévues : service militaire non armé ; service civil à la Protection civile ; service civil dans un organisme de droit public ou privé.

Quant à la durée, elle dépasse de cinq mois le terme de service imposé aux militaires effectuant leur service actif en Belgique et non candidats gradés de réserve si l'objecteur de conscience est affecté à la Protection civile ou à des tâches d'utilité publique au sein d'organismes de droit public ou privé assurant l'assistance aux personnes âgées, aux handicapés physiques ou mentaux, aux enfants souffrant d'un handicap social, et j'en passe.

Elle dépasse de dix mois ce même terme pour le service civil des objecteurs de conscience assurant des tâches de nature sociale ou culturelle.

Pourquoi ces différences ?

Il faut être conscient du fait que les objecteurs de conscience exemptés de tout service militaire n'effectuent pas de rappel. Dès lors, un terme de service identique conduirait à mobiliser moins longtemps les objecteurs de conscience que les militaires.

Une différence de cinq ou dix mois en plus mentionnée ci-dessus se justifie par la nature des tâches assurées et le caractère plus astreignant du service, soit à la Protection civile, soit dans des établissements de soins ou spécialisés.

J'en arrive au statut pécuniaire de l'objecteur.

La solde journalière est de 75 francs à 100 francs après 182 jours de service et une indemnité de nourriture de 136 francs. S'ils sont affectés au service d'organismes, les objecteurs bénéficient d'une allocation journalière de 33 francs destinés à couvrir diverses dépenses. Les ressources mensuelles varient donc de 6 330 à 8 339 francs.

La situation financière des objecteurs est parfois précaire car, à l'inverse du milicien du contingent, l'objecteur ne bénéficie pas du logement et aucune allocation ne couvre ses frais de transport. Mais il faut se garder de généraliser car, dans de nombreux cas, l'objecteur effectue son service de remplacement à proximité de son domicile.

Il est envisagé de mettre à charge des organismes une partie des ressources dont bénéficie l'objecteur, leur intervention se faisant par versement à un fonds distributeur.

Pour juger sainement des critères à établir, il me paraît que ce problème doit être restitué dans un contexte global.

La jeunesse ressent déjà durement l'inégalité et l'injustice inhérentes au service militaire actuel où un jeune homme sur deux seulement accomplit son service militaire, un sur quatre pour l'ensemble de la jeunesse, garçons et filles.

Dès lors, il serait insupportable que les objecteurs de conscience, même en tenant compte d'une durée supérieure du service de remplacement, connaissent des conditions de loin plus favorables que les appelés normaux du contingent, soumis à la rigueur de l'entraînement militaire et

dont beaucoup effectuent leur service en République fédérale d'Allemagne, loin de leur famille et de leurs proches.

C'est dans ce cadre que certaines revendications des objecteurs de conscience ont scandalisé une grande partie de l'opinion. Faut-il rappeler ce regrettable incident où l'un de leurs porte-parole a cru utile de se déculotter devant les grilles du palais royal ? Une telle attitude donne à penser sur le niveau auquel certains d'entre eux situent le débat !

Or l'examen attentif de la liste des organismes agréés est non seulement révélateur mais comporte des côtés funambulesques qu'il convient d'éliminer au plus vite, dans le respect des principes et de l'équité.

Sur le plan des principes, la philosophie du service de remplacement vise à confier aux objecteurs de conscience des tâches utiles à la collectivité, d'ordre social ou de santé, dans le respect d'un certain équilibre avec le service rendu à la communauté par l'appelé qui, lui, effectue normalement son devoir de citoyen dans les forces armées.

Or il n'en est rien. Jugez-en plutôt par l'énumération de quelques exemples puisés dans l'interminable liste des organismes dits socio-culturels, qui sont sur les rangs pour accueillir les objecteurs de conscience et qui s'inscrivent bien plutôt dans le cadre de loisirs actifs que dans celui de service humanitaire tel que le législateur l'avait initialement prévu.

Je ne vous en infligerai pas l'énumération complète. Ce serait par trop fastidieux. Mais j'en épingle quelques-uns, vous laissant seuls juges, mes chers collègues, d'en apprécier le caractère éminemment « caritatif » et la relativité de leur rapport positif à la collectivité.

Je relève : le théâtre de marionnettes « Al Botroule » à Liège ; l'Association des écoles de savate et de boxe française à Tournai ; l'Association nationale du tourisme équestre et, en particulier, le Centre équestre de Louvain-la-Neuve à Ottignies ; Test-Achats ; les centres d'éducation cinématographique ; une liste impressionnante de bibliothèques, caravanes de jeunesse, centres d'animation par l'audiovisuel, de recherche architecturale, de planning familial et de sexologie. J'en passe et des meilleures.

Mais dans cette même liste d'agrément, on relève aussi bien des centres de formation politique tels que le « Freddy Terwagne » ou les fondations André Renard ou Joseph Jacquemotte que des organisations engagées comme « Pax Christi » ou le Mouvement chrétien pour la paix ou les Femmes prévoyantes socialistes.

Loin de moi l'idée de jeter l'anathème sur tous ces organismes qui poursuivent souvent des objectifs utiles ou conformes à leurs convictions politiques ou philosophiques, mais il me paraît évident qu'ils ne répondent aucunement aux critères se réclamant des principes que j'ai rappelés plus avant, à savoir le service rendu à la communauté en tant que devoir civique et l'équité.

Qui oserait soutenir que les ligues francophones de football en salle, de handball, de judo ou les services d'information et d'éducation sexuelle répondent à ces notions de simple justice et d'équité, ou qu'on peut y inclure « Taxistop », pour la promotion et l'organisation de l'autostop participatif ?

Monsieur le ministre, je crois qu'il faut rester sérieux dans un domaine qui touche à l'esprit civique de la nation tout entière.

J'ai parlé d'équité. Quel est celui d'entre nous qui n'a pas eu un fils ou un de ses proches, tenu d'effectuer un service militaire dans une unité de combat loin de sa famille et soumis aux contraintes de la discipline militaire ?

Et voilà une première inégalité. Car, je vous le demande, y a-t-il une quelconque équivalence entre ce service-là et des prestations, même de vingt mois, dans des organismes comme ceux que je viens de citer et qui dispensent les objecteurs de tout rappel ultérieur et de toute prestation en temps de guerre ?

Deuxième inégalité : celle qui touche les objecteurs de conscience eux-mêmes dont certains, en service à la Protection civile, dans des hôpitaux ou dans des centres pour enfants handicapés, s'acquittent réellement d'un service civique dans le respect de leurs convictions philosophiques ou religieuses. Mais sera-t-on exagérément surpris de constater qu'ils ne constituent qu'un tiers de l'ensemble, le gros de la troupe se retrouvant dans les organismes socioculturels dont je viens de vous parler ou dans des universités où il leur est loisible de poursuivre leur formation dans les meilleures conditions ?

Troisième inégalité : celle qui interdit à un milicien ordinaire l'exercice d'un mandat communal, mais qui autorise un objecteur à le poursuivre.

Vous avez dit vous-même, monsieur le ministre, qu'il faudrait légiférer et que vous approuviez, je cite « toute modification qui va dans le sens de la suppression des inégalités entre les deux catégories ».

Tout cela constitue une dérive de l'idée démocratique, car l'égalité des conditions est le fondement de la démocratie.

Enfin, quatrième inégalité: les critères d'agrément qui prévoient expressément deux conditions impératives: un horaire de travail de 40 heures par semaine; un personnel pouvant assurer le contrôle quotidien de l'objecteur.

Ces conditions sont évidemment assurées pour un service militaire normal à la Protection civile et, dans la plupart des cas, concernant des tâches humanitaires au bénéfice de la collectivité. Pouvez-vous garantir, monsieur le ministre, qu'elles sont effectivement remplies dans les organismes socioculturels que je viens d'énumérer?

Mais j'en arrive à présent à une conséquence infiniment plus grave de cet état de choses, procédant directement du laxisme qui a présidé à l'agrément de nombreux organismes. Dans ces conditions il n'était guère surprenant de voir croître de façon quasi exponentielle le nombre d'objecteurs de conscience reconnus par le Conseil de l'objection.

Selon les statistiques du Crisp dans son étude CH 1044 du 29 juin 1984, conduite par M. Arçq, on passe de 52 objecteurs en 1965 à 128 en 1971, à 1 053 en 1976 et à 2 511 en 1983, soit quelque 6 p.c. du contingent annuel.

Si cette évolution devait se poursuivre — et elle se poursuivra compte tenu de l'intense propagande faite dans certains journaux — on arrivera dans quelques années à 12 ou 15 p.c. du contingent, comme s'en félicitaient les organisateurs du congrès de Charleroi, le 26 janvier 1985, sous la houlette de Jean van Lierde et avec la bénédiction du ministre-président de la Communauté francophone, M. Philippe Moureaux, qui leur rendait hommage en ces termes: « Accomplissant dans des conditions pécuniaires inférieures au minimum de moyens d'existence, un service civil déraisonnablement long, les objecteurs de conscience se sont rendus indispensables à notre vie sociale. »

Ceci se passe de commentaires car faut-il donc rappeler que le déclin démographique va nous coûter 25 p.c. de notre contingent?

Si l'on y ajoute les 15 p.c. d'objecteurs de conscience, prévisibles d'ici à cinq ans, les conditions actuelles restant inchangées, cela signifie que nous perdrons 40 p.c. du contingent ou, en d'autres termes, que notre budget de la Défense nationale ne servira strictement plus à rien.

Ou bien, prévoyez-vous, monsieur le ministre, de rendre plus sévères les critères de libération et de dépenses, d'allonger le service militaire pour permettre à un nombre toujours croissant d'« objecteurs de conscience » — et combien parmi eux sont-ils réellement sincères et convaincus? — d'effectuer un service de remplacement totalement inadéquat en édulcorant le service militaire normal.

D'ailleurs, dès à présent des mesures ont été prises pour la prolongation volontaire du temps de service de trois à six mois, pour pallier l'insuffisance des effectifs. Ceci n'est évidemment possible que par un incitant financier qui fait passer la solde de 3 000 à 18 000 et 20 000 francs par mois.

Ces mesures touchent 13 p.c. des appelés mais entraînent, bien entendu, des dépenses supplémentaires au budget du personnel qu'on peut évaluer à 12 millions par mois.

Or, que constate-t-on? Que les effectifs ainsi récupérés correspondent très précisément à l'accroissement du nombre des objecteurs de conscience durant les deux dernières années, que toute la collectivité finance donc indirectement. C'est une situation paradoxale et funambulesque à la fois: on bouche un trou d'un côté, à grand renfort de millions, pour en creuser un autre, en tolérant l'accroissement exponentiel des objecteurs de conscience.

Qui plus est, on en arrive à pénaliser, par l'accroissement actuel ou prévisible du temps de service militaire, le jeune qui accomplit son devoir de citoyen pour permettre le maintien des conditions abusives du service de remplacement que je viens de dénoncer.

Nos voisins allemands vivent d'ailleurs une situation analogue et je voudrais faire référence à un article récemment paru dans le *Frankfurter Allgemeine* en date du 1er février. Le Conseil constitutionnel du *Bund* estime que « lorsqu'il y a un conflit entre une loi ordinaire portant statut des objecteurs de conscience, le *Kriegsdienstverweigerung*, et la Constitution qui disposent que la sécurité de la République fédérale est un

impératif catégorique, cette dernière l'emporte bien évidemment sur toutes les autres considérations ».

Monsieur le ministre, voilà où nous en sommes mais voilà surtout où nous nous engageons.

Le choix est clair: ou bien nous entérinons ce qui existe et, en ouvrant la porte à tous les abus, nous sacrifions à terme la sécurité du pays, ou bien nous prenons, dans un esprit de rigueur et d'équité, les mesures qui s'imposent dans le cadre de la loi.

Soyez convaincu, monsieur le ministre, que la grande majorité de l'opinion publique est particulièrement sensible à ce problème qui heurte nos convictions et notre sens du devoir civique et de l'équité.

Il faut, au plus tôt, mettre un terme à cette démobilitation des esprits, insidieuse et rampante qui, à défaut de mesures appropriées, compromettra sans rémission tout notre effort de défense nationale, soit plus de cent milliards, et aboutira à sanctionner le citoyen qui effectue son service militaire par rapport à celui qui le récuse!

En conclusion, je vous demande instamment:

1. De déposer au plus tôt un projet de loi visant à une application beaucoup plus stricte des conditions de désignation ou d'agrément et qui élimine tout organisme non strictement reconnu comme bénéfique à la collectivité, c'est-à-dire l'ensemble des organismes dits « socioculturels »;

2. D'introduire en toute hypothèse des arrêtés royaux permettant de revoir le statut dans un sens beaucoup plus restrictif, ne tenant compte que des « objecteurs de conscience » *stricto sensu* et non de ceux qui, par un biais commode, essaieraient d'échapper à leurs obligations de citoyen.

Nous venons de constater, durant les rigueurs d'un hiver exceptionnel, la détresse profonde de ce qu'on appelle le quart monde. Il doit certainement être possible de canaliser des énergies imparfaitement employées vers des tâches d'une pressante nécessité à la mesure et dans le droit fil des principes moraux dont les objecteurs de conscience eux-mêmes se réclament et qui éliminent les inégalités les plus criantes que nous connaissons aujourd'hui. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw De Pauw.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, het zal u niet verwonderen dat mijn standpunt, dat beslist velen delen, niet overeenstemt met het standpunt van de heer Close.

Vooreerst wens ik te verwijzen naar de resolutie van het Europees Parlement van 7 februari 1983. Deze resolutie werd met een ruime meerderheid aangenomen. Geen enkel Belgisch parlementslid stemde tegen. Integendeel, alle leden van de SP, van de PS, van de CVP, van de Volksunie en één lid van de PSC stemden voor. Een ander lid van de PSC en de twee liberale parlementsliden onthielden zich.

Ik zal mij beperken tot het citeren van het vierde punt van deze resolutie, dat luidt: « 4. Bevestigt dat de opdracht tot vervulling van een vervangende dienst zoals bedoeld in resolutie 337 (1967) van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa niet als sanctie mag worden beschouwd en dat deze dienst moet worden georganiseerd onder eerbiediging van de waardigheid van de betrokkene en voor het welzijn van de gemeenschap, en wel bij voorkeur op sociaal gebied en op het gebied van ontwikkelingshulp en -samenwerking. »

Dit volstaat reeds om mij te verzetten tegen wat senator Close hier is komen vertellen. Met zijn voorstellen wordt de klok teruggezet. Sociale en culturele organisaties en verzorgingsinstellingen kunnen een beroep doen op gewetensbezwaarden. Die lijst is weliswaar niet definitief vastgelegd en dit heeft inderdaad problemen doen ontstaan.

Het is onaanvaardbaar dat nog bijkomende criteria zouden worden goedgekeurd. Wij leven immers niet in een dictatuur. Iedereen moet vrij zijn te werken volgens zijn ideologie. Zou het aanvaardbaar zijn hulp te weigeren aan bepaalde organisaties omdat zij kritiek hebben op het regeringsbeleid of omdat zij aan cultureel werk doen? Ik begrijp niet hoe collega Close durft te beweren dat bibliotheken geen dienst bewijzen aan de gemeenschap. Gaan wij dan terug naar middeleeuwse toestanden?

De heer Luyten. — De mensen mogen niet nadenken, zij moeten marcheren.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Inderdaad, de mensen mogen niet nadenken. Bewijzen centra voor gezinsplanning of centra voor politieke

vorming dan geen dienst aan de gemeenschap, mijnheer Close? Ik vraag mij af wat u zou zeggen indien een andere regering, bepaalde organisaties die u genegen zijn, zou verbieden gewetensbezwaarden in dienst te nemen. Wat u hier heeft verklaard is onaanvaardbaar. De criteria die u oplegt, zowel aan de gewetensbezwaarden als aan de betrokken organisaties, kunnen wij niet aanvaarden. Bovendien stelt u voor dat de erkenningsprocedure zou worden bemoeilijkt. Voortaan zou de Ministerraad daarover immers moeten beslissen waar dit tot nog toe wordt overgelaten aan de administratie. Deze bijkomende moeilijkheid houdt ook het gevaar in dat de criteria niet objectief zullen worden toegepast.

De Raad van State heeft ter zake een advies uitgebracht dat gelukkig gunstig is voor de erkende organisaties.

Hij bevestigt dat de uitvoerende macht geen bijkomende criteria mag gebruiken, buiten de wettelijke. Op die manier moeten alle organisaties, waarvan het dossier gunstig werd beoordeeld door de administratie, zeker worden erkend.

De Raad van State voert evenwel een nieuw begrip in: affectatie. De Raad zegt dat de minister van Binnenlandse Zaken autonoom bij machte is om alle gewenste criteria aan te leggen om de indiensttreding te regelen. Dit betekent dat een organisatie wel kan worden erkend maar dat zij daarom nog geen gewetensbezwaarde krijgt, als zij niet aan bepaalde voorwaarden voldoet.

De minister kan « functioneel toewijzen ». Dit betekent dat bepaalde organisaties niet in aanmerking zullen komen en het risico is groot dat precies die organisaties, waar men misschien al te kritisch is of te veel informatie geeft of te veel gericht is op de vorming van de burger, in de kou blijven staan.

Bovendien vervalt de vrije keuze van de gewetensbezwaarde hoewel precies zijn mening, zijn filosofie, zijn ideologie, moet worden geëerbiedigd. Wij hebben dus bezwaar tegen de nuancering van de Raad van State.

En interministeriële werkgroep heeft zich over dit probleem gebogen maar zij zal worden vervangen door een permanente cel bij Binnenlandse Zaken, met vertegenwoordigers van vier nationale ministers en telkens twee van de beide gemeenschappen.

Is deze informatie juist en werd deze samenstelling aangehouden? Zullen, wat ons logisch lijkt, ook vertegenwoordigers van de gewetensbezwaarden in deze cel aan bod kunnen komen? Wij verzetten ons ten eerste tegen het standpunt dat senator Close daarnet heeft vertolkt en volgens hetwelk op onaanvaardbare manier aan bepaalde leden van onze maatschappij zou worden belet te werken. Dit is ondemocratisch. Ik hoop dan ook dat de regering niet zal ingaan op het voorstel van senator Close en dat, integendeel, zeer binnenkort werk zal worden gemaakt van het wetsvoorstel dat ik reeds in september 1983 heb ingediend. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, compte tenu de la communauté et du groupe auxquels j'appartiens, je voudrais dire, au début de cette intervention, à propos de l'interpellation, qu'il me paraît tout à fait inconvenant de critiquer, de manière explicite au Sénat, assemblée de l'Etat central, le ministre-président d'un exécutif communautaire, qui n'est pas en mesure de se défendre et qu'on a, par ailleurs, parfaitement le droit et la possibilité d'interpeller dans le cadre de sa Communauté.

Avant d'aborder mon interpellation, je tiens à faire deux remarques préalables, qui rejoignent d'ailleurs les réflexions de Mme De Pauw.

En premier lieu, la société dans laquelle nous vivons — je suis certain que le ministre en est convaincu — n'arrive plus, avec des moyens financiers normaux, à satisfaire des besoins sanitaires et culturels incontestablement croissants. Sauf, bien entendu, en ce qui concerne la partie de la population la plus éprouvée par la crise et notamment le quart monde auquel il a été fait allusion avec pertinence, et les chômeurs, cette société connaît une saturation des besoins individuels. Au contraire, de nombreux besoins collectifs, notamment culturels et sanitaires, sont insatisfaits.

Les objecteurs de conscience, dans des conditions matérielles et financières incontestablement modestes — reconnaissez-le —, peuvent cependant contribuer à y porter remède. Notre société peut hélas! avoir

éventuellement besoin d'une armée. Ce qui est certain, en tout cas, c'est qu'elle a besoin de travailleurs sociaux et de travailleurs culturels.

En deuxième lieu, j'ai sous les yeux la traduction française récente — personnellement je ne connaissais pas la version anglaise — du *Guide mondial des droits de l'homme*, publié chez Buchet-Châtel à Paris, fin 1984. Les Etats y sont classés par pourcentage quant au respect des droits de l'homme.

La Belgique se situe à 92 p.c., ce qui n'est pas si mal. Il est vrai que cette étude a paru avant certaines conduites des forces de l'ordre qui ont été liées aux légitimes recherches des terroristes CCC.

Pourquoi nonante-deux et non pas cent pour cent, monsieur le Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur?

Pour deux raisons dont l'une est simplement que les auteurs, spécialistes des problèmes des droits de l'homme, considèrent qu'un Etat doit perdre des points si le service militaire y est obligatoire.

En réalité, derrière le débat de ce soir, se profile effectivement la question de savoir si, dans une société comme la nôtre, il faut continuer de s'orienter vers une armée de nature mixte — non quant au sexe, puisqu'il ne s'agit là que d'un problème secondaire —, mêlant des militaires de carrière et des miliciens. Voilà une question extrêmement importante.

La loi portant statut des objecteurs de conscience existe maintenant depuis plus de vingt ans. Les débats passionnés qu'elle a suscités sont loin d'être éteints. Il convient peut-être de rappeler, puisqu'un autre nom a été prononcé ici avec impertinence ce soir, celui de Jean Van Lierde, de quel héroïsme ce dernier a fait preuve pour suivre le chemin qui a conduit au fait que l'objection de conscience est actuellement reconnue en droit belge, ce qui nous honore tous.

Tout le monde s'accorde sur le principe de la nécessité de reconnaître la liberté de conscience des individus. Pourtant, des difficultés surgissent pour assurer le contingent. C'est au moment où la dénatalité et, faut-il le rappeler, l'échec du plan de professionnalisation des forces armées mettent en péril le contingent — mais ce contingent, ne faudrait-il pas l'adapter? — qu'on commence à se poser des questions sur le sérieux des affectations d'objecteurs de conscience. Leur détachement de la Protection civile à des tâches d'utilité publique a pourtant commencé dès 1969; mais c'est aujourd'hui que certains se demandent si les organismes auxquels sont affectés les objecteurs sont bien d'intérêt public. Et l'on brandit, pour ce faire, la notion la plus vague qui soit: l'intérêt général.

Remarquons au passage que personne n'a posé la question de l'intérêt général lorsque, pour remédier au problème du contingent, le gouvernement, dans ses lois de redressement, n'a rien trouvé de mieux que d'attirer des jeunes au service militaire ou de tenter de les y maintenir plus longtemps, sans qu'il ait jamais été possible d'obtenir des explications cohérentes sur les choix politiques qui président à la définition des besoins de la défense.

Concernant l'intérêt général, il est donc temps de rappeler que le droit à l'objection de conscience est garanti par la loi. Et cette loi offre toutes les garanties que l'intérêt général est effectivement respecté. Mme De Pauw y a fait allusion.

L'article 21 des lois coordonnées du 20 février 1980 portant le statut des objecteurs de conscience dispose que, pour être agréés, les services de l'Etat ou d'autres personnes de droit public doivent assumer au bénéfice de la collectivité soit des tâches de santé publique, soit des tâches d'assistance aux personnes âgées et aux handicapés physiques ou mentaux, soit des tâches de nature sociale ou culturelle. S'il s'agit d'organismes de droit privé, ceux-ci doivent, en outre, être dotés de la personnalité civile et être subsidiés directement ou indirectement par les pouvoirs publics. L'arrêté royal du 31 mai 1977 précise les modalités d'application.

On ne voit donc pas pourquoi les quelque 1 800 organismes qui se sont vu affecter des objecteurs parce qu'ils répondaient à ces critères, situation vérifiée par les enquêtes des commissariats d'arrondissement, se trouvent maintenant contestés dans leur utilité publique par les membres PRL du gouvernement.

Pire, on ne comprend pas pourquoi plus de deux cent cinquante organismes qui demandent pour la première fois un objecteur, parce qu'ils en ont besoin pour assurer des tâches d'utilité publique, voient

leur dossier bloqué alors qu'eux aussi remplissent les conditions légales. Je vous y rends attentif, monsieur le ministre. Cette situation a été à ce point absurde que des objecteurs n'ont pu être incorporés à la date qui leur avait été annoncée en septembre dernier et ont encouru, de ce fait, un préjudice matériel. On n'a même pas encore réglé, à ce jour, la question de leur indemnisation. Je ne doute pas que le ministre aura le souci de répondre sur ce point.

Les membres libéraux du gouvernement ont pesé sur ce blocage en prétendant que, même si les critères légaux étaient respectés par les organismes qui emploient ou souhaitent employer des objecteurs, le Conseil des ministres conservait un pouvoir d'appréciation, puisque l'article 21 du statut des objecteurs de conscience dispose que l'agrément est conféré par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

On voit mal l'exécutif de l'Etat central contester le caractère d'utilité publique de services de l'Etat ou d'organismes de droit public ou encore d'organismes de droit privé que d'autres corps de l'Etat, comme les communautés par exemple, reconnaissent en les subsidiant. Et une des choses qui apparaît en filigrane dans l'interpellation que nous venons d'entendre est, une fois de plus, la mise en question implicite des compétences communautaires en faveur de celles de l'Etat central.

Toujours est-il que l'avis du Conseil d'Etat a été demandé en la matière. Nous aimerions le connaître dès que possible, cela va de soi, et nous ne doutons pas que ce soit également le cas du ministre.

J'ai le sentiment qu'en réalité, c'est moins un problème d'interprétation d'un loi qui est en jeu qu'une volonté politique de contester l'affectation d'objecteurs de conscience dans les secteurs sociaux et culturels.

On a pris prétexte ce soir encore du fait que si des objecteurs en service dans des centres universitaires pouvaient mettre ce temps à profit pour préparer une thèse de doctorat, cela pourrait mener à contester l'agrément aux universités.

Alors qu'on rabote les budgets des universités, on pourrait par l'agrément d'objecteurs de conscience aider efficacement la recherche.

Une enquête menée par la Vub montre qu'aucun des objecteurs de conscience qui lui ont été affectés, n'a jamais poursuivi un doctorat pendant qu'il y remplissait des tâches culturelles.

L'interpellateur a tourné en dérision des organisations sportives, des centres théâtraux, etc., qui recevaient des objecteurs pour dire que le service civil qu'ils y effectuaient n'était pas sérieux.

M. Close devrait apprécier l'affectation d'objecteurs à des organisations sportives puisqu'on y retrouve certaines des qualités de vigueur et d'endurance qu'il attribue à l'armée alors que pour lui les activités socioculturelles seraient celles de sous-hommes. D'ailleurs, ne conteste-t-on pas maintenant les possibilités de choix que la loi donne aux objecteurs pour dire que le ministre de l'Intérieur devrait pouvoir décider lui-même d'une part des priorités d'affectation en fonction d'impératifs de la politique gouvernementale, de l'Etat central, bien entendu, et d'autre part décider, par exemple, qu'un objecteur qui aurait choisi le socioculturel devrait s'orienter vers les soins de santé ou la Protection civile. Il y a manifestement là incohérence, compte tenu de la formation préalable de nombre d'objecteurs.

Voilà bien le nœud du problème: le caractère progressiste d'une partie du secteur socioculturel et peut-être son caractère pluraliste, dérange. En effet, l'armée ne peut, par nature, être pluraliste et ne voyez là aucune critique à son égard.

Cela apparaît clairement dans un article publié, le 16 novembre dernier, dans *La Libre Belgique*, sous la plume de Jean-François Godbille, président de la commission «défense nationale» et membre du bureau exécutif des jeunes réformateurs libéraux. On y lit notamment: «Voilà une façon de faire d'une pierre deux coups: l'exécutif de la communauté subsidie et reconnaît ipso facto l'utilité publique de ces organismes qui peuvent, du coup, bénéficier de l'apport d'objecteurs de conscience.»

J'abrège la citation, monsieur le Président, afin de répondre à votre souhait.

L'amalgame est énorme lorsqu'on pense aux centaines d'organisations de soins de santé, d'aide aux handicapés, au troisième âge ou à la jeunesse en difficulté, aux mouvements d'éducation permanente ou de coopération au développement, etc. Mais cela ne semble pas déranger l'auteur de cet article!

Après tout, le Vice-Premier ministre Jean Gol lui-même ne trouvait-il pas anormal, dans un article publié dans le *Pourquoi Pas?* du 24 octobre 1984, que des objecteurs de conscience soient affectés dans des mouve-

ments de paix qui sont hostiles à l'implantation d'euromissiles, alors que lui estime qu'il faut installer des missiles en Belgique?

Où va-t-on si des préoccupations étroitement partisans viennent entraver l'application d'une loi dont je tiens à dire qu'elle nous honore?

Je pense, pour conclure, qu'on manque d'ailleurs à ce point d'imagination qu'on n'envisage pas un seul instant que ce tissu associatif puisse, lui aussi, contribuer à l'émergence d'un autre concept de sécurité, non pas basé sur l'escalade des forces, comme c'est le cas par rapport à Florennes, mais bien sur la solidarité sociale en cas de crise. A-t-on jamais pensé à ce que pourrait être la contribution des objecteurs de conscience à la construction d'un tel concept?

Je ne doute pas que le Vice-Premier ministre soit susceptible d'être sensible à cet argument.

Nous avons eu aujourd'hui la démonstration, une fois de plus, que tout ce qui est excessif est dérisoire.

Il est probable qu'en cette matière, comme lorsqu'il est intervenu à propos de l'implantation des missiles, l'interpellant aura mis ses associés terriblement mal à l'aise. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, ik stel de leden onmiddellijk gerust: ik zal het livijge dossier dat ik hier bij me heb, niet gebruiken. In dit dossier zitten de verslagen over de besprekingen die hebben plaats gehad in de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden, waarvan ik lid ben.

De betreffende materie werd in de reusachtige regeringsijskast gestoken waarin gedurende deze lange legislatuur reeds veel werd gestopt.

Indien de regering wat minder in de ijskast borg en wat meer echte bekommerning aan de dag zou leggen, dan hadden wij vandaag over dit probleem wellicht iets genuanceerder kunnen praten.

Ik ben zelf rapporteur van één van de wetsvoorstellen die in dit livijge dossier zitten en die naar de gewetens zijn verwezen. U kent beter dan ik, mijnheer de Vice-Eerste minister, de resultaten van de enquête inzake de gewetensbezwaarden, aangezien u ze geleid hebt.

Wat betreft de differentiëring in de sociaal-culturele sector en de diensten die afhangen van de burgerbescherming, zal ik nu niet uitweiden vermits dit debat reeds tamelijk lang duurt.

Ik betreur ten zeerste dat in deze interpellatie onvoldoende genuanceerd kan worden gesproken. Immers, de nuancering heeft chronologisch haar rechten niet gekregen.

Wat de resultaten van de enquête betreft, wijs ik erop, aan het adres van hen die graag de gewetensbezwaarden profiteurs noemen, dat de financiële toestand van die mensen — de interpellant heeft dat toegegeven — niet benijdenswaardig is.

Financieel is het statuut van gewetensbezwaarde niet interessant, zeker als men in aanmerking neemt dat de burgerdienst tweemaal zo lang duurt als de legerdienst.

Ik interesseer mij uiteraard voor dat onderwerp omdat ik lid ben van de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden, maar ook en vooral omdat bepaalde tonaliteiten mij hebben getroffen. Ik wil niet in de parodievorm vervallen die hier in verband met het sociaal-cultureel werk werd gebruikt.

Ik ben geen gewetensbezwaarde geweest, ik heb mijn vaderlandse plicht, zoals dat heet, gedaan.

Als men echter dezelfde strenge criteria van nut en onnut zou toepassen op wat ik heb meegemaakt tijdens mijn legerdienst in een aantal kazernes, dan kan men zeker niet spreken van een aanmoediging van de geroemde *sens civique*.

Als wij dieper willen ingaan op de waarden die in dit debat te pas en te onpas werden bijgesleurd, dan is de enige conclusie: het leger is niet de beste school voor het kweken van vaderlandsliefde. Men heeft hier verschillende voorbeelden aangehaald, maar ik kan, indien ik dezelfde parodievorm zou gebruiken, een aantal kazernes in hun hemd zetten.

Persoonlijke ervaring heb ik opgedaan in de kazerne Gêruzet. Wij schreven elkaars vakantiebrieven in een zichzelf bezighoudend circuit. Het leger is als het ware «de grote muer». Als men dan toch in parodievorm wil spreken, zoals hier vandaag werd gedaan sprekende over onze *voisin allemand*, dan durf ik hier een *ancien allemand* citeren.

Ik meen dat de heer Goering ooit zei: « *Wenn ich das Wort Kultur höre greife ich meine Mitraillette.* » Dat geeft ongeveer de toon aan die ik hier vandaag meende te bespeuren.

Ik meen dat inderdaad, zoals anderen het hebben aangetoond, de verworvenheid van de gewetensbezwaarde een van de diepere waarden is van wat wij hier horen te verdedigen, namelijk de westerse beschaving.

Ik ken het naoorlogse geval van Van Lierde. Wij hebben op dat vlak in Vlaanderen een roemrijke soms tragische traditie. Ik vermeld de Vlaamse dienstweigeraars uit het begin van de jaren 1930, namelijk Berten Fermont, Spiessens, Van Dyck en Joris De Leeuw.

Wij kennen het tragische lot van Berten Fermont. Hij is eraan gestorven. Wij willen die zaken zomaar niet in een vorm van parodie laten wegvaren.

Ik ben bereid, als de discussie wordt voortgezet in de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden met diegenen die hun verantwoordelijkheid op zich moeten nemen, om mee te werken aan de verfijning en de nuancering die in het statuut van de gewetensbezwaarde moet kunnen worden aangebracht.

Maar ik zeg neen aan de afbraak van een systeem, zoals dat blijkt uit de sfeer die in dit verband de jongste jaren wordt geschapen met een aantal echte of valse argumenten. Ik zeg dus ja aan de verfijning en neen aan de afbraak van een grote verworvenheid van onze westerse waarden die wij hier dikwijls horen verdedigen.

Indien men de zaak moet terugbrengen tot de culturele-sociale sector ga ik niet akkoord. Wij mogen niet terugvallen in een parodievorm van cultuurbekommernis, zoals dat gebeurt in bepaalde kazernes.

Ik herinner aan het klassieke mopje dat hiervan misschien de beste illustratie is: « Wie kan er piano spelen? Verhuis die piano dan maar naar de derde verdieping. » Dat geeft ietwat de sfeer weer die ik hier meende te kunnen bespeuren.

Gezien de ernst van het probleem zullen wij ons blijven verzetten tegen een dergelijke benadering van het statuut van de gewetensbezwaarde. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. Wyninckx. — Monsieur le Vice-Premier ministre, je vous observe depuis un certain temps et je trouve particulièrement regrettables vos mimiques et vos réactions désobligeantes à l'égard des interpellateurs. Ce n'est pas notre faute si nous sommes ici ce soir; c'est celle du gouvernement qui a reporté le débat sur le projet de loi concernant l'enseignement. Nous avons aussi d'autres obligations.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je me propose de vous observer attentivement, afin de voir si vous vous tenez toujours bien en toutes circonstances.

M. Wyninckx. — J'ai déjà fait preuve de patience depuis un quart d'heure, monsieur le Vice-Premier ministre. Un peu d'obligeance à l'égard du Parlement s'ierait. Prenez plutôt soin de vos dossiers.

M. le Président. — La parole est à M. Van Roye.

M. Van Roye. — Monsieur le Président, le débat d'aujourd'hui s'inscrit dans un cadre beaucoup plus large. En réalité, notre collègue M. Close part du principe qu'il y a, d'un côté, un acte éminemment utile, le service militaire, qui est le bien — je schématise un peu — et, de l'autre, ceux qui se refusent à l'accomplir, à savoir les objecteurs de conscience.

M. Close. — C'est une interprétation abusive, cher collègue.

M. Van Roye. — Je me réjouis de vous l'entendre dire, mon cher collègue. Je présume donc que vous serez tout à fait d'accord avec les conclusions que je vais tirer de ce débat.

M. Close. — C'est autre chose!

M. Van Roye. — Ce que je voudrais exprimer dans ce débat, c'est que l'armée, ou tout au moins la logique qui répond à l'existence d'une armée, remonte dans notre lointain passé — je l'ai déjà souligné —, dans un temps où la force semblait être la forme la plus nette du droit. On avait raison parce qu'on était le plus fort.

Actuellement, l'armée répond encore à cette logique de réagir par la violence à l'argumentation éventuelle de l'un ou de l'autre. Si nous admettons que nous marchons vers plus de civilisation, nous devons aussi admettre la possibilité d'un choix et non pas reconnaître l'objection de conscience en tant qu'exception qu'on veut réduire au maximum. Au lieu d'employer les termes « objection de conscience », j'emploierai plutôt ceux de « liberté de choix ». Je reconnais que le service militaire est un droit, mais j'estime qu'on doit pouvoir être en mesure de le refuser.

J'ai entendu un jour proposer qu'on oblige les objecteurs de conscience à justifier, par des motifs moraux, leur refus du service militaire. Il est assez extraordinaire qu'une personne qui refuse la violence, qui refuse de devoir tuer un jour, se voie dans l'obligation de justifier sa conduite par des raisons morales. A mon sens, le contraire serait beaucoup plus logique: on devrait justifier le fait d'accepter l'idée de devoir tuer son semblable. Sans vouloir ouvrir un débat important à ce sujet, je pense que nous évoquerons un jour cet aspect des choses. L'objection de conscience est une liberté de choix, une liberté démocratique.

Actuellement, on essaie de rendre l'objection de conscience fort peu attrayante en rétribuant très mal les objecteurs, en les mettant dans des situations pénibles, en allongeant la durée de leur service sous prétexte qu'ils n'ont pas de rappels. Je me demande s'il n'y aurait pas beaucoup plus d'objecteurs de conscience si on supprimait toutes ces avanies.

Je me pose la question: notre jeunesse a-t-elle encore réellement envie de ce qu'était la logique du service militaire, c'est-à-dire la logique de la violence, de ce que l'amiral Sanguinetti appelle dans son dernier volume: « Le vertige de la force ». Si notre jeunesse refuse de plus en plus cette logique, pouvons-nous, à notre tour, l'y contraindre? (*Applaudissements sur divers bancs.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, messieurs les sénateurs, ...

Mme De Pauw-Deveen. — Et moi, monsieur le ministre, je ne compte pas?

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Verontschuldig mij, mevrouw De Pauw, ik was u vergeten.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw, mijne heren, ik zal proberen binnen de perken van het onderwerp van de interpellatie te blijven.

Allereerst moet ik aan mevrouw De Pauw zeggen, dat ik veel begrip en eerbied heb voor de resoluties van het Europees Parlement. Het behoort echter niet tot de bevoegdheid van dat Parlement om Belgische wetten te maken. Mijn eerste plicht is de wetten in België te doen eerbiedigen. De Belgische wetten wijzigen is een opdracht voor het Belgische Parlement.

Mon souci est d'appliquer la loi belge sur l'objection de conscience qui donne lieu, chaque fois qu'on l'évoque, à de longs débats, parfois trop passionnés à mon gré, dans la mesure où il existe en Belgique un consensus sur l'obligation d'un service militaire instauré dans le but d'assurer notre défense, ce qui est notre première préoccupation.

La loi sur l'objection de conscience a été votée pour permettre de trouver une autre forme de service pour ceux qui répugnent à prester un service militaire.

Je me suis toujours préoccupé, monsieur Close, de respecter l'égalité entre les jeunes, mais la principale inégalité est que certains font un service, qu'il soit militaire ou civil, et d'autres non.

Les différences entre le service militaire ordinaire et certains services de remplacement résultent de la loi elle-même, c'est-à-dire la loi de 1964 amendée par les lois de 1969 et de 1975.

Il s'agit d'un traitement différencié de situations différentes, tendant à établir une égalité aussi juste que possible entre les jeunes Belges soumis aux obligations de service actif.

Dès 1964, le législateur a voulu imposer une durée de service double aux objecteurs de conscience, afin de décourager, par cette disposition, les candidats motivés uniquement par des considérations personnelles ou de confort.

Il s'agissait du principe de la preuve par l'acte: l'objecteur de conscience devant prouver, par sa disponibilité à accomplir un service plus

long, l'authenticité de sa motivation. Il n'y a pas un service dans l'Etat belge qui peut investiguer les consciences et je ne vois pas comment on le ferait dans le respect des droits individuels auxquels nous tenons tous.

En 1975, de longs débats parlementaires ont repris cette question et le législateur a conclu sur une formule de compromis qui me semble résister à l'épreuve du temps. Ce compromis est le suivant: les objecteurs de conscience qui accomplissent des tâches de nature sociale ou culturelle doivent accomplir le service le plus long: le double de la durée du service militaire. Les objecteurs de conscience qui accomplissent leur service à la Protection civile ou qui sont affectés à des tâches de nature médicale ou d'assistance aux personnes font un service moins long: une fois et demie la durée du service militaire. Enfin, les objecteurs de conscience qui accomplissent un service militaire non armé effectuent le même terme de service que les miliciens ordinaires. Cette différenciation résultait du caractère de pénibilité des tâches accomplies dans chacun des cas.

En résumé, sur le plan de la durée, une inégalité de fait au détriment des objecteurs de conscience vise à établir une certaine égalité, compte tenu des conditions de service.

Sur le plan strictement pécuniaire, le régime des objecteurs de conscience est lié à celui des miliciens dans les forces armées: la solde est identique à celle des soldats miliciens non gradés; l'intervention de mon département pour la nourriture est de 136 francs par jour — cette indemnité est liée à l'indemnité hors ménage dans les forces armées qui n'a pas varié depuis le 16 mai 1980 — et pour le logement, l'habillement et les autres frais, une allocation forfaitaire de 33 francs par jour est accordée à tous les objecteurs de conscience, sauf ceux affectés à la Protection civile. Les objecteurs de conscience ne bénéficient pas actuellement de la réduction de 50 p.c. sur les transports en commun.

Il est également interdit aux organismes d'affectation, en vertu de l'arrêté royal du 31 mai 1977, de procurer aux objecteurs de conscience toute forme de salaire, dons ou gratifications quelconques.

Si l'on veut apprécier globalement la situation des objecteurs de conscience, il faut constater que, dans le contexte de crise de l'emploi que nous connaissons, l'éloignement des objecteurs de conscience du marché de l'emploi pendant quinze ou vingt mois ne constitue pas un avantage social offert à ceux-ci. Il en va de même pour le montant de leurs ressources qui plafonnent à 8 080 francs par mois.

L'inquiétude face à une croissance exponentielle du nombre d'objecteurs de conscience et de son incidence sur les classes de milice n'est pas fondée.

Je ne parlerai pas ici des problèmes de milice qui sont débattus dans un autre cadre. Il va de soi que les classes de milice doivent être suffisantes pour assurer notre défense.

Si la croissance du nombre d'objecteurs effectuant un service de remplacement fut arithmétique pendant quelques années — de l'ordre de 150 unités par an entre 1978 et 1982 —, elle s'amortit depuis 1982 vers des accroissements annuels inférieurs à la centaine d'unités. Cette tendance semble devoir se poursuivre si l'on observe l'évolution statistique des demandes de statuts.

Leur nombre qui suivait, lui aussi, une croissance arithmétique entre 1975 et 1982 décroît depuis lors: 2 428 demandes en 1982, 2 309 en 1983 et 1 902 en 1984.

Mes chiffres sont différents des vôtres car ils concernent les demandes qui arrivent au département, tandis que les vôtres sont relatifs aux objecteurs en service.

En ce qui concerne « les possibilités de manipulations politiques pour l'agrément de certains types d'organismes », vous savez que la loi a fixé les conditions d'agrément. Il appartient au Roi, par arrêtés délibérés en Conseil des ministres, de désigner ou d'agréer les organismes dans lesquels les objecteurs de conscience doivent accomplir leur service. Toutefois, les conditions auxquelles ces organismes doivent satisfaire sont déterminées par la loi elle-même. Le Roi peut préciser ces conditions, mais il n'est pas autorisé à ajouter des conditions de fond aux conditions légales. Tel est l'avis qu'a rendu le Conseil d'Etat à ma demande.

Comme mes prédécesseurs, jusqu'à aujourd'hui, je me suis trouvé dans l'impossibilité de faire approuver une liste d'organismes par le Conseil des ministres. J'insiste: cette situation existe depuis 1975. Il y a là un problème.

J'ai voulu faire respecter la loi.

Des débats de natures diverses ont eu lieu à propos de la liste des organismes qui a été soumise au Conseil des ministres. Actuellement les

organismes comptant des objecteurs de conscience ne se trouvent pas « hors la loi »; ils sont agréés administrativement par le ministère de l'Intérieur mais non par le Conseil des ministres. Les demandeurs ayant des droits, il faut bien les affecter quelque part et, dès lors, l'administration de l'Intérieur a dressé une liste des organismes qui répondent aux critères de la loi.

Je répète que cette liste n'est toujours pas agréée par le Conseil des ministres.

Selon l'avis du Conseil d'Etat, le Roi peut préciser ces conditions, mais il n'est pas autorisé à ajouter des conditions de fond aux conditions légales. Je dois obtenir l'approbation du Conseil des ministres. Avant de partir, je veux que tout soit en ordre pour que mes successeurs aient la tâche plus facile.

Dès le moment où le Roi estime que ces organismes accomplissent au bénéfice de la collectivité des tâches de nature médicale, sociale ou culturelle, et qu'il constate qu'ils remplissent les autres conditions, ces organismes sont en droit d'être désignés ou agréés.

La section d'administration du Conseil d'Etat, consultée à ce sujet, a rendu un avis en ce sens.

Une analyse objective de la liste des organismes candidats à l'agrément doit se situer dans le cadre des conditions fixées par la loi elle-même dont l'interprétation a été précisée par le Conseil d'Etat.

J'ai donc chargé mon administration de préparer un projet d'arrêté royal relatif aux conditions d'agrément ou de désignation des organismes. Ce projet tient compte de mon souci d'organiser un service de remplacement plus rigoureux. Mais il tient compte également de l'avis rendu par le Conseil d'Etat et se limite à préciser les conditions légales, sans s'écarter du champ légal.

Le projet est actuellement soumis à l'appréciation d'un groupe de travail et le sera bientôt, j'espère, au Conseil des ministres.

Le Conseil d'Etat ajoute que si les conditions d'agrément sont déterminées par la loi, le gouvernement ne peut que les préciser dans un arrêté royal. Au niveau de l'affectation maintenant, il importe, dans l'esprit de la loi qui vise à établir une égalité entre ceux qui effectuent un service militaire ou un service civil, que l'objecteur, pas plus que le milicien, ne puisse choisir son organisme. Le milicien se rend au Centre de recrutement et de sélection. On lui demande ses préférences mais il ne peut choisir son affectation. On l'envoie à Arlon, à Ostende ou en Allemagne, que sais-je. Il ne serait pas juste que l'objecteur de conscience ait le droit automatique d'effectuer son service dans l'organisme qu'il aurait lui-même choisi.

Le ministre de l'Intérieur doit fixer des priorités d'affectation, ce qui n'est pas simple.

Je ne veux pas m'arroger, ou donner à mes successeurs, le droit de dire: « Un tel ira là. » Ce serait un pouvoir redoutable.

En ce qui concerne la Protection civile, je n'ai, il va de soi, aucun problème. Quant aux organismes de santé notamment, une consultation avec les différents responsables s'avère nécessaire pour rechercher où se trouvent les besoins les plus urgents et pour appliquer la procédure, en tenant compte aussi des qualifications et des aspirations de l'objecteur de conscience. Il en va de même pour les organismes culturels. L'objecteur peut choisir le service dans la Protection civile, dans les organismes de santé ou encore dans les organismes culturels. Je ne peux l'affecter à un organisme culturel s'il choisit la Protection civile. C'est son droit selon la loi existante.

C'est pourquoi j'ai soumis au groupe de travail précité un arrêté relatif à l'affectation des objecteurs de conscience, qui me permettra de veiller à une répartition équitable des objecteurs de conscience en service, en fonction des besoins réels des organismes, secteur par secteur, et de mettre en place un service d'inspection et de contrôle du service lui-même en vue de mettre fin à d'éventuels abus commis, à l'occasion du service, par des objecteurs de conscience ou par les organismes.

Les personnes sérieuses, qu'il s'agisse des représentants des organismes ou de ceux des objecteurs de conscience, désirent que le service soit correctement accompli. Elles aussi souffrent du fait qu'on pourrait tourner en dérision certains organismes qui, peut-être, ne le méritent pas et je ne porte ici aucun jugement.

Je m'efforcerai de rechercher le plus large consensus possible pour supprimer les inégalités entre les divers services accomplis et afin que la loi soit enfin respectée, y compris dans ses formes. Ceux qui sont désireux de se dévouer dans des organismes utiles à la collectivité doivent pouvoir

le faire. Mais on ne peut, en dénigrant une série d'organismes qui ne semblent pas sérieux ou de choix qui ne paraissent pas prioritaires, tourner en dérision un statut qui a été voté par le législateur et que je dois faire respecter. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIE VAN DE HEER DE CLIPPELE TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN MIDDENSTAND OVER « DE FISCALE MAATREGELEN DIE Zouden MOETEN WORDEN GENOMEN WEGENS DE SCHADE DIE DE ONWEDERS ONLANGS IN DE BOSSEN HEBBEN AANGERICHT EN WAARDOOR DE HOUTPRIJZEN ZIJN INGESTORT »

INTERPELLATION DE M. DE CLIPPELE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DES CLASSES MOYENNES SUR « LES MESURES D'ORDRE FISCAL QUI DEVRAIENT ÊTRE PRISES SUITE AUX DÉGÂTS QUE DES INTEMPÉRIES ONT OCCASIONNÉES RÉCEMMENT AUX FORÊTS, ENTRAÎNANT, DU MEME COUP, LA CHUTE DES COURS DU BOIS »

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer de Clippele tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Middenstand over « de fiscale maatregelen die zouden moeten worden genomen wegens de schade die de onweders onlangs in de bossen hebben aangericht en waardoor de houtprijzen zijn ingestort.

Het woord is aan de interpellant.

De heer de Clippele. — Mijnheer de Voorzitter, il meen dat er in België weinig personen het belang van de wouden beseffen. Meer dan de helft van het hout en zijn derivaten moeten worden ingevoerd. Zij bekleden in onze import de tweede plaats na petroleum. Volgens een studie die de EEG heeft gemaakt, stijgt het verbruik van hout en zijn derivaten met 2 pct. terwijl de productie slechts met 1 pct. toeneemt.

Ik wil daarmee de nadruk leggen op het belang van het hout, de houtindustrie, de nevenbedrijven en onze handelsbalans.

Je vous dis cela, monsieur le ministre, parce qu'une forte tempête a causé, dans la nuit du 23 au 24 novembre, essentiellement dans le Sud du pays, des dégâts considérables.

On dirait que des avalanches de neige ou de bombes ont tout anéanti sur leur passage. Certains arbres ont été brisés à cinq ou six mètres de hauteur, devenant totalement improductifs sur le plan industriel. Un million et demi d'arbres ont été renversés, ce qui correspond à neuf cent mille mètres cubes de chablis. Les dégâts dans les bois publics sont de l'ordre de cinq cent mille mètres cubes et dans les bois privés de quatre cent mille mètres cubes, comportant 3 p.c. de feuillus, c'est-à-dire des chênes, des hêtres, des charmes etc., et 97 p.c. de résineux, c'est-à-dire des sapins.

Comme un malheur ne survient jamais seul, est arrivée une vague de froid suivie de neige, du 1er au 15 janvier et du 8 au 12 février. Les forêts sont devenues inaccessibles et le bois tendre livré aux intempéries s'est mis à pourrir ou a été attaqué par les insectes.

De plus, les pluies acides, qui ont causé énormément de dégâts en Allemagne, commencent à faire des ravages dans notre pays.

En conséquence, les prix de vente ont chuté.

Certains propriétaires sont parvenus à vendre à mi-prix, d'autres au tiers, si pas au quart; par contre, d'autres encore ne parviennent même plus à vendre. Des propriétaires forestiers ont subi des pertes de l'ordre de plusieurs millions de francs.

A qui incombent les responsabilités? Aux intempéries, me répondrez-vous et c'est exact.

Toutefois, si les arbres sont tombés aussi facilement, c'est qu'on plante de plus en plus de résineux au lieu de feuillus; ainsi en est-il à certains endroits où le sol est plus acide, marginal, dans les fagnes, où il faudrait plutôt planter des chênes d'hiver.

M. Bascour, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

La raison profonde réside dans le système des droits de succession.

En Belgique, les droits de succession de père à fils s'élevaient à 24 p.c. à partir du dixième million et à 30 p.c. à partir du vingtième million. Comme ces tranches ne sont jamais indexées, la charge devient toujours plus lourde. En ligne collatérale ou indirecte, ils atteignent jusqu'à 80 p.c. à partir du septième million. Or un chêne met à peu près un siècle et demi pour devenir rentable et, dès lors, tous les trente ans environ, il donne lieu à des frais de succession. C'est la raison pour laquelle les propriétaires préfèrent planter des résineux qui, en trente ans, parviennent à assurer une certaine rentabilité.

Quelles sont les mesures à prendre?

Ne pourriez-vous, monsieur le ministre, consentir un effort, non pas en faveur des sociétés qui elles peuvent comptabiliser des pertes dans leurs frais généraux, mais en faveur des propriétaires privés obligés de déclarer chaque année leur revenu cadastral, en leur accordant le dégrèvement du précompte immobilier et du revenu cadastral pendant une dizaine d'années, et ce en tenant compte des pertes qu'ils ont subies?

Par ailleurs, vous devriez, me semble-t-il, envisager une réforme du Code des droits de succession, en tout cas dans le domaine forestier.

Je me permets de vous citer quelques chiffres concernant les pays voisins.

En France, les droits de succession sont réduits à un quart quand il s'agit de forêts soumises à un plan de gestion.

Aux Pays-Bas, dans le cadre de l'application de la loi sur la protection de la nature, les droits sont réduits de 50 p.c., la réduction allant jusqu'à 80 p.c. lorsque les forêts sont accessibles au public.

En Allemagne, aucun droit de succession ne frappe les forêts.

En Grande-Bretagne, les droits de succession ne s'appliquent que sur le fonds et pas sur les arbres. De plus, des subsides sont accordés pour le boisement, l'entretien et la gestion. Enfin, les droits de succession ne sont exigibles qu'après une première récolte. Si une seconde succession survient, elle ne joue pas tant que la première n'a pas été liquidée, compte tenue des récoltes.

En Italie et au grand-duché du Luxembourg, le cas est très simple: il n'est pas perçu de droits de succession en ligne directe.

Tous les pays avoisinant la Belgique font un effort pour conserver leurs forêts, alors que dans notre pays rien n'est fait dans ce domaine.

C'est pourquoi, je me permets de vous demander: 1° D'accorder le dégrèvement du précompte immobilier et du revenu cadastral; 2° De réformer les droits de succession, en tout cas pour les forêts, et 3° Comme en France, d'appliquer « la loi sur le groupement forestier ».

M. le Président. — La parole est à M. Grootjans, ministre.

M. Grootjans, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et des Classes moyennes. — Monsieur le Président, l'honorable membre s'inquiète des pertes subies par les propriétaires forestiers suite de la chute des cours du bois consécutive à la tempête des 23 et 24 novembre 1984 et demande que le gouvernement envisage: une exonération du précompte immobilier et une révision des revenus cadastraux; une réduction des droits de succession, et cela afin d'encourager les propriétaires à planter des essences plus résistantes.

En ce qui concerne les chiffres cités par M. de Clippele, je tiens à rappeler que l'ensemble des bois et forêts comprend environ 45 p.c. de biens domaniaux pour lesquels des reports de coupes et de paiement de celles-ci ont été prévus en vue de permettre la vente du chablis et d'éviter une chute trop importante des cours. Cette mesure ne peut qu'avoir un effet favorable sur la situation des exploitations privées.

Concernant les pertes subies par les victimes privées de la tempête, je me permettrai de faire remarquer que celles-ci seront naturellement prises en considération pour la détermination des revenus imposables des contribuables pour lesquels l'exploitation forestière constitue une activité professionnelle. Je pense donc que l'honorable membre ne vise pas particulièrement cette catégorie de contribuables.

Je crois, dès lors, pouvoir déduire de ce qui précède que le souci de M. de Clippele de voir modifier la situation fiscale des propriétaires forestiers ne vise que ceux pour lesquels la propriété de forêts et leur exploitation relèvent essentiellement de la gestion normale d'un patri-

moine privé, ce qui ne représente qu'une minorité des victimes de la tempête.

Cela étant, je répondrai à la suggestion de l'honorable membre sur le plan du précompte immobilier et du revenu cadastral, que ce dernier représente un revenu forfaitaire établi en fonction de la valeur locative estimée du fonds, qu'il exprime un rapport bon an, mal an et qu'il demeure inchangé pendant toute la période de la péréquation, sauf modifications apportées au fonds lui-même.

Plus précisément, le revenu cadastral des parcelles boisées est établi conformément aux dispositions de l'article 370 du Code des impôts sur les revenus, qui dispose, entre autres, que pour leur évaluation les parcelles boisées sont réparties, par zone, en trois classes suivant leur mode de peuplement, la qualité de leur sol et leur situation, sans égard aux coupes potentielles ou effectives.

Je n'aperçois, dès lors, pas l'opportunité de modifier le revenu cadastral des bois affectés par des intempéries, ni corrélativement de prévoir une exemption de précompte immobilier pour ceux-ci.

Quant à la suggestion de réduire les droits de succession, je constate qu'elle s'inscrit dans la ligne qu'a poursuivie l'honorable sénateur en déposant sa proposition de loi du 30 septembre 1982, modifiant le Code des droits de succession et le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, en ce qui concerne les propriétés boisées.

Sans préjuger du résultat des discussions auxquelles pourrait donner lieu cette proposition de loi, il ne me paraît pas possible de prendre des initiatives en vue de réaliser la diminution des droits de succession souhaitée.

Le droit de succession se perçoit, selon un tarif progressif, sur l'émolument net recueilli par chacun des héritiers, légataires ou donataires, sans égard à la nature des biens. Introduire un tarif préférentiel pour ce qui concerne une certaine catégorie de propriétés forestières poserait des problèmes sérieux, notamment quant à l'application de la progressivité des taux et à la répartition du passif. Il paraîtrait, d'ailleurs, impossible de réserver le bénéfice d'un tel tarif préférentiel aux seules propriétés boisées, alors qu'il existe d'autres catégories de biens ou d'exploitations qui, pour d'autres raisons, méritent une attention particulière.

De toute façon, je ne crois pas que la suggestion formulée soit de nature à modifier la nature des plantations forestières, celle-ci étant essentiellement fonction de la nature du sol, du degré de rentabilité et de l'aptitude de certaines espèces à limiter les travaux d'entretien des sous-bois.

La seule perspective que les feuillus sont plus résistants que les résineux est à elle seule suffisante pour produire l'effet stimulant souhaité. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

M. le Président. — L'incident est clos.

INTERPELLATION VAN DE HEER WYNINCKX TOT DE EERSTE MINISTER OVER «DE VIERING OP 8 MEI EERSTKOMEND VAN DE 40e VERJAARDAG VAN DE BEVRIJDING VAN EUROPA VAN NAZI-DUITSLAND DOOR DE GEALLIEERDE STRIJDKRACHTEN»

INTERPELLATION DE M. WYNINCKX AU PREMIER MINISTRE SUR «LA CELEBRATION, LE 8 MAI PROCHAIN, DU 40e ANNIVERSAIRE DE LA LIBERATION DE L'EUROPE ET DE LA VICTOIRE DES ARMEES ALLIEES SUR L'ALLEMAGNE NAZIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Wyninckx tot de Eerste minister over «de viering op 8 mei eerstkomend van de veertigste verjaardag van de bevrijding van Europa van Nazi-Duitsland door de geallieerde strijdkrachten».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken zeggen dat het niet mijn fout is dat ik op dit ontijdige uur nog op de tribune verschijn. De oorzaak hiervan ligt bij de regering, die voor de zoveelste keer een wetsontwerp had ingediend waarvan sommige aspecten door hogere Europese instanties als onaanvaardbaar werden bestempeld en waarop dus dringend een regeringsamendement moest worden ingediend. De

behandeling werd veertien dagen verschoven, zodat wij hier twee dagen onze tijd hebben verloren. Deze interpellatie had normaal morgen moeten plaatshebben samen met de andere interpellaties. De debatten over het Fonds voor veiligheid en over het statuut van de gewetensbezwaarden verdienen het immers op een ander uur te worden gehouden in aanwezigheid van meer belangstellende leden.

Ik breng de materie van deze derde interpellatie nu ook reeds voor de derde keer onder de aandacht van deze vergadering. Op 31 januari 1985 heb ik ter gelegenheid van mijn interpellatie gericht tot de Eerste minister over de wijze waarop de regering overwoog de ontplooiing van de euro-raketten op het Belgische grondgebied tot stand te brengen, voornamelijk na de gesprekken in Washington, de volgende vraag gesteld aan de Eerste minister: «Welke initiatieven overweegt de regering te nemen naar aanleiding van de veertigste verjaardag van V-dag, 8 mei 1945, die bij uitstek een dag van de vrede zou kunnen betekenen?»

Op deze vraag kwam geen antwoord van de Eerste minister. Ik kon bezwaarlijk tijdens mijn repliek een nieuw debat openen. Die interpellatie vond immers ook plaats op een ontijdig ogenblik, zeer laat in de avond. Hoe zou ik mij dan hebben durven veroorloven weer eens op de tribune te komen om de Eerste minister eraan te herinneren dat ik geen antwoord had gekregen op deze vraag.

Derhalve stelde ik aan de Eerste minister op 15 februari 1985 de volgende mondeling vraag: «Op 8 mei 1985 zal het veertig jaar geleden zijn dat de geallieerden Nazi-Duitsland overwonnen hebben. Deze verjaardag roept pijnlijke herinneringen op, maar terzelfder tijd ook herinneringen aan de grote vreugde die in heel Europa heerste bij het herstel van de vrede. Moeten wij herinneren aan de inzet van alle geallieerde strijdkrachten, de offers van de burgerbevolking, het geestelijke en lichamelijke leed dat bekend werd na de bevrijding van honderdduizenden Europese burgers uit de concentratiekampen en uit de gevangnissen? Graag had ik vernomen welke initiatieven de regering overweegt te nemen om in het ganse land op de gepaste wijze deze veertigste verjaardag te huldigen en te vieren, en met name op welke wijze de jonge generatie zal herinnerd worden aan deze historische gebeurtenis.»

Op deze vraag kwam het volgende antwoord, niet door de Eerste minister zelf, maar wel bij monde van staatssecretaris D'Hondt: «De voornaamste vaderlandslievende verenigingen hebben een nationaal comité opgericht om de veertigste verjaardag van de bevrijding te herdenken. Op 16 december 1983 heeft de regering haar bescherming aan dit comité verleend en een krediet van 2 miljoen uitgetrokken ter financiering van de herdenkingsplechtigheden. Het departement van Binnenlandse Zaken heeft een werkgroep opgericht met de vertegenwoordigers van de departementen die het meest geschikt zijn om het nationaal comité bij te staan. De minister van Binnenlandse zaken is dan ook het best geplaatst om bijkomende inlichtingen te verstrekken.»

Daarom hoop ik dat de derde keer de goede keer is en dat ik vanavond dus zal vernemen wat dit comité en wat u, als minister van Binnenlandse Zaken samen met uw collega's van de regering, reeds gedaan hebt en nog zult doen om aan die viering een waardig karakter te geven.

Vóór deze beperkte vergadering, beperkt qua aantal senatoren, zou ik toch een aantal dingen in herinnering willen brengen.

Veertig jaar vrede in Europa, het is toch geen feit waar men zomaar kan aan voorbijgaan. De meeste leden van deze Senaat waren nauwelijks de kinderleeftijd ontwassen, toen zij samen met miljoenen en miljoenen over de wereld feest vierden omdat aan de verschrikkingen van de tweede wereldoorlog een einde was gekomen. Mensen van onze generatie hadden de oorlog ervaren tot aan het bittere einde. Veertig jaar geleden, op het ogenblik waarop ik u nu interpeleer, leefden wij in Antwerpen en in Luik nog onder de terreur van de V-bommen. In de Ardennen herstelde de bevolking nog van de diepe wonden van de laatste opwelling van nazistisch geweld. Dresden stond in vuur en vlam. De geallieerde legers van Oost en West rukten op naar Berlijn. Europa begon zijn wonden te helen, met als achtergrond de bergen geraamten uit de kampen en de terugkerende wrakken. Mensonterend spektakel!

Wie, veertig jaar na het einde van de tweede wereldoorlog, zich wil wagen aan een terugblik en daarbij allereerst de voor de hand liggende vraag stelt hoeveel slachtoffers die oorlog heeft gekost, komt tot een wat verbijsterende conclusie. Hoewel duizenden mensen vele jaren met serieus onderzoek zijn bezig geweest om zo nauwkeurig mogelijk de aantallen slachtoffers in hun gebied of in hun eigen organisaties vast te stellen, is het aantal doden als gevolg van de tweede wereldoorlog onbekend.

En dat niet alleen.

Het zou niemand verbazen wanneer er in de verschillende berekeningen verschillen van enige duizenden of tienduizenden zouden voorkomen. Maar de schattingen van de doden als gevolg van deze zes jaren van verschrikking in de wereldgeschiedenis lopen veel verder uiteen: van minimaal 40 tot maximaal 55 miljoen mensen. Dat betekent omstreeks 4 tot ruim 5,5 maal zoveel als de verliescijfers van de eerste wereldoorlog die men vrij nauwkeurig berekend heeft op 9 470 000 slachtoffers. Het betekent ook dat er over 15 miljoen mensen vragen kunnen worden gesteld als: Zijn ze gedood? Hebben ze «het» overleefd? Hebben ze ooit bestaan?

Eén ding is — ook in vergelijking met de eerste wereldoorlog — zonder meer duidelijk. De verhouding van het aantal omgekomen burgers tot het aantal gesneuvelde militairen is zeer ingrijpend veranderd. We kunnen daar een les uit trekken wanneer wij over de raketten zullen debatteren. En in dit verband moet mij toch iets van het hart.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Ik ben vandaag koud geworden wanneer ik tot de conclusie kwam dat het helemaal niet meer nodig is dat de regering een beslissing treft, want in Florennes is alles aanwezig, zelfs de raketten naar ik vermoed. Wij hebben de basis met een afvaardiging van slechts één lid per fractie van de commissies voor de Landsverdediging van Kamer en Senaat mogen bezoeken. Met veel omhaal en na vertoon van onze paspoorten en het naleven van andere veiligheidsmaatregelen die overigens soms kwetsend waren, werden wij in de *inner circle* begroet door de Amerikaanse bevelhebber van de basis met de woorden *Welcome in the USA*. Ik weet niet, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, of dit de wijze is waarop u de Amerikaanse aanwezigheid in Florennes beschouwt. Dit tussen aanhalingstekens.

Zoals ik al zei, is de verhouding tussen het aantal burgerslachtoffers en militaire slachtoffers van de eerste en de tweede wereldoorlog angstwekkend veranderd. In de eerste wereldoorlog stierf één burger op achttien militairen. In de tweede wereldoorlog stierven vijftig burgers voor één militair. De «perfectionering» van de vernietigingsmiddelen, een tweetal primitieve atoombommen inbegrepen, had zijn uitwerking niet gemist.

Ik zou de geschiedenis kunnen maken van de tweede wereldoorlog, maar zal die passage uit mijn betoeg overslaan, hoewel ik er graag was blijven bij stilstaan.

Ik wijs er wel op dat de chaos die de tweede wereldoorlog over de wereld heeft gebracht niet te overzien was. Enorme verspillingen van grondstoffen en andere produktiefactoren werden vastgesteld. Onoverzienbare vernietigingen hadden plaatsgevonden. De astronomische bedragen waartoe de overheidsschulden in vele landen waren opgelopen, geraakten bekend. De catastrofale gevolgen van de plunderingen en de roof in de door de agressor bezette gebieden werden geïnventariseerd. De schattingen van de totale materiële verliezen moesten op nog moeilijker grijpbare gegevens berusten dan de ramingen van de verliezen aan mensenlevens: ongeveer 3 000 miljard dollar — daarop vonden de meeste geleerden elkaar —, zevenmaal zoveel als de eerste wereldoorlog gekost had. Het is vandaag niet meer dan een kil cijfer, zonder veel betekenis. Immers de wonderlijke wegen die de economie in nauwe samenhang met de politieke ontwikkelingen zou volgen, kon men in 1945 niet overzien noch voorspellen, en misschien ook vandaag nog niet. In zijn belangwekkend boek *De tweede wereldoorlog — een nieuwe visie op de historische feiten* schetst de auteur, Taylor, het vernietigende en moordende spoor van de nazi-horden doorheen Europa en de wereld.

Gerekend vanaf de Duitse invasie in Polen tot V-dag in Europa duurde de tweede wereldoorlog precies zes jaar. Alleen Groot-Brittannië en de Britse dominions, met uitzondering van Ierland, maakten hem van het begin tot het einde mee. Het tegenovergestelde deden een aantal landen als Turkije, dat pas in maart 1945 aan de oorlog ging meedoen: een gebaar te elfder ure, waardoor deze landen lid mochten worden van de Verenigde Naties.

Ik geef toch enkele cijfers. In totaal waren zeventig miljoen mensen op een of ander moment bij gevechten betrokken. Er vielen zeventien miljoen soldaten: 1 op de 22 Russen, 1 op de 25 Duitsers, 1 op de 46 Japanners, 1 op de 150 Italianen, 1 op de 200 Fransen en 1 op de 500 Amerikanen. In tegenstelling tot eerdere oorlogen in de moderne tijd vielen er meer doden onder de burgers dan onder de militairen. Een deel kwam om bij bombardementen, een deel werd vermoord door de Duitsers, als verzetsstrijders of gijzelaars, nog veel meer werden zomaar

vermoord bij de uitvoering van de nazistische rassenleer. Velen stierven aan de ontberingen en de honger toen ze dwangarbeid verrichtten in Duitsland. Anderen kwamen om in belegerde steden als Leningrad en Stalingrad, elk goed voor ongeveer twee miljoen doden.

In verhouding tot zijn aantal inwoners leed Polen het meest. Driehonderdduizend soldaten sneuvelden en 5,8 miljoen burgers werden vermoord, van wie één derde joden, een totaal verlies van 15 pct. van de bevolking. De Sovjetunie verloor 10 pct. van haar bevolking; zes miljoen soldaten sneuvelden en 14 miljoen burgers werden door de Duitsers vermoord. Joegoslavië telde 1,5 miljoen doden, van wie maar 500 000 oorlogvoerenden. Vier en een half miljoen Duitsers stierven in de strijd, van wie driekwart aan het oostfront. Door bombardementen kwamen 600 000 Duitsers om het leven.

In het Westen verloor Frankrijk 200 000 soldaten en 400 000 burgers, een aantal daarvan in de weerstand, een ander aantal in de Duitse concentratiekampen. Er werden 300 000 Italianen gedood, de helft als soldaat aan Duitse zijde, de helft als partizanen vechtend aan geallieerde zijde. Groot-Brittannië verloor 300 000 militairen, 62 000 burgers werden gedood bij bombardementen en 35 000 zeelieden van de koopvaardijvloot verloren het leven. De Verenigde Staten — ik zeg dit zonder ironie of zonder politieke bijbedoelingen — kwamen er eigenlijk het best van af met 300 000 gesneuvelde militairen, toch nog altijd 300 000 jonge mensen, ongeveer gelijkelijk verdeeld over Europa en Azië. Er stierven nagenoeg geen Amerikaanse burgers.

Het zwaarste lot trof twee hulpeloze en onschuldige volkeren.

Van de 9 miljoen joden in Europa werden er tussen de 5 en de 6 miljoen vermoord in de Duitse kampen en gaskamers. Over de zigeuners in Oost-Europa wordt niet gesproken. Zij werden echter neergeschoten zonder vorm van proces telkens wanneer Duitse patrouilles hen tegenkwamen. Zij hadden zelfs niet het recht om naar concentratiekampen te gaan. Moet ik mij tot u, christen, richten om nog meer slachtoffers aan te wijzen?

Ook homoseksuelen, protestanten, katholieken, vrijmetselaars, kunstenaars en wetenschappers, die niet dachten zoals de nazi's, werden uitgemerd, zonder vorm van proces.

Ook de materiële vernielingen waren enorm. In de Sovjetunie werden 1 710 steden, 70 000 dorpen, 6 miljoen huizen en 31 850 fabrieken vernield. De Poolse industrie werd gehalveerd, die van Joegoslavië werd voor twee derde vernield. Ook de Franse industrie werd gehalveerd, meer door de geallieerde bombardementen dan door de plundering of vernieling door de Duitsers. Italië had minder te lijden, vooral omdat er in het Noorden geen zware gevechten plaatsvonden. De industrie werd er maar voor 20 pct. vernield. De Duitsers verloren 2,5 miljoen huizen; Hamburg alleen al verloor er meer dan heel Groot-Brittannië. Maar — en dat is toch wel merkwaardig — dank zij de spreiding in oorlogstijd leed de Duitse industrie minder schade, de zware industrie, het hoofddoel van de geallieerde bombardementen leed nog het minst. Groot-Brittannië verloor de helft van zijn koopvaardijvloot. Een half miljoen huizen werd er vernield en vier miljoen woningen werden beschadigd. De Britse buitenlandse schuld was verzevoudigd.

En opnieuw — ik zeg het zonder politieke overweging, het is een objectieve vaststelling — kwamen van alle oorlogvoerenden alleen de Verenigde Staten veel rijker uit de oorlog dan ze erin waren gegaan. De overwinnaars van de tweede wereldoorlog streefden, naar ze hoopten met succes, nog twee doelen na die aan het einde van de eerste wereldoorlog veel onrust baarden. De bestraffing van de oorlogsmisdadigers en de oprichting van een wereldomvattende organisatie ter handhaving van de vrede.

Ik had graag ook nog gesproken over de naoorlogse processen tegen de luttele oorlogsmisdadigers die dat ook werkelijk geweest waren en al te dikwijls aan hun straf zijn ontsnapt. Wij werden er vorige week nog aan herinnerd toen een losprijs werd geboden van meer dan 70 miljoen Belgische frank voor het hoofd van Mengele.

Mijnheer de minister, ik ga niet uitweiden over wat allemaal in de kampen is gebeurd, over de represailles tegen de burgerbevolking, krijgsgevangenen en gijzelaars, of over het aantal dorpen dat werd uitgemerd in eigen land. In de Ardennen werd in de loop van de voorbije winter nog terecht herinnerd aan de gebeurtenissen in Bande waar onschuldige burgers zonder vorm van proces werden neergeschoten.

De mensheid was teleurgesteld toen de tweede wereldoorlog niet onmiddellijk werd gevolgd door het tot stand komen van de wereldvrede. Maar dat was niet het eerste doel. De tweede wereldoorlog werd gevoerd

om volken te bevrijden van de nazi-overheersing. Dat is gelukt, zij het tegen een zeer hoge prijs. Niemand kan de huidige stand van zaken bezien zonder te erkennen dat de mensen overal gelukkiger, welvarender en vrijer zijn dan ze zouden zijn geweest als Nazi-Duitsland gewonnen had.

Dit geldt evengoed voor de landen die onder communautaire invloed staan als voor de wereld van de kapitalistische democratie. Degenen die hem hebben meegemaakt, weten dat de tweede wereldoorlog om zijn doel gerechtvaardigd was en dit ook wist te verwezenlijken. Ondanks alle doden en verwoestingen waarmee hij gepaard ging, was de tweede wereldoorlog een goede oorlog.

Er is rondom de verjaardag van de zege op de nazi-terreur een zeer vreemdsoortig klimaat gegroeid, niet alleen in eigen land, maar in gans West-Europa. Dat is eigenlijk de diepere motivering van mijn interpellatie, de reden ook waarom ik deze interpellatie houd met overtuiging en met gans mijn hart. Waarom kan de herdenking van 8 mei niet de nadruk leggen op bezinning en verzoening? Waarom weigeren Groot-Brittannië, Frankrijk, de Verenigde Staten, en klaarblijkelijk ook de kleine geallieerden, waaronder ons land, 8 mei 1945 met luister te vieren en te gedenken? Waarom mag er niet met veel nadruk, ten aanzien van de jonge generatie, aandacht worden besteed aan de offers van alle geallieerden? Waarom moet de oorlog in Rusland worden doodgezwegen, alsmede de eindeloze offers van het Rode Leger en van het Sovjetvolk? Waarom leggen wij bij deze veertigste verjaardag zoveel kiesheid aan de dag? Moeten de Duitsers van 1985 nog schuldgevoelens hebben voor de nazi-misdaden? Waarom herdenken wij niet in gans Europa de bevrijding van de nazi-terreur, juist daar waar de bevrijding het meest schrijnend was? Overal in Europa vinden wij concentratiekampen, vinden wij historische steden of gebieden waar beslissende veldslagen werden geleverd. Overal vinden wij dorpen of gebieden waar weerloze burgers zonder vorm van proces werden afgeslacht. Daarom had ik mijn interpellatie oorspronkelijk gericht tot de Eerste minister, omdat ik in eerste instantie een antwoord van de regering had verwacht. Immers, het gaat om het globale beleid van de regering en niet om de enkele initiatieven die de minister van Binnenlandse Zaken heeft genomen om de viering luister bij te zetten.

In ons land volgt de regering kennelijk het ordewoord dat aan een aantal gehoorzame Navo-Lid-Staten werd gegeven. Het past allicht volgens de regering niet in het huidige internationale klimaat, met luister de veertigste verjaardag te vieren van de bevrijding van Europa en de wereld van het nazi-beest. Het past allicht niet de jonge generatie aan deze schrikwekkende terreur te herinneren, noch aan de heldhaftige strijd van alle geallieerden, zowel van hun legers als van hun burgerbevolking, hun partizanen, hun krijgsgevangenen en politieke gevangenen, hun arbeidsslaven, hun landgenoten van deze of gene raciale oorsprong, religieuze of filosofische overtuiging.

Wat betekent het — zoals ik in het antwoord van de Eerste minister heb gelezen — twee miljoen frank uit te trekken voor het herdenken van het offer van bijna 100 000 landgenoten, en van het leed van gans de bevolking? 100 000 Belgen hebben in deze miserie het leven gelaten. De regering heeft vandaag slechts twee miljoen Belgische frank over om 100 000 landgenoten te huldigen en om het leed van de hele bevolking in herinnering te brengen. Welke rol werd toebedeeld aan scholen, jeugdbewegingen, sociale en culturele organisaties om bij te dragen tot het welslagen van deze herdenking? Ik ben benieuwd de gemeenplaatsen te horen, die misschien in uw antwoord zullen voorkomen en die de Eerste minister noemde «bijkomende inlichtingen». Dat is trouwens de reden waarom ik die «bijkomende inlichtingen» in hun juiste context wenste te plaatsen.

Ik richt mij dan ook meer tot de Senaat dan tot de regering, met een plechtige oproep. In deze vergaderzaal werden weerstanders en patriotten ter dood veroordeeld. Hun offer kan toch ook nu niet worden vergeeten of veronachtzaamd? Indien wij van 8 mei 1945 geen grootscheepse bijdrage maken voor het feest van verzoening en vredeswil onder de volkeren, noch een dag van bewustmaking van de jongere generatie omtrent de verschrikkingen die de nazi-terreur in nog geen twintig jaar tijd over Europa en de wereld had uitgestort, dan zijn wij niet waardig zonen en dochters te zijn van degenen die deze offers hebben gebracht, opdat wij in vrede en vrijheid zouden leven. 8 mei 1945 op deze wijze laten voorbijgaan maakt het zoveelste bewijs uit van het toenemend klimaat van koude oorlog, van nucleaire en conventionele overbepanning en van een voor de wereld gevaarlijk opdrijven van de internationale spanning. In die zin verwachten wij dan ook een meer positieve benadering door de regering, dan die welke wij tot op het ogenblik hebben mogen vaststellen, door de afwijkende of nietszeggende antwoorden van

de Eerste minister op onze vraag, die de vraag van duizenden Belgen is: «Waarom wordt 8 mei 1945 niet met overtuiging, met luister, met inkeer, maar ook met vreugde gevierd?».

Als socialistische fractie zullen wij aan het einde van deze interpellatie een motie indienen, die luidt:

«Gehoord de interpellatie van de heer Wyninckx en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt;

Verzoekt de regering alles in het werk te stellen opdat de viering van de veertigste verjaardag van de bevrijding van Europa van het nazischrikbewind door de geallieerde strijdkrachten zou geschieden met de nodige waardigheid en luister en in het teken van de vrede en de verzoening onder de volkeren van Europa.» (*Applaus op de socialistische banken en op de banken van Ecolo-Agalev.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, ik deel, althans in één opzicht, niet de mening van de interpellant, namelijk waar hij zijn betoeg begon met te beweren dat een interpellatie gehouden op een vrijdag meer toehoorders zou hebben. Ik prijs mij gelukkig dat wij vanavond dit debat kunnen voltooien. Ik denk dat velen met ons tevreden zijn dat onze agenda voor deze week vandaag kan worden afgehandeld. Daarover zijn wij het waarschijnlijk roerend eens.

Dit neemt niet weg, mijnheer de minister, dat het nuttig is, misschien met andere klemtonen of andere nuances, even stil te staan bij het voorwerp van deze interpellatie.

Ik wil alvast verklaren dat wij niet verwachten dat de regering de gebeurtenissen van 40 jaar geleden zou herdenken zoals dat te Moskou het geval zal zijn. Men zal er van 3 tot 9 mei aanstaande een groots vertoon houden, een kolossaal monument zal worden ingehuldigd met een rode vlag in graniet van 70 meter hoog. Wanneer wij de aankondiging van een dergelijke festiviteit op ons laten inwerken, moeten wij eraan herinneren dat er ooit nog eens de alliantie van de rode vlag met een andere vlag is geweest in de periode van augustus 1939 tot en met juni 1941, dat de expansie die de Sovjetunie na de jongste wereldoorlog heeft gekend, heeft geleid tot een rijk dat veel groter is dan dat van de tsaren. Wij mogen niet vergeten dat de Sovjetunie, hoe dan ook, een machtscentrum is voor een beweging die erop gericht is de wereld naar haar opvattingen om te buigen.

Ik begrijp dat er enige aarzeling bestaat om na veertig jaar en rekening houdend met gebeurtenissen die sedertdien — weliswaar zonder een echte oorlog in Europa te ontketenen — hebben plaatsgevonden, zomaar de deuren wijd open te zetten en te gebaren alsof er geen vuiltje aan de lucht is, in een Europa dat door een ijzeren gordijn in tweeën is gesplitst. Dit ijzeren gordijn heeft, althans moreel, hetzelfde effect als een oorlogssituatie.

De minister van Binnenlandse Zaken is belast met de coördinatie van een aantal activiteiten die moeten worden gekanaliseerd via een comité waarvan vooral de zogenaamde vaderlandslievende verenigingen deel zullen uitmaken. Daarvoor is een krediet van twee miljoen uitgetrokken.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik heb u daarstraks geïnterpelleerd over uw bedoelingen ten aanzien van de veiligheid en de onveiligheid waarmee de bevolking wordt geconfronteerd.

De teneur van mijn betoeg was eigenlijk niets anders dan het vaststellen dat inspiratieloos en soms zelfs stupide wordt te werk gegaan vasthakend aan verworvenheden of aan verouderde standpunten.

Er is klaarblijkelijk niet de bereidheid en de morele moed om aan een situatie zoals de herdenking van het beëindigen van de tweede wereldoorlog andere perspectieven te verbinden, zoals openheid, verzoeningsgezindheid, werken aan de toekomst, vergeten en vergeven.

Laten wij niet vergeten dat in mei 1945 voor vele van onze landgenoten de oorlog niet voorbij was en dat voor velen de nasleep van de tweede wereldoorlog nog steeds zal blijven bestaan.

Zoëven hebben wij nog vernomen dat ten aanzien van tegemoetkomingen voor oud-gevangenen en oud-strijders, men nog eens de al of niet vermelding op de lijst van de auditeur, het al of niet gestraft zijn na repressieprocessen, als criterium zal nemen om bepaalde vergoedingen toe te kennen. Ten aanzien van deze mensen wegen, veertig jaar later de gevolgen van de oorlog verder door.

Als ik spreek van vergevingsgezindheid houdt dat meteen ook in dat het herdenkingscomité de moed moet hebben om aan de huidige generaties in een geest van objectiviteit zoveel mogelijk de waarheid te tonen of althans de benaderende waarheid.

Ik stel de vraag zowel aan de Vice-Eerste minister als aan de interpellant of men vandaag de dag ertoe bereid is de waarheid te tonen over wat er te Dresden, Leningrad, Warschau en Hiroshima is gebeurd en of men ertoe bereid is daaraan alle consequenties te koppelen? Is men ertoe bereid te doen inzien dat de aberraties nooit eenzijdig zijn, maar dat zij altijd gekoppeld zijn en dat de ene aberratie de andere uitlokt? Is men ertoe bereid voor de volgende generaties een weg uit te tekenen die, helaas, door onze voorgangers dikwijls werd verlaten?

In het licht van die overwegingen daag ik u eens te meer uit, mijnheer de Vice-Eerste minister, u die een wakend oog moet houden op het op te richten comité, die moet zorgen dat het comité goede en produktieve initiatieven neemt, om in dat comité ook de begrippen verzoening en kennisname van objectieve gegevens — bijvoorbeeld het rapport van de Vlaamse Raad nopens de nasleep van de repressie — bij te brengen.

Mag ik u ter informatie in dat verband een tekst voorlezen *in tempore non suspecto*, in 1961, geschreven door uw Eerste minister, waar hij, sprekend over deze vaderlandslievende verenigingen die u wordt verondersteld te leiden, het volgende zegt: « Zogenaamde vaderlandslievende verenigingen houden er een afwijkende mening over vaderlandsliefde op na. Afwijkende mening ten opzichte van die welke door de Vlaamse beweging wordt geoesterd. »

Ik meen dat een dergelijke uitlating geen verdere commentaar vergt. Ik neem aan dat men met een budget van twee miljoen geen bergen kan verzetten. Maar, als er iets gebeurt ter herinnering aan wat veertig jaar geleden tot een einde kwam — voor sommigen slechts gedeeltelijk tot een einde —, dan hoop ik dat u terzelfder tijd de betrokkenen er zult toe aanzetten in een geest van verzoening en in alle openheid over het uittekenen van betere paden te spreken. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, M. Wyninckx a évoqué la célébration, le 8 mai prochain, du quarantième anniversaire de la fin de la seconde guerre mondiale, avec toutes les horreurs qu'elle implique, catastrophe qui nous laisse des souvenirs terribles.

Les cérémonies qui se dérouleront à cette occasion ont pour but de se remémorer les événements du passé, mais l'émotion qu'on peut ressentir ne se mesure pas en fonction des crédits budgétaires consentis pour l'organisation de la fête.

Je voudrais vous faire part des dispositions qui seront prises à cet effet, mais je ne traiterai pas ici de certains problèmes qui n'ont aucun lien direct avec la célébration de cet anniversaire.

Ter gelegenheid van de veertigste verjaring van de bevrijding en het einde van de tweede wereldoorlog werd een nationaal comité opgericht dat zich speciaal met de organisatie van de viering van deze verjaring bezighoudt.

In mijn departement werd een werkgroep opgericht om de activiteiten van dit comité en de verschillende betrokken departementen, Landsverdediging, Onderwijs, Volksgezondheid, Verkeerswezen enzovoort, te coördineren. Op de begroting van Binnenlandse Zaken werd een krediet uitgetrokken en ter beschikking gesteld van het comité.

Om het einde van de vijandelijkheden en de bevrijding van de kampen te herdenken zullen op 8 mei aanstaande de belangrijkste nationale officiële manifestaties ingericht worden te Brussel, Hasselt en Luik. Tijdens deze vieringen zullen vanzelfsprekend de oud-politieke gevangenen en krijgsgevangenen geëerd worden, doch er zal heel in het bijzonder voor gezorgd worden de jeugd bij deze manifestaties te betrekken. In deze geest zal in de officiële toespraken de nadruk worden gelegd op het belang van 8 mei, niet alleen als datum van het einde van de oorlog, doch ook als het begin van een nieuw tijdperk, waarbij voor Europa, bevrijd van het totalitaire juk, een nieuwe ontwikkelingsperiode aanving in een politiek systeem waarin de democratie en de individuele vrijheid

werden teruggevonden en de nodige impulsen werden gegeven met het oog op een Europese integratie.

Leerlingen van het secundair onderwijs zullen ertoe worden uitgenodigd een evocatie te doen in het daarjuist aangehaalde verband over de terugkeer van Europa naar de democratie en de oriëntatie naar een hervereniging. Er wordt eveneens voorgesteld aan de jeugd te vragen, in een aangepaste muzikale omlijsting, door Belgische auteurs geschreven gedichten over de weerstand en de overwinning op het nazisme voor te dragen.

In ieder geval wens ik dat in alle toespraken het thema van de verzoening, van de vrede en van de Europese en internationale samenwerking tot uiting komt.

De heer Luyten. — Alleen de verzoening met de Duitsers?

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Ik heb gezegd « de verzoening ».

Monsieur Wyninckx, il existe certes des souhaits complémentaires qui seront, je suppose, exprimés par les membres du comité national créé pour s'occuper spécialement de l'organisation des cérémonies commémoratives du quarantième anniversaire de la libération de l'Europe. Y seront bien sûr associés les délégués des associations patriotiques les plus représentatives.

Nous avons voulu, à l'occasion de ces cérémonies, mettre surtout l'accent sur la jeunesse, et par là, sur le renouveau. J'estime, en effet, qu'il convient, plutôt que de regarder uniquement vers le passé, compte tenu des quarante années écoulées, de se tourner vers l'avenir comme vous l'avez d'ailleurs suggéré, monsieur Wyninckx, ainsi que M. Van In. (*Applaudissements sur divers bancs.*)

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door de heren Egelmeers, Seeuws en De Baere, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Wyninckx tot de Vice-Premier en minister van Binnenlandse Zaken over « de viering op 8 mei eerstkomend van de veertigste verjaardag van de bevrijding van Europa van het nazi-schrikbewind door de geallieerde strijdkrachten »,

Verzoekt de regering alles in het werk te stellen opdat de viering van de veertigste verjaardag van de bevrijding van Europa van het nazi-schrikbewind door de geallieerde strijdkrachten zou geschieden met de nodige waardigheid en luister en in het teken van de vrede en de verzoening onder de volkeren van Europa. »

De tweede, ingediend door de heren Gijs, Flagothier en Bascour en mevrouw Delruelle, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Wyninckx en het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Wyninckx et la réponse du ministre de l'Intérieur,

Passe à l'ordre du jour. »

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple, qui bénéficie de la priorité.

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes:

1. De M. Désir au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, sur « la diffusion et la réception de programmes de radio et de télévision dans la région bruxelloise »;

1. De heer Désir tot de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over « de uitzending en de ontvangst van radio- en televisieprogramma's in het Brusselse gewest »;

2. Van de heer Geldolf tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen, over « de omstandigheden waarin een in 1981 ingesteld gerechtelijk onderzoek naar steekpenningen op de Antwerpse stortplaats voor niet-giftige afval 'De Hooge Maey' door sommigen intentioneel op een dwaalspoor werd geleid en het aldus aanvang 1982 tot een, in het licht van de huidige informatie, totaal onverklaarbare klassering van dit dossier kwam ».

2. De M. Geldolf au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, du Commerce extérieur et des Réformes institutionnelles, sur « les circonstances dans lesquelles certaines personnes ont intentionnellement engagé

sur une fausse piste l'enquête judiciaire ouverte en 1981 sur des pots-de-vin dans l'affaire du dépôt anversois de déchets non toxiques 'De Hooge Maey', pour qu'on en arrive, au début de 1982, à classer ce dossier, ce qui, à la lumière des informations actuelles, est totalement inexplicable ».

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De datum van die interpellaties zal later worden bepaald.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De Senaat gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 20 h 10 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 20 u. 10 m.)